

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO

**Į S A K Y M A S
DĖL PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS TIKRINIMŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS
ISTAIGOSE**

2000 m. gegužės 31 d. Nr. 301
Vilnius

Siekdamas reglamentuoti profilaktinių sveikatos tikrinimų vykdymą ir kokybę bei apmokėjimo už juos tvarką bei vykdydamas Žmonių saugos darbe įstatymą (Žin., 1993, Nr. 55 – 1064), Sveikatos sistemos įstatymą (Žin., 1994, Nr. [63-1231](#); 1998, Nr. [112-3099](#)), Profesinės sveikatos priežiūros įstatymą (Žin., 1999, Nr. [32-902](#)), Radiacinės saugos įstatymą (Žin., 1999, Nr. [11-239](#)), LR Vyriausybės 1999 05 07 nutarimą Nr. 544 (Žin., 1999, Nr. [41-1294](#)) „Dėl darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti asmenims, tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems sveikatą dėl užkrečiamųjų ligų, sąrašo ir šių asmenų sveikatos tikrinimo tvarkos“,

1. T v i r t i n u:

- 1.1. Profilaktinių sveikatos tikrinimų rūšis ir apmokėjimo tvarką (1 priedas);
 - 1.2. Nėščiųjų ir motinų, iki vaikai sukaks vieneri metai, sveikatos tikrinimo tvarką (2 priedas);
 - 1.3. Vaikų ir paauglių sveikatos tikrinimo tvarką (3 priedas);
 - 1.4. Stojančiųjų į profesinio mokymo mokyklas ir įdarbinamų nepilnamečių sveikatos tikrinimo tvarką (4 priedas);
 - 1.5. Sportuojančių asmenų sveikatos tikrinimo tvarką (5 priedas);
 - 1.6. Neinfekcinių ligų profilaktikos ir kontrolės tvarką (6 priedas);
 - 1.7. Vairuotojų sveikatos tikrinimo tvarką (7 priedas);
 - 1.8. Norinčiųjų įsigyti civilinį ginklą sveikatos tikrinimo tvarką (8 priedas);
 - 1.9. Vykstančiųjų į užsienį sveikatos tikrinimo tvarką (9 priedas);
 - 1.10. Aviacijos darbuotojų sveikatos tikrinimo tvarką (10 priedas);
 - 1.11. Laivyno darbuotojų sveikatos tikrinimo tvarką (11 priedas);
 - 1.12. Geležinkelio darbuotojų sveikatos tikrinimo tvarką (12 priedas);
 - 1.13. Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksmų poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarką (13 priedas);
 - 1.14. Asmenų, kuriems leidžiama dirbti tik iš anksto pasitikrinus ir vėliau periodiškai besitikrinantiems sveikatą dėl užkrečiamųjų ligų, sveikatos tikrinimo tvarką (14 priedas);
 - 1.15. Gydytojų, norinčių gauti licenciją gydytojo veiklai, sveikatos tikrinimo tvarką (15 priedas);
 - 1.16. Asmenų, norinčių būti advokatais, sveikatos tikrinimo tvarką (16 priedas);
 - 1.17. Asmenų, norinčių susituokti, sveikatos tikrinimo tvarką (17 priedas);
 - 1.18. Profilaktinių sveikatos tikrinimų kainas (18 priedas).
- 2. P a v e d u:**
- 2.1. Visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos visuomenės sveikatos centrų direktoriams užtikrinti, kad būtų atrinkti privalomo sveikatos tikrinimo kontingentai pagal šio įsakymo 7, 10, 11, 12, 13, 14 priedus;
 - 2.2. Asmens sveikatos priežiūros įstaigų vadovams užtikrinti šio įsakymo vykdymą.
- 3. L a i k a u n e t e k u s i a i s g a l i o s:**
- 3.1. Sveikatos apsaugos ministerijos 1992 04 21 įsakymą Nr. 144 „Dėl gyventojų sveikatos

tikrinimo tvarkos“;

3.2. Sveikatos apsaugos ministerijos 1994 12 13 įsakymą Nr. 432 „Dėl 1992 04 21 įsakymo Nr. 144 „Dėl gyventojų sveikatos tikrinimo tvarkos papildymo“ (Žin., 1994, Nr. [99-1992](#));

3.3. Sveikatos apsaugos ministerijos 1996 03 05 įsakymą Nr. 131 „Dėl asmenų, dirbančių kenksmingomis ir pavojingomis sąlygomis, privalomo sveikatos tikrinimo ir apmokėjimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. [23-613](#));

3.4. Sveikatos apsaugos ministerijos 1995 05 16 įsakymą Nr. 260 „Dėl valdininkų sveikatos patikrinimo“;

3.5. Sveikatos apsaugos ministerijos ir Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 06 12 įsakymą „Dėl sportuojančių asmenų sveikatos priežiūros ir medicinos priežiūros sporto renginių metu tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. [57-1368](#));

3.6. Sveikatos apsaugos ministerijos 1996 10 28 įsakymą Nr. 541 „Dėl 1992 04 21 sveikatos apsaugos ministerijos įsakymo Nr. 144 „Dėl gyventojų sveikatos tikrinimo tvarkos“ 2 priedo ir 4 priedo 3 skyriaus pakeitimo“ (Žin., 1996, Nr. [109-2493](#));

3.7. Sveikatos apsaugos ministerijos 1996 10 29 įsakymą Nr. 544 „Dėl Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nustatytų draudžiamųjų sveikatos profilaktinių tikrinimų tvarkos“ (Žin., 1996, Nr. [109-2494](#));

3.8. Sveikatos apsaugos ministerijos 1996 11 14 įsakymą Nr. 575 „Dėl ketinančiųjų susituokti sveikatos tikrinimo tvarkos“;

3.9. sveikatos apsaugos ministro 1998 01 30 įsakymą Nr. 55 „Dėl Sveikatos apsaugos ministerijos 1992 04 21 įsakymo Nr. 144 „Dėl gyventojų sveikatos tikrinimo tvarkos“ 10 priedo pakeitimo“ (Žin., 1998, Nr. [20-526](#));

3.10. sveikatos apsaugos ministro 1999 03 18 įsakymą Nr. 125 „Dėl Sveikatos apsaugos ministerijos 1998 01 30 įsakymo Nr. 55 „Dėl Sveikatos apsaugos ministerijos 1992 04 21 įsakymo Nr. 144 „Dėl gyventojų sveikatos tikrinimo tvarkos“ 10 priedo pakeitimo“ dalinio pakeitimo“.

4. Įsakymo vykdymo kontrolę pavedu viceministrei R. Vaitkienei.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

RAIMUNDAS ALEKNA

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

1 priedas

PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS TIKRINIMŲ RŪŠYS IR APMOKĖJIMO TVARKA

I. PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS TIKRINIMŲ RŪŠYS

1. Profilaktiniai sveikatos tikrinimai:
 - 1.1. nėščiąjų ir motinų, iki vaikui sukaks vieneri metai (2 priedas);
 - 1.2. vaikų ir paauglių (3 priedas);
 - 1.3. stojančiųjų į profesinio mokymo mokyklas ir įdarbinamų nepilnamečių (4 priedas);
 - 1.4. stojančiųjų į krašto apsaugos, vidaus reikalų sistemos aukštesniąsias ir aukštąsias mokyklas Krašto apsaugos ir Vidaus reikalų ministerijų nustatyta tvarka;
 - 1.5. sportuojančių asmenų sveikatos tikrinimas (išskyrus profesionalus) (5 priedas);
 - 1.6. neinfekcinių ligų profilaktikos ir kontrolės (6 priedas);
 - 1.7. dispanserizuotųjų (atskira tvarka);
 - 1.8. vairuotojų mėgėjų (7 priedas);
 - 1.9. norinčiųjų įsigyti civilinę ginklą (8 priedas);
 - 1.10. vykstančiųjų į užsienį (9 priedas);
 - 1.11. aviatorių mėgėjų (10 priedas);
 - 1.12. išankstiniai (prieš pradedant darbą ar veiklą) ir periodiniai (darbo metu ar kai veikla tęsiama) profilaktiniai sveikatos tikrinimai:
 - 1.12.1. laivyno darbuotojų (11 priedas);
 - 1.12.2. geležinkelio darbuotojų (12 priedas);
 - 1.12.3. aviacijos darbuotojų (10 priedas);
 - 1.12.4. vairuotojų (7 priedas);
 - 1.12.5. asmenų, norinčių pradėti dirbti ar dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (sveikatai kenksmingų veiksnių poveikyje ar pavojingus darbus) (13 priedas);
 - 1.12.6. darbų ir veiklos sričių, kuriose įsidarbinant ir dirbant privaloma profilaktiškai tikrintis sveikatą dėl užkrečiamųjų ligų (14 priedas);
 - 1.13. kiti profilaktiniai sveikatos tikrinimai:
 - 1.13.1. gydytojų, kitų sveikatos priežiūros specialistų, norinčių gauti licenciją ar perregistruoti jos galiojimą (15 priedas);
 - 1.13.2. asmenų, norinčių būti advokatais (16 priedas);
 - 1.13.3. asmenų, atvykusių tikrintis savo noru, profilaktiniai sveikatos tikrinimai (tarp jų – asmenų, norinčių susituokti (17 priedas));
 - 1.14. profilaktinių sveikatos tikrinimų kainos (18 priedas).

II. PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS TIKRINIMŲ APMOKĖJIMO TVARKA

2. Pirminės ir antrinės sveikatos priežiūros paslaugos, teikiamos atliekant profilaktinius sveikatos tikrinimus, nurodytus 1.1–1.3 ir 1.5–1.7 ir 1.13 punktuose, apdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu (toliau vadinami – apdraustaisiais), apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų. Pirminės sveikatos priežiūros paslaugos – iš nustatytos metinės vieno gyventojo pirminės sveikatos priežiūros bazinės kainos, specialistų konsultacijos, reglamentuojamos šiuo įsakymu – pagal specialistų profilaktinio tikrinimo kainą, patvirtintą šiuo įsakymu. Jeigu specialistų, nesant bendrosios praktikos gydytojo (BPG), konsultacijos suteikiamos pagal Lietuvos medicinos normoje MN 14:1999 „Bendrosios praktikos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ (Žin., 1999, Nr. [109-3196](#)) nurodytą kompetenciją, jos apmokamos iš

Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų (pirminės sveikatos priežiūros metinės vieno gyventojo bazinės kainos).

Sporto medicinos centruose profilaktiniai sveikatos tikrinimai atliekami pagal šio įsakymo 5 priedą „Sportuojančių asmenų sveikatos tikrinimas“, ir tokių tikrinimų išlaidos dengiamos iš lėšų, skirtų šiems centrums išlaikyti.

3. Pirminės ir antrinės sveikatos priežiūros paslaugos, teikiamos atliekant profilaktinius sveikatos tikrinimus, nurodytus 1.4 punkte, krašto apsaugos, vidaus reikalų sistemos sveikatos priežiūros įstaigose apmokamos iš lėšų, skirtų šioms įstaigoms išlaikyti. Šiais atvejais asmens sveikatos priežiūros įstaiga, kurią pacientai yra pasirinkę, išduoda išrašą (F Nr. 027/a) iš asmens sveikatos istorijos (F Nr. 025/a) ar asmens sveikatos istoriją (F Nr. 025/a), ne trumpesnę kaip paskutinių 5 metų (F Nr. 025/a išduodama tik prašant asmens sveikatos priežiūros įstaigai).

4. Pirminės ir antrinės sveikatos priežiūros paslaugas, teikiamas atliekant profilaktinius sveikatos tikrinimus, nurodytus 1.8–1.11 punktuose, apmoka pacientas arba už jį moka kiti fiziniai ar juridiniai asmenys pagal sveikatos apsaugos ministro 1999 07 30 įsakymu Nr. 357 „Dėl mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašo, kainų nustatymo ir jų indeksavimo tvarkos bei šių paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos“ (Žin., 1999, Nr. [67-2175](#)) patvirtintas mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainas.

5. Išankstinių (prieš pradėdant darbą) ir periodinių profilaktinių 1.12 papunkčiuose nurodytų sveikatos tikrinimų paslaugos apmokamos šia tvarka:

5.1. įsidarbinant (1.12 papunktis) numatytos šios tvarkos prieduose pirminės sveikatos priežiūros paslaugų išlaidos apdraustiesiems apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų (nustatytos pirminės sveikatos priežiūros metinės vieno gyventojo bazinės kainos), 1.12.1–1.12.5 papunkčiuose nurodytų sveikatos tikrinimų antrinės sveikatos priežiūros paslaugos ir pirminės sveikatos priežiūros specializuotos darbo medicinos paslaugos apmokamos iš darbdavio lėšų pagal šiuo įsakymu patvirtintą profilaktinio tikrinimo kainą;

1.12. 6 papunktyje nurodytų sveikatos tikrinimų (darbų ir veiklos sričių, kuriems privaloma profilaktiškai tikrintis sveikatą dėl užkrečiamųjų ligų) antrinės sveikatos priežiūros paslaugas apmoka pats pacientas arba už jį moka kiti fiziniai ar juridiniai asmenys pagal šiuo įsakymu patvirtintą profilaktinio tikrinimo kainą;

5.2. periodinių sveikatos tikrinimų (1.12 papunktis) išlaidos apmokamos iš darbdavio lėšų.

6. Neapdraustieji privalomuoju sveikatos draudimu (išskyrus nėščiąsias) už visas profilaktinio sveikatos tikrinimo paslaugas moka patys ar už juos moka kiti fiziniai ar juridiniai asmenys pagal profilaktinių tikrinimų ar paslaugų kainas, nustatytas Sveikatos apsaugos ministerijos 1996 03 26 įsakymu Nr. 178 „Dėl valstybės ir savivaldybių remiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainyno patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. [35-892](#)).

7. Jei asmuo tuo pačiu metu kreipiasi dėl kelių profilaktinių sveikatos tikrinimų, tai mokama tik už vieną, daugiau kainuojantį, sveikatos tikrinimą.

8. Pirminės sveikatos priežiūros paslaugos apdraustiesiems šios tvarkos numatytais atvejais apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų (pirminės sveikatos priežiūros metinės vieno gyventojo bazinės kainos), kai apdraustiesiems šios paslaugos suteikiamos toje sveikatos priežiūros įstaigoje, kurią jie nustatyta tvarka yra pasirinkę. Jei apdraustieji dėl šių paslaugų kreipiasi į kitą sveikatos priežiūros įstaigą, už paslaugas moka patys arba už juos moka kiti fiziniai ar juridiniai asmenys. Pirminės sveikatos priežiūros profilaktinių sveikatos tikrinimų paslaugos atliekamos vadovaujantis Lietuvos medicinos norma MN 14:1999 „Bendrosios praktikos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“.

9. Pacientas gali būti siunčiamas konsultuotis pas kitus gydytojus specialistus (nenurodytus šio įsakymo prieduose), jei profilaktinio sveikatos tikrinimo metu nustatomos medicininės indikacijos. Šios konsultacijos apmokamos pagal patvirtintą gydytojo specialisto konsultacijos bazinę kainą iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų.

10. Atvykusių savo noru profilaktinių sveikatos tikrinimų (1.13.3 papunktis), jei teisės aktai nenumato kitaip, periodiškumą, siuntimą atlikti tyrimus ir konsultuotis nustato pirminės sveikatos priežiūros paslaugas teikiantis gydytojas. Šios sveikatos priežiūros paslaugos apdraustiesiems

apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų (pirminės sveikatos priežiūros metinės vieno gyventojo bazinės kainos). Pas specialistus konsultuotis siunčiama tik esant medicininių indikacijų.

III. MEDICININĖS DOKUMENTACIJOS PILDYMAS ATLIKUS PROFILAKTINIUS SVEIKATOS TIKRINIMUS

11. Profilaktinių sveikatos tikrinimų duomenys įrašomi į paciento asmens sveikatos istoriją (F Nr. 025/a) ar vaiko sveikatos raidos istoriją (F Nr. 025-112 a) ir kitus reikiamus dokumentus.

12. Atlikus profilaktinį tikrinimą, pacientui išduodama nustatytos formos pažyma.

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

2 priedas

NĖŠČIŲJŲ IR MOTINŲ, IKI VAIKUI SUKAKS VIENERI METAI, SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

Eil. Nr.	Tikrinamųjų kontingentai	Tikrintojas		Sveikatos tikrinimų tvarką reglamentuojantys teisės aktai
		Pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros gydytojai	Privalomos antrinio lygio gydytojų specialistų konsultacijos	
1.	Ambulatorinė nėščiųjų priežiūra	Akušeris-ginekologas arba BPG (pagal Lietuvos medicinos normą MN 14:1999 „Bendrosios praktikos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ (Žin., 1999, Nr. 109-3196) arba kvalifikuota akušerė <u>Privaloma:</u> • Stomatologo konsultacija • BPG ar apylinkės terapeuto konsultacija, jei tikrina akušeris- ginekologas	Oftalmologo Kitų specialistų, jei yra indikacijų	Sveikatos apsaugos ministro 1999 03 15 įsakymas Nr. 117 „Dėl nėščiųjų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos priežiūros tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 28-811)
2.	Motinių, iki vaikui sukaks vieneri metai, sveikatos tikrinimas	Akušerės patronažas Akušerio-ginekologo (arba BPG) apžiūra 6-8 savaitę po gimdymo	Krūtinės ląstos rentgenologinis tyrimas Kitų specialistų konsultacijos ir tyrimai, jei yra indikacijų	Sveikatos apsaugos ministro 1999 03 15 įsakymas Nr. 117 „Dėl nėščiųjų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos priežiūros tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 28-811)

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

3 priedas

VAIKŲ IR PAAUGLIŲ SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

Amžius	Sveikatos tikrintojai ir tikrinimo periodiškumas		Atkreipti ypatingą dėmesį į
	Pirminis lygis	Antrinis lygis	
Naujagimiai	Bendrosios praktikos gydytojas arba apylinkės pediatras per 3 dienas po išvykimo iš gimdymo skyriaus ir 2-3 savaičių naujagimį, slaugos personalas per 3 dienas po išvykimo iš gimdymo skyriaus pakartotinai lanko naujagimį (iki 1 mėnesio) 1 kartą per savaitę	Oftalmologas ir neurologas gimdymo stacionare apžiūri rizikos grupės naujagimius, oftalmologas ir neurologas ambulatorinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje apžiūri rizikos grupės 1 mėnesio amžiaus naujagimius, neapžiūrėtus gimdymo stacionare	Rizikos veiksnius nėštumo ir gimdymo metu, neurologinius refleksus, bambutės gijimą, motinos krūtų būklę, jos savijautą, priežiūros kokybę
Pirmieji gyvenimo metai:	Bendrosios praktikos gydytojas arba apylinkės pediatras kartą per mėnesį bei	Pediatras apžiūri 6 mėnesių amžiaus (jei tikrina BPG),	Psichomotorinį vystymąsi, maitinimą, rachito specifinę, nespecifinę profilaktiką, klausą,
1–6 mėn.	chirurgas 1 kartą per 3 mėnesius, slaugos personalas 1 kartą per mėnesį apžiūri namuose	traumatologas-ortopedas esant indikacijų	regėjimą, alergines reakcijas
6–12 mėn.	Bendrosios praktikos gydytojas arba apylinkės pediatras kartą per 3 mėnesius	Pediatras (jei tikrina BPG), esant indikacijų, 12 mėnesių amžiaus	Psichomotorinį vystymąsi, atamos-judamąjį aparatą, klausą, regėjimą
Antrieji gyvenimo metai	Bendrosios praktikos gydytojas arba apylinkės pediatras iki 1,5 metų kartą per 3 mėnesius, stomatologas – 1,5 metų amžiaus, slaugos personalas – iki 2 metų kartą per 3 mėnesius namuose		Psichomotorinį vystymąsi (ypač į kalbą), atamos-judamojo aparato būklę, klausą, regėjimą, traumatizmo profilaktiką
Tretieji gyvenimo metai	Bendrosios praktikos gydytojas arba apylinkės pediatras kartą per metus, stomatologas, slaugos personalas – kartą per pusmetį namuose, jei vaikas nelanko ugdymo įstaigos – kartą per 3 mėnesius namuose	Pediatras (jei tikrina BPG) – esant indikacijų, logopedas, oftalmologas (3 metų amžiaus)	Psichomotorinį vystymąsi (ypač į kalbą), regėjimo ir klausos aštrumą, dantų sąkandį, traumatizmo profilaktiką, plantogramas
4-5-ieji gyvenimo metai	Bendrosios praktikos gydytojas arba apylinkės pediatras kartą per metus, slaugos personalas – kartą per metus, jei vaikas nelanko ugdymo įstaigos - kartą per pusmetį namuose		Psichomotorinį vystymąsi, atamos ir judamojo aparato būklę, regos ir klausos aštrumą

Amžius	Sveikatos tikrintojai ir tikrinimo periodiškumas		Atkreipti ypatingą dėmesį į
	Pirminis lygis	Antrinis lygis	
6-ieji gyvenimo metai	Bendrosios praktikos gydytojas arba apylinkės pediatras bei chirurgas, stomatologas (būmos higienistas), slaugos personalas – kartą per pusmetį namuose	Oftalmologas, pediatras (jei tikrina BPG) prieš mokyklą, traumatologas-ortopedas, neurologas esant indikacijų	Mokyklinę brandą, arterinį kraujo spaudimą
7-15-ieji gyvenimo metai	Bendrosios praktikos gydytojas arba apylinkės pediatras kartą per metus, slaugos personalas – kartą per metus namuose	Pediatras – (jei tikrina BPG) esant indikacijų – 12 metų amžiaus	Lytinį brendimą, arterinį kraujo spaudimą, dantų sąkandį
16-ieji gyvenimo metai	Bendrosios praktikos gydytojas arba apylinkės pediatras kartą per metus, stomatologas	Traumatologas-ortopedas, oftalmologas, neurologas esant indikacijų	Lytinio ir fizinio brendimo įvertinimą, psichikos sveikatą
17-18-ieji gyvenimo metai	Bendrosios praktikos gydytojas arba apylinkės terapeutas kartą per metus		Lytinio ir fizinio brendimo įvertinimą, psichikos sveikatą

1. Pas kitus antrinio lygio gydytojus specialistus konsultuoti ir tirti siunčiama esant indikacijų
2. Vaikai skiepijami pagal bazinį privalomų profilaktinių skiepimų kalendorių
3. Tuberkuliozės ir kitų ligų profilaktika atliekama pagal metodinius nurodymus
4. Pediatro konsultacija reikalinga tais atvejais, kai vaiką prižiūri bendrosios praktikos gydytojas

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

4 priedas

ŽEMĖS ŪKIO STOJANČIŲJŲ Į PROFESINIO MOKYMO MOKYKLAS IR ĮDARBINAMŲ NEPILNAMEČIŲ SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Tikslas – nustatyti, ar dėl sveikatos būklės tikrinamas asmuo gali, užbaigęs profesinio mokymo programą, dirbti pagal pasirinktą specialybę vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 04 11 nutarimu Nr. 1055 „Dėl asmenims iki 18 metų draudžiamų dirbti darbų, kenksmingų ir pavojingų veiksmų sąrašo ir asmenų nuo 13 iki 14 metų, nuo 14 iki 16 metų ir nuo 16 iki 18 metų darbo sąlygų ir įdarbinimo tvarkos“ (Žin., 1996, Nr. [87-2065](#)).

1. Asmenys, stojantys mokytis į profesinio mokymo mokyklą, ir norintys įsidarbinti nepilnamečiai privalo tikrintis sveikatą.

2. Sveikatą tikrina pirminės sveikatos priežiūros įstaigos bendrosios praktikos gydytojas (BPG) arba apylinkės pediatras (terapeutas).

3. Sveikatą tikrinantis gydytojas turi būti susipažinęs su Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 04 11 nutarimu Nr. 1055 patvirtintu „Asmenims iki 18 metų draudžiamų dirbti darbų, kenksmingų ir pavojingų veiksmų sąrašu“ (Žin., 1996, Nr. [87-2065](#)).

4. BPG ar apylinkės pediatras (terapeutas), tikrindamas sveikatą, turi teisę esant medicininių parodymų siųsti pas kitus specialistus, skirti papildomus tyrimus.

5. Sveikatos tikrinimo duomenys įrašomi asmens sveikatos istorijoje (F 025/a), išvada apie tinkamumą mokytis ar dirbti pagal pasirinktą specialybę – į „Stojančio į mokymo įstaigą ir įdarbinamo nepilnamečio medicininę pažymą“ (F086/a).

II. LIGOS, KURIOMIS SERGANT DRAUDŽIAMA STOTI Į PROFESINIO MOKYMO MOKYKLAS

6. Bet kokios lokalizacijos tuberkuliozė, kuria sergant išskiriamos mikobakterijos.

7. Ūmios užkrečiamosios ligos (sprendžiama ligoniui pasveikus).

III. PAPILDOMI LIGŲ IR BŪKLIŲ PRIEŠPARODYMAI STOJANT Į PROFESINIO MOKYMO MOKYKLAS

Eil. Nr.	Mokymo programa	Kenksmingi veiksniai	Papildomi medicininiai priešparodymai
1.	Meno dirbinių gamintojų	Stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant plaštakos ir pirštų, pečių juostos raumenims, darbo poza, pasilenkimai, įtampa, dėmesys, regos analizatoriaus	1. Dažnai paūmėjančios rankų odos ligos dirbant su dirginančiomis medžiagomis
	Mokymosi kodas		2. Plaštakos funkcijos sutrikimai (nykščio deformacija ar trijų
	(M kodas) 31812		dirbamosios rankos pirštų nebuvimas), trukdantys profesinei veiklai
			3. Spalvų jutimo sutrikimas
			4. Miopija daugiau kaip 8,0 D
			5. Regėjimas su korekcija 0,7 viena ir 0,4 kita akimi (graveriui – 0,8 viena ir 0,7 – kita akimi. Vertinti be korekcijos, nes dirba su apsauginiais akiniais)
			6. Alergija cheminėms medžiagoms
2.	2.1. Fotografų ir interjero	Cheminės medžiagos, darbo poza (stovint),	Dažnai paūmėjančios rankų odos ligos ar alergija dirbant su

Eil. Nr.	Mokymo programa	Kenksmingi veiksniai	Papildomi medicininiai priešparodymai	
	apipavidalintojų	regos analizatorius	cheminėmis medžiagomis	
	M kodas 31899 2.2. Baletu artistų	Stereotipiniai darbo judesiai, darbo poza,	1.	Plokščiapėdystė, kitos skeleto-raumenų sistemos ligos ir defektai, trukdantys judėjimui
	M kodas 31899	pasilenkimai, įtampa, monotonija	2. 3. 4. 5. 6. 7.	Kojų venų išsiplėtimas Binokulinio matymo sutrikimas Širdies ydos Epilepsija su dažniais paroksizmais CNS susirgimų ar traumų padariniai su judesių sutrikimais, trukdančiais profesinei veiklai Vestibulinės funkcijos sutrikimai
3.	Sekretorės	Įtampa, dėmesys, informacinių signalų ir pranešimų priėmimas, regos ir klausos analizatoriai	Regėjimas su korekcija silpnėjęs kaip 0,6 viena ir 0,2 – kita akimi	
	M kodas 33404			
4.	Apskaitininkės – kasininkės	Dėmesys, regos analizatorius, dėmesio koncentravimo trukmė į stebimus objektus	Regėjimas su korekcija silpnėjęs kaip 0,6 viena ir 0,3 – kita akimi	
	M kodas 33432			
5.	Verslo organizatorių	Darbo įtampa, dėmesys, informacinių signalų ir pranešimų priėmimas, regos ir klausos analizatoriai		
	M kodas 33439			
6.	Socialinių slaugytojų	Judėjimo atstumas, krovinio pernešimas, darbo įtampa, dėmesys, informacinių signalų ir pranešimų priėmimas, regos ir klausos analizatoriai	1. 2. 3.	Plastakos funkcijos ryškūs sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai Šizofrenija, esant rezistentiškų gydymui sutrikimų bei ligai sparčiai progresuojant Centrinės nervų sistemos susirgimų ar traumų padariniai, kai yra funkcijos sutrikimų bei intelekto pakitimų, trukdančių profesinei veiklai
	M kodas 35012			
7.	Ortopedų – protezuotojų	Stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankų pirštų, pečių juostos raumenims, darbo poza, liemens palenkimai, regos analizatorius	Plastakos funkcijos ryškūs sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai	
	M kodas 35099			
8.	Maisto pramonės ir maisto ruošimo specialisto	Judėjimo atstumas, stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankų pirštų ir plastakos raumenims, dėmesys, regos ir klausos analizatoriai, mėsinių – darbo poza, pasilenkimai, virėjui – aukšta temperatūra	1. 2.	Grybelinės, pūlingos plastakų odos ligos su dažniais paūmėjimais Epilepsija su dažniais paroksizmais
	M kodas 35212			
9.	Statybininkų, pastatų restatuotojų, elektromontuotojų, mūro montuotojų ir betonuotojų, santechnikų	Oro temperatūra, apšvita, judrus darbas, krovinio kėlimas, pernešimas, stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankų, pečių juostos raumenims, statinis krūvis, darbo poza, liemens palenkimai, judėjimo atstumas, įtampa, dėmesys, regos ir klausos analizatoriai, monotonija	1. 2. 3. 4. 5.	Skeleto -raumenų sistemos defektai, trukdantys profesinei veiklai Rankų plastakos funkcijos ryškūs sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai Epilepsija ir kiti smegenų netekimai dirbant aukštyje Centrinės nervų sistemos susirgimų ar traumų padariniai, kai yra funkcijos sutrikimų, trukdančių profesinei veiklai Miopija didesnė kaip 8,0 D
	M kodas 35216			

Eil. Nr.	Mokymo programa	Kenksmingi veiksniai	Papildomi medicininiai priešparodymai
			(esant fizinei įtampai)
		6.	Regėjimas su korekcija silpnėjęs kaip 0,6 viena ir 0,3 – kita akimi
		7.	Bronchinė astma su ryškiu kvėpavimo funkcijos sutrikimu
		8.	Širdies ir kraujagyslių sistemos ligos su ryškiu kraujotakos nepakankamumu
		9.	Vestibulinės funkcijos ryškus sutrikimas (dirbant aukštyje)
10.	Elektromechanikų, elektros įrenginių, radijo ir televizijos aparatūros taisytojų M kodas 35222	Stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankų plaštakos ir pirštų, pečių juostos raumenims, darbo poza, pasilenkimai, darbo įtampa, dėmesys, regos ir klausos analizatoriai, informacinių signalų priėmimas, monotonija	1. Miopija didesnė nei 6,0 D 2. Regėjimas su korekcija silpnėjęs kaip 0,8 viena ir 0,7 – kita akimi 3. Binokulinio matymo sutrikimas 4. Plaštakos funkcijos ryškus sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai
11.	Kalvių, metalo apdirbimo staklininkų, suvirintojų, šaltkalvių M kodas 35232	Aukšta temperatūra, apšvieta, judrus darbas, stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankų plaštakos ir pirštų, pečių juostos raumenims, darbo poza, liemens palenkimai, jonizuojančioji spinduliuotė, aerozoliai, metalų dulkės	1. Regėjimas be korekcijos silpnėjęs kaip 0,8 viena ir 0,7 – kita akimi (suvirintojas dirba su apsauginiais akiniais) 2. Epilepsija 3. Plaštakos funkcijos ryškūs sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai 4. Lėtinės plaučių ligos su ryškiu kvėpavimo funkcijos sutrikimu
12.	Automechanikų automobilių kėbulų remontininkų, lengvosios pramonės mašinų mechanikų, žemės ūkio technikos mechanikų, ryšių įrenginių mechanikų M kodas 35242 Lėktuvų mechaniko	Oro temperatūra, apšvieta, judrus darbas, krovinio kėlimas, pemešimas, stereotipiniai darbo judesiai, darbo poza, liemens palenkimas, judėjimo atstumas, dėmesys, regos ir klausos analizatoriai, informacinių signalų priėmimas, monotonija	1. Miopija didesnė kaip 6,0 2. Regėjimas su korekcija silpnėjęs kaip 0,5 viena ir 0,2 – kita akimi 3. Klausos susilpnėjimas (tikrinant šnabždesiu iki 3 m) 4. Plaštakos funkcijos ryškūs sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai
			Vadovautis aviacijos darbuotojų tikrinimo tvarka
13.	13.1. Baldžių, stalių 13.2. Miško ruošos ir medienos apdirbėjų	Stereotipiniai darbo judesiai, judrus darbas, krovinio kėlimas, pemešimas, statinis krūvis, darbo poza, liemens palenkimai, judėjimo atstumas, medienos dulkės, lakios medžiagos, aerozoliai Vibracija, oro temperatūra, stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankų plaštakos ir pirštų, pečių juostos raumenims, darbo įtampa, dėmesys, regos ir klausos analizatoriai, medienos dulkės	1. Miopija didesnė nei 6,0 (esant fizinei įtampai) 2. Regėjimas su korekcija silpnėjęs kaip 0,5 viena ir 0,2 – kita akimi 3. Plaštakos funkcijos ryškūs sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai 4. Lėtinės plaučių ligos su ryškiu funkcijos sutrikimu 5. Cukrinis (nekompensuotas) diabetas – miško ruošos specialistams 6. Epilepsija su dažniais paroksizmais (miško ruošos specialistams) 7. Centrinės nervų sistemos susirgimų ar traumų padariniai,

Eil. Nr.	Mokymo programa	Kenksmingi veiksniai	Papildomi medicininiai priešparodymai
			kai yra funkcijos sutrikimų (miško ruošos specialistams)
	13.3. Pynėjų iš vytelių	Stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankų plaštakos ir pirštų, pečių juostos raumenims, darbo įtampa, dėmesys, regos analizatoriai	Plaštakos funkcijos ryškūs sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai
	M kodas 35262		
14.	Ventiliacijos, oro kondicionavimo sistemų gamintojų	Judrus darbas, kraujotakos kėlimas, pernėsimas, darbo poza, liemens palenkimai	1. Regėjimas su korekcija silpnėjęs kaip 0,5 viena ir 0,2 – kita akimi
	M kodas 35264		2. Plaštakos funkcijos ryškūs sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai
15.	Avalynės gamintojų, avalynininkų	Stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankų plaštakos ir pirštų raumenims, statinis krūvis, darbo poza, pasilenkimas, regos ir klausos analizatoriai, monotonija, cheminės medžiagos (dažai, klijai)	1. Odos lėtinės ligos su dažniais paūmėjimais
	M kodas 35274		2. Bronchinė astma su ryškiu kvėpavimo funkcijos sutrikimu
			3. Regos korekcija mažesnė kaip 05/02
16.	Audėjų, audinių gamybos įrenginių operatorių, verpėjų, verpinių gamybos įrenginių operatorių	Stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankų plaštakos ir pirštų raumenims, statinis krūvis, darbo poza, pasilenkimas, regos ir klausos analizatoriai, monotonija, dulkės	1. Bronchinė astma su ryškiu funkcijos sutrikimu
	M kodas 35274		2. Miopija didesnė kaip 6,0D. Regos korekcija iki 07/04
			3. Plaštakos funkcijos ryškūs sutrikimai
			4. Centrinės nervų sistemos susirgimų ar traumų padariniai su judesių sutrikimais, trukdančiais profesinei veiklai
			5. Epilepsija, dirbant su judančiais mechanizmais
			6. Alergija dulkėms, vilnai, sintetinėms ir kt. medžiagoms
			7. Klausos susilpnėjimas (šnabždesių iki 3 m) – audėjui
17.	Mezgėjų, mezgimo mašinų operatorių, siuvėjų, sukirpėjų – konstruktorių	Stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankų plaštakos ir pirštų raumenims, statinis krūvis, darbo poza, pasilenkimas, judėjimo atstumas, dėmesys, regos analizatoriai, monotonija, besikartojančios operacijos	1. Plaštakos funkcijos ryškūs sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai
	M kodas 35276		2. Odos ligos su dažniais paūmėjimais
			3. Alergija vilnai, dulkėms
			4. Miopija daugiau kaip 6,0 D. Regos korekcija mažesnė kaip 07/04
			5. Binokulinio matymo sutrikimas
			6. Epilepsija su dažniais paroksizmais mezgimo mašinų operatoriams
			7. Klausos susilpnėjimas (tikrinant šnabždesių iki 3 m) – mezgimo mašinų operatoriams
18.	Plokščiosios ir ofsetinės spaudos spaudėjų, tekstų rinkėjų, archyvarų, knygrišių	Stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankų plaštakos ir pirštų raumenims, statinis krūvis, darbo poza, liemens pasilenkimas, judėjimo atstumas, dėmesys, regos	1. Plaštakos funkcijos ryškūs sutrikimai trukdantys profesinei veiklai
			2. Bronchinė astma su ryškiu kvėpavimo funkcijos sutrikimu

Eil. Nr.	Mokymo programa	Kenksmingi veiksniai	Papildomi medicininiai priešparodymai	
	M kodas 35278	analizatorius, monotonija, besikartojančios operacijos	3. 4.	Miopija daugiau kaip 6,0D Regos korekcija mažesnė kaip 07/04 – tekstų rinkėjui
19.	Cheminio pluošto, naftos perdirbimo, chemijos ir naftos produktų gamybos operatorių M kodas 35299	Cheminės medžiagos, oro temperatūra, darbo poza, judėjimo atstumas, regos analizatorius	1. 2. 3. 4.	Bronchinė astma su ryškiu kvėpavimo funkcijos sutrikimu Odos ligos su dažniais paūmėjimais kontaktuojant su cheminėmis medžiagomis Alergija cheminės medžiagos Miopija daugiau kaip 6,0D. Regos korekcija mažesnė kaip 06/03
20.	Žemės matininkų M kodas 35402	Oro temperatūra, judėjimo atstumas, dėmesys, informacinių pranešimų skaičius, regos analizatorius, monotonija		
21.	Braižytojų ir kompiuterinės įrangos operatorių M kodas 35406	Stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankų, plaštakų, pirštų raumenims, poza, dėmesys, regos analizatorius, monotonija	1. 2. 3. 4.	Miopija didesnė kaip 6,0D Regos korekcija mažesnė kaip 05/02 Plaštakos funkcijos ryškūs sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai Binokulinio matymo sutrikimas
22.	Kelių statytojų M kodas 35416	Oro temperatūra, judrus darbas, krovinio kėlimas, stereotipiniai darbo judesiai, statinis krūvis, darbo poza, pasilenkimai, judėjimo atstumas, regos, klauso analizatoriai, dulkės, cheminės medžiagos	1. 2. 3. 4. 5.	Epilepsija su dažniais paroksizmais Cukrinis diabetas (nekompensuotas) Lėtinės dažnai paūmėjančios sąnarių ligos Lėtinės dažnai paūmėjančios inkstų ligos Širdies kraujagyslių ligos su ryškiu kraujotakos sutrikimu
23.	Ūkininkų M kodas 36201	Judėjimo atstumas, oro temperatūra, darbo poza, judrus darbas, regos, klauso analizatorius		
24.	Arklininkų M kodas 36203		1. 2.	Epilepsija su dažniais paroksizmais Alergija arklio šeriams
25.	Sodininkų, želdinių tvarkytojų M kodas 36206	Oro temperatūra, judėjimo atstumas, darbo poza, liemens palenkimai, stereotipiniai darbo judesiai, krovinio kėlimas, pernešimas	1. 2.	Plaštakos funkcijos ryškūs sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai Polinozė
26.	Bitininkų M kodas 36249	Oro temperatūra, judėjimo atstumas, darbo poza, regos analizatorius	Alergija bičių nuodams	
27.	Miškininkų M kodas 36262	Oro temperatūra, judėjimo atstumas, darbo poza, regos analizatorius	1. 2.	Epilepsija su dažniais paroksizmais Cukrinis diabetas esant komplikacijų
28.	Žuvininkų M kodas 36272	Oro temperatūra, judėjimo atstumas, darbo poza, regos analizatorius	1. 2.	Epilepsija Cukrinis diabetas esant komplikacijų
29.	Namų ūkio ekonomės, pagalbininkės, meistro, komunalinio ūkio meistro M kodas 36606	Oro temperatūra, judėjimo atstumas, judrus darbas, stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant pečių, rankų, plaštakų, pirštų raumenims, darbo poza, pasilenkimai,		

Eil. Nr.	Mokymo programa	Kenksmingi veiksniai	Papildomi medicininiai priešparodymai	
		informacinių signalų priėmimas regos, klausos analizatoriai		
30.	Jūreivių, laivų motoristų, korpusų remontininkų, suvirintojų, sistemų surinkėjų Nekeleivinių laivų jūreivių, virėjų M kodas 37004	Oro temperatūra, judėjimo atstumas, judrus darbas, stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant pečių, rankų, plaštakų, pirštų raumenims, darbo poza, pasilenkimai, informacinių signalų priėmimas, regos, klausos analizatoriai Aplinkos temperatūra, darbo judesiai, dalyvaujant rankos, plaštakos, pirštų raumenims, darbo poza, judėjimo atstumas	Vadovautis jūrinių sveikatos tikrinimo tarka Vadovautis jūrinių sveikatos tikrinimo tvarka	
31.	Lokomotyvo mašinistų, padėjėjų, keleivinių trauki- nių vagonų palydovų, stoties budėtojų, SCB ir kontaktinio tinklo elektro- montuotojų, riedmenų vagonų remontininkų, automotoristų, drezinų, geležinkelio kranų mašinistų ir remontininkų M kodas 37006	Oro temperatūra, judrus darbas, informacinių signalų priėmimas, regos, klausos analizatoriai	Vadovautis geležinkelio darbuotojų sveikatos tikrinimo tvarka	
32.	Pašto operatorių, teletaipo, telefakso, kompiuterio operatorių M kodas 37026	Stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankos, plaštakos, pirštų raumenims, darbo poza, dėmesys regos ir klausos analizatoriai, informacinių signalų priėmimas	1. 2. 3.	Klausos susilpnėjimas (tiriant šnabždesiu – iki 3m) Miopija daugiau kaip 6,0D. Regos korekcija 05/02 Šizofrenija, esant rezistentiškų gydymui sutrikimų bei ligai sparčiai progresuojant
33.	Kirpėjų, kosmetikų M kodas 37812	Stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankos, plaštakos, pirštų raumenims, darbo poza, dėmesys regos analizatorius, informacinių signalų priėmimas, klausos analizatorius, monotonija, cheminės medžiagos	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.	Epilepsija su dažniais paroksizmais Alergija cheminėms medžiagoms Rankų odos lėtinės ligos Miopija daugiau kaip 6,0D. Regos korekcija 08/07 Binokulinio matymo sutrikimas Šizofrenija, esant rezistentiškų gydymui sutrikimų bei ligai sparčiai progresuojant Centrinės nervų sistemos susirgimų ar traumų padariniai, kai yra funkcijos sutrikimų
34.	Padavėjų, barmenų, virėjų M kodas 37822	Oro temperatūra, judrus darbas, kraujinio kėlimas, statinis krūvis, darbo poza, judėjimo atstumas, dėmesys, informacinių signalų priėmimas, klausos analizatorius, aukšta temperatūra – virėjams	1. 2. 3. 4. 5.	Epilepsija su dažniais paroksizmais Plaštakos funkcijos ryškūs sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai Miopija daugiau kaip 6,0D. Regos korekcija 07/04 Ryškūs kalbos defektai (padavėjui, barmeniui) Šizofrenija, esant rezistentiškų gydymui sutrikimų bei ligai sparčiai progresuojant
35.	Pardavėjų ir prekių žinovų M kodas 37862	Judrus darbas, darbo judesiai, dalyvaujant rankos, plaštakos, pirštų	1. 2.	Klausos susilpnėjimas (tiriant šnabždesiu -iki 3 m) Centrinės nervų sistemos ar

Eil. Nr.	Mokymo programa	Kenksmingi veiksniai		Papildomi medicininiai priešparodymai
		raumenims, darbo poza, dėmesys, regos, klausos analizatoriai	3.	traumų padariniai su ženkliai judesių sutrikimu, trukdantys profesinei veiklai Šizofrenija, esant rezistentiškų gydymui sutrikimų bei ligai sparčiai progresuojant
36.	Viešbučių ir turizmo kompleksų darbuotojų M kodas 378872	Judrus darbas, judėjimo atstumas, darbo poza, dėmesys, regos, klausos, analizatoriai, darbo judesiai, dalyvaujant rankos, plaštakos, pirštų raumenims	1.	Šizofrenija, esant rezistentiškų gydymui sutrikimų bei ligai sparčiai progresuojant
37.	Drabužių priežiūros meistrų, floristų M kodas 37899	Stereotipiniai darbo judesiai, dalyvaujant rankos, plaštakos, pirštų raumenims, judrus darbas, darbo poza, dėmesys, regos analizatorius	1. 2.	Plaštakos funkcijos ryškūs sutrikimai, trukdantys profesinei veiklai Alergija cheminėms medžiagoms arba žiedadulkėms

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

5 priedas

SPORTUOJANČIŲ ASMENŲ SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

I. BENROSIOS NUOSTATOS

1. Asmenys, lankantys bet kokias organizuotas kūno kultūros ir sporto pratybas bei dalyvaujantys varžybose, privalo reguliariai tikrintis sveikatą.

2. Sveikata tikrinama:

2.1. sportininkų, kurie sistemingai ir nuolat treniruojasi, dalyvauja sporto varžybose, – sporto medicinos centrų sporto medicinos gydytojai, o kur jų nėra – pirminės sveikatos priežiūros įstaigos bendrosios praktikos gydytojas (BPG) ar apylinkės terapeutas, pediatras;

2.2. sportuotojų, kurie laikosi sveikos gyvensenos principų, reguliariai mankštinaisi arba sportuoja savo malonumui, – BPG, apylinkės terapeutas ar pediatras. Pageidautina, kad pastarieji gydytojai turėtų minimalių sporto medicinos žinių;

2.3. Lietuvos olimpinės ir atskirų sporto šakų rinktinių narių – sporto medicinos centrų gydytojai;

2.4. neįgalieji sportininkai su amputuotomis galūnėmis, stuburo smegenų pažeidimais ar dėl cerebrinio paralyžiaus, silpnaregiai ar kurtieji tikrinami bendra tvarka. Papildomai jiems, išskyrus kurčiuosius, turi būti nustatoma medicininė ir funkcinė klasifikacija pagal Sveikatos apsaugos ministerijos 1996 11 22 įsakymą Nr. 598 „Dėl sportuojančių asmenų su negalia medicininio ištyrimo“ (Žin., 1996, Nr. [115-2684](#)) bei metodinėmis rekomendacijomis „Neįgaliųjų žmonių sporto organizacijos. Neįgaliųjų sportininkų medicininė ir funkcinė klasifikacija“.

Medicininei ir funkicinei klasifikacijai tinkamai atlikti neįgaliuosius patartina siųsti į sporto medicinos centrus.

3. Sportininkų ir sportuotojų sveikatą tikrinantis BPG, apylinkės terapeutas ar pediatras:

3.1. įvertina tiriamo asmens tyrimus;

3.2. įvertina tiriamojo sveikatos bei funkcinę būklę;

3.3. nustato fizinį išsivystymą, sveikatos potencialo rodiklius, organizmo adaptaciją pasirinktai sportinei veiklai bei fiziniams krūviams;

3.4. nukreipia, esant indikacijų, pas kitus specialistus, tarp jų ir sporto medicinos, konsultuotis ir tirtis;

3.5. daro išvadą apie tiriamojo asmens galimybes lankyti pasirinktos sportinės veiklos pratybas ir dalyvauti varžybose („sveikas“, „gali dalyvauti pasirinktos sporto šakos treniruotėse ir varžybose“), teikia atitinkamas rekomendacijas dėl fizinio krūvio, intensyvumo, traumų profilaktikos, nurodo pakartotinio pasitikrinimo datą.

4. Sveikatos tikrinimo ir tyrimų duomenys įrašomi į sportuojančio asmens sveikatos tikrinimo kortelę F Nr. 061/a bei pažymimi asmens sveikatos istorijoje F Nr. 025a ir vaiko sveikatos raidos istorijoje F Nr. 025-112a.

5. Sudėtingais ir konfliktiniais atvejais BPG, apylinkės terapeutas, pediatras siunčia sportuojančius asmenis į artimiausius sporto medicinos centrus.

6. Už sportininkų treniravimąsi ir dalyvavimą sporto varžybose be gydytojo leidimo atsako treneriai, varžybų vyr. teisėjai.

II. KONTRAINDIKACIJOS KŪNO KULTŪROS IR SPORTO UŽSIĖMIMAMS

7. Ūmios infekcinės ligos.

8. Lėtinės ligos paūmėjimo periodu.

9. Endogeniniai psichikos sutrikimai.

10. Centrinės nervų sistemos organinės ligos: epilepsija su dažnais paroksizmais, neurorauumeninės, demielinizuojančios, degeneracinės ligos, po hemoraginių smegenų kraujotakos sutrikimų, vertebrogeninės ligos sporto šakoms, susijusioms su stuburo apkrovimu.

11. Jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų ligos: įvairios etiologijos deformuojamieji poliartritai, pasireiškiantys žymiais sąnarių funkcijos sutrikimais ar skausmais.

12. Kvėpavimo sistemos ligos: bronchinė astma su dažnais, sunkiais ir ilgais priepuoliais, dažnai paūmėjantis lėtinis pūlingas ar su bronchospazminiu komponentu bronchitas, dažnos pneumonijos.

13. Širdies ir kraujagyslių sistemos ligos: širdies ydos, širdies vožtuvų prolapsai su ryškiu hemodinamikos sutrikimu, kardiomiopatijos (hipertrofinės, diliatacinės), širdies ir aortos aneurizmos, sunkūs ritmo, laidumo sutrikimai, dažnos ekstrasistolės, paroksizminė tachikardija, virpamoji aritmija, WPW bei Morgan-Adam-Stokso sindromai, Hiso pluošto kojų pilnos blokados, įtampos stenokardija, ankstyvas pofinfarktinis periodas, sunkios eigos, nekoreguojama arterinė hipertenzija.

14. Būklė po širdies įgimtų ar įgytų ligų operacijų (sprendžiama individualiai).

15. Inkstų ir šlapimo takų sistemos lėtinės ligos su inkstų funkcijos nepakankamumu.

16. Virškinamojo trakto ligos: dažnai recidyvuojanti arba komplikauta opaligė, kepenų cirozė, lėtinis aktyvus hepatitas, lėtinis cholangitas su kepenų funkcijos nepakankamumu.

17. Endokrininės sistemos ligos: subkompensuotos ir dekomensuotos eigos cukrinis diabetas, hipotirozė, tirotoksikozė, necukrinis diabetas.

18. Medžiagų apykaitos sutrikimai esant komplikacijų, tarp jų: podagra paūmėjimo metu, endogeninės kilmės nutukimas.

19. Dažnai pasikartojančios odos ligos, norint užsiimti sporto šakomis, susijusiomis su uždarais vandens telkiniais.

20. Onkohematologinės ligos.

21. Krešėjimo sistemos sutrikimai.

22. Ryški trumparegystė, anamnezėje – tinklainės atšoka, norint užsiimti sporto šakomis, susijusiomis su fizine įtampa.

III. SPORTUOJANČIŲ ASMENŲ SVEIKATOS TIKRINIMAS

Sportininkai	Tikrinimų periodiškumas	Tikrinantys specialistai		Tyrimai	Pastabos
		Pirminio lygio	Antrinio lygio		
1. Reguliariai sportuojantys asmenys, lankantys treniruotes ir dalyvaujantys varžybose (sporto mokyklų, centrų auklėtiniai, sporto klubų nariai)	1 kartą	Bendrosios	Sporto medicinos gydytojas	- ūgio, kūno svorio matavimas	kiekvienos apžiūros metu
	per	praktikos	ir kiti specialistai –	- regėjimo aštrumo tyrimas	kiekvienos apžiūros metu
	4 – 6 mėn.	gydytojas	pagal indikacijas	- plaučių funkcijos mėginiai	kiekvienos apžiūros metu
				- bendras kraujo tyrimas	esant indikacijų
		Terapeutas, (pediatras),	Otorinolaringologas, oftalmologas,	- šlapimo tyrimas	kartą per metus
		chirurgas	neurologas (pirmą kartą);	- EKG ramybės būsenoje arba su fizine	kartą per metus
			sporto medicinos gydyto-	apkrova (ergometrija)	
				- krūtinės ląstos rentgenologiniai tyrimai	esant indikacijų
			jas ir kiti specialistai –	- testavimas dozuota fizine	kiekvienos apžiūros metu
			pagal indikacijas	apkrova: 20 pritūpimų vietoje per 30 sek.; 15 sek. maksimalus bėgimas vietoje aukštai keliant kelius - ugdantiems jėgos ir greičio savybes; 2 min. bėgimas vietoje (180 žingsnių per min.) – ugdantiems	pirmą kartą atvykus
					kiekvienos kitos apžiūros metu

Sportininkai	Tikrinimų periodiškumas	Tikrinantys specialistai		Tyrimai	Pastabos
		Pirminio lygio	Antrinio lygio		
2. Bokso, kikbokso, pankratono, tailando bokso, karatė, taekvondo, jėgos trikovės, kultūrizmo, sunkiosios atletikos sporto šakų	1 kartą	Bendrosios	Oftalmologas, kiti specialistai	ištvermę Tokie patys tyrimai, kaip išvardyti 1 skiltyje	pareikalavus Sporto federacijai
	per	praktikos	(sporto medicinos	Galimi papildomi tyrimai (kaukolės	
	4 mėn.	gydytojas,	gydytojas neurologas,	rentgenologinis, encefalograma ir kiti)	
			otorinolaringologas) - pagal indikacijas		
Bokso, kikbokso, pankratono, tailando bokso, taekvondo sporto šakų	Prieš	Bendrosios	Terapeutas (pediatras), chirurgas	Bendra gydytojo apžiūra	
	kiekvienas varžybas	praktikos	Oftalmologas, neurologas, otorinolaringologas, pagal indikacijas – sporto medicinos gydytojas	Tyrimai tik pagal indikacijas	
		gydytojas	Sporto medicinos gydytojas		
			kiti specialistai (otorinolaringologas, oftalmologas, neurologas) - pagal indikacijas		
3. Triatlono, labai ilgų nuotolių (maratono - 42,125 km ir ilgesnių) bėgikai	1 kartą	Bendrosios	Sporto medicinos gydytojas	Tokie patys tyrimai, kaip išvardyti 1 skiltyje	
	per	praktikos	gydytojas,		
	4 mėn.	gydytojas	kardiologas ir kiti specialistai – pagal indikacijas		
			Terapeutas Sporto medicinos gydytojas, kardiologas ir kiti specialistai – pagal indikacijas		
Triaatlono, labai ilgų nuotolių (maratono - 42,125 km ir ilgesnių) bėgikai	Prieš	Bendrosios	Sporto medicinos gydytojas	Bendra gydytojo apžiūra, EKG su fizine apkrova	
	kiekvienas varžybas	praktikos	gydytojas		
		gydytojas			
			Terapeutas Sporto medicinos gydytojas		
4. Povandeninio plaukimo		1 kartą	Bendrosios	Sporto medicinos gydy-	Tokie patys tyrimai, kaip išvardyti
Povandeninio plaukimo	per	praktikos	tojas ir kiti specialistai	1 skiltyje, papildomai – ortostatinis mėginys, Štangė kvėpavimo sulaikymo arba Serkino mėginiai	kiekvieno tyrimo metu
	4 mėn.	gydytojas	(oftalmologas, neurologas otorinolaringologas) – pagal indikacijas		
			Terapeutas, chirurgas		
			Sporto medicinos gydytojas, oftalmologas, neurologas, otorinolaringologas -pagal indikacijas		
Povandeninio plaukimo	Prieš	Bendrosios	Sporto medicinos gydytojas	Bendra gydytojo apžiūra, papildomai -	
	kiekvienas	praktikos	ir kiti specialistai (oftalmologas, neurologas,	ortostatinis mėginys, Štangė kvėpavimo sulaikymo arba Serkino mėginiai	
	varžybas	gydytojas	otorinolaringologas) - pagal indikacijas		

Sportininkai	Tikrinimų periodiškumas	Tikrinantys specialistai		Tyrimai	Pastabos
		Pirminio lygio	Antrinio lygio		
		Terapeutas, chirurgas	Sporto medicinos gydyto- jas – pagal indikacijas, oftalmologas, neurologas, otorinolaringologas		
5. Neįgalieji sportininkai,	1 kartą	Bendrosios	Sporto medicinos gydytojas	Tokie patys tyrimai, kaip išvardyti	Sveikatos apsaugos ministerijos 1996 11 22 įsakymas Nr. 598 „Dėl sportuojančių asmenų su negalia medicininio ištirimo“ (Žin., 1996, Nr. 115-2684); metodinės rekomendacijos „Neįgaliųjų žmonių sporto organizacijos. Neįgaliųjų sportininkų medicininė ir funkcinė klasifikacija“
aklųjų sportininkų	per	praktikos	ir kiti specialistai	1 skiltyje.	
(bėgikų) „lyderiai“	6 mėn.	gydytojas	(neurologas) – pagal indikacijas	Ūgis ir kūno svoris matuojamas be protezų.	
		Terapeutas, chirurgas	Sporto medicinos gydytojas ir kiti specialistai (neurologas) – pagal indikacijas	Testavimas dozuota fizine apkrova neatliekamas. EKG tik ramybės būsenoje. Papildomai jiems būtina nustatyti medicininę ir funkcinę klasifikaciją	
6. Techninių sporto šakų	1 kartą	Bendrosios	Kiti specialistai –	Tokie patys tyrimai, kaip išvardyti 1 skiltyje	
	per 6 mėn.	praktikos gydytojas	pagal indikacijas		
		Terapeutas, chirurgas	Kiti specialistai - pagal indikacijas		
7. Aviacijos sporto	Žiūrėti šio įsakymo priedą „Aviacijos darbuotojų sveikatos tikrinimo tvarka“				
8. Lietuvos olimpinės	Kartą per		Sporto medicinos gydytojas,	Išsamesni tyrimai – pagal patvirtintą LTOK	Kas 2 – 3 mėn. atliekami papildomi tyrimai
rinktinės nariai	6 mėn.		neurologas, otorinolaringologas, oftalmologas, traumatologas, stomatologas, ginekologas – kiekvieno tyrimo metu, kiti specialistai – pagal indikacijas	Medicinos tarnybos ir Lietuvos sporti- ninkų rengimo tarybos programą, echoskopija, audiometrija; stuburo, kaukolės rentgenologiniai tyrimai – pagal indikacijas	pagal indikacijas
9. Lietuvos sporto	Kartą per		Sporto medicinos	Išsamesni tyrimai atliekami pagal atskiras	Kas 2 – 3 mėn. atliekami papildomi tyrimai
rinktinių nariai	6 mėn.		gydytojas, neurologas, otorinolaringologas, oftalmologas, traumatologas, stomatologas, ginekologas – kiekvieno tyrimo metu, kiti specialistai – pagal indikacijas	tyrimo programas, sudarytas sportininkams ugdantiems greičio, jėgos, greičio- jėgos, ištvermės, ištvermės-jėgos savybės	
10. Sporto teisėjai, treneriai	Ne rečiau kaip 1 kartą	Bendrosios praktikos	Sporto medicinos gydytojas ir kiti	- ūgio, kūno svorio matavimas, - regėjimo aštrumo	

Sportininkai	Tikrinimų periodiškumas	Tikrinantys specialistai		Tyrimai	Pastabos
		Pirminio lygio	Antrinio lygio		
	per metus	gydytojas	specialistai - pagal indikacijas	tyrimas, - plaučių funkcijos mėginiai, - bendras kraujo tyrimas, - šlapimo tyrimas, - EKG su fizine apkrova, - testavimas dozuota fizine apkrova: 20 pritūpimų vietoje per 30 sek., rentgenologiniai tyrimai - pagal indikacijas	
		Terapeutas	Sporto medicinos gydytojas ir kiti specialistai - pagal indikacijas		
11. Sportuotojai	kartą per	Bendrosios	Sporto medicinos gydytojas	Tokie patys tyrimai, kaip išvardyti 1 skiltyje	
	6 mėn.	praktikos gydytojas	ir kiti specialistai - pagal indikacijas		
		Terapeutas	Sporto medicinos gydytojas ir kiti specialistai - pagal indikacijas		

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

6 priedas

**NEINFEKCINIŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS TVARKA (ATLIEKA
BENDROSIOJĄ PRAKTIKOS GYDYTOJAS, JO NESANT – PIRMINĖS SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS PASLAUGAS TEIKIANČI GYDYTOJŲ KOMANDA)**

Eil. Nr.	Atliekami tyrimai	Tikrinimų dažnis pagal amžiaus grupes			
		iki 18 metų	19-40 m.	41-65 m.	nuo 65 metų
1.	Odos ir matomų gleivinių apžiūra	1 kartą per 2 metus, jei nėra rizikos veiksnių, jei yra – 2 kartus per metus	1 kartą per 2 metus, jei nėra rizikos veiksnių, jei yra – 2 kartus per metus	1 kartą per 2 metus, jei nėra rizikos veiksnių, jei yra – 2 kar- tus per metus	1 kartą per 2 metus, jei nėra rizikos veiksnių, jei yra – 2 kartus per metus
2.	Burnos apžiūra	1 kartą per metus	1 kartą per metus	1 kartą per metus	1 kartą per metus
3.	Periferinių limfmazgių apčiuopa	Kiekvieno profilaktinio tikrinimo metu	Kiekvieno profilaktinio tikrinimo metu	Kiekvieno profilaktinio tikrinimo metu	Kiekvieno profilaktinio tikrinimo metu
4.	Krūčių apžiūra ir apčiuopa	1 kartą per 2 metus	Nuo 35 metų 1 kartą per metus	Nuo 40 metų bei prieš pakaitinę hormonų terapiją – mamografija (pagal onkolo- ginių ligų profilaktikos programą). Jei yra rizikos faktorai - 1 kartą per metus	Atsižvelgiant į rizikos veiksnius ir indikacijas. Jei yra rizikos faktorai – 1 kartą per metus
5.	Ginekologinė apžiūra	Esant indikacijų	Nuo 20 m. 1 kartą per metus, esant indikacijų – profilaktinis citologinis tyrimas	1 kartą per metus, esant indikacijų – diagnostinis cito- loginis tyrimas	1 kartą per metus, esant indikacijų - diagnostinis citologinis tyrimas
6.	Digitalinis tiesiosios žarnos tyrimas	Esant indikacijų	1 kartą per 2 metus	41-50 m. – 1 kartą per 2 metus, nuo 50 m. – 1 kartą per metus	1 kartą per metus
7.	Plaučių rentgenologi- nis ištyrimas	Esant indikacijų, 1 kartą per metus, jeigu yra kontaktuojama su sergančiais aktyvia tuberkulioze, ŽIV nešiotojams bei sergantiems AIDS	Esant indikacijų, 1 kartą per metus, jeigu yra kontaktuojama su sergančiais aktyvia tuberkulioze, ŽIV nešiotojams bei sergantiems AIDS	Esant indikacijų, 1 kartą per metus, jeigu yra kontaktuojama su sergančiais aktyvia tuber- kulioze, ŽIV nešiotojams bei sergantiems AIDS	Esant indikacijų, 1 kartą per metus, jeigu yra kontaktuojama su sergančiais aktyvia tuberkulioze, ŽIV nešiotojams bei sergantiems AIDS
8.	Svorio, ūgio matavimas Esant antsvoriui	1 kartą per metus 2 kartus per metus	1 kartą per metus 2 kartus per metus	1 kartą per metus 2 kartus per metus	1 kartą per metus 2 kartus per metus
9.	EKG	Esant indikacijų	1 kartą per metus	1 kartą per metus	1 kartą per metus
10.	Arterinis kraujospūdis	1 kartą per metus	1 kartą per metus	1 kartą per metus	1 kartą per metus
11.	Regėjimo aštrumas	1 kartą per metus	1 kartą per 2 metus	1 kartą per 2 metus	1 kartą per metus
12.	Klausos aštrumas	1 kartą per 2 metus	1 kartą per 2 metus	1 kartą per metus	1 kartą per metus
13.	Akispūdis	Pagal parodymus	1 kartą per 2 metus	1 kartą per metus	1 kartą per metus
14.	Bendras kraujo tyrimas	1 kartą per 2 metus	1 kartą per 2 metus	1 kartą per 2 metus	1 kartą per 2 metus
15.	Bendras šlapimo tyrimas	1 kartą per 2 metus	1 kartą per 2 metus	1 kartą per 2 metus	1 kartą per metus
16.	Glukozės kiekis kraujyje	1 kartą per 2 metus	1 kartą per 2 metus	1 kartą per 2 metus	1 kartą per metus
17.	Cholesterolis	Esant indikacijų	1 kartą per metus	1 kartą per metus	1 kartą per metus

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

7 priedas

VAIRUOTOJŲ SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

Vairuotojų sveikatos tikrinimo tikslas – nustatyti, ar dėl sveikatos būklės tikrinamas asmuo gali vairuoti atitinkamos kategorijos mechanines transporto priemones.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmenys, norintys įsigyti ar turintys vairuotojo pažymėjimą, privalo tikrintis sveikatą prieš vairuotojo teisių įsigijimą bei vėliau periodiškai, nustatyta tvarka.

2. Vairuotojų sveikatą tikrina asmens sveikatos priežiūros įstaigų bendrosios praktikos gydytojai (toliau – BPG) ar apylinkės gydytojai (terapeutai, pediatrai), kurie siunčia pas kitus reikiamus specialistus, paskiria tyrimus, nustato jų dažnumą, vadovaudamiesi šiuo įsakymu.

3. Tikrinimų periodiškumas ir mastas pateiktas 1 lentelėje:

3.1. psichiatro ir priklausomybės ligų psichiatro išvados iš gyvenamosios vietos;

3.2. jei tikrina BPG – privaloma oftalmologo konsultacija, jei apylinkės terapeutai (pediatrai) – oftalmologo, otorinolaringologo, neurologo, akušerio-ginekologo (moterims) konsultacijos;

3.3. privalomi tyrimai: akių, regėjimo aštrumo, regėjimo naktį, klausos, vestibulinės funkcijos, reakcijos ištyrimas, kraujo grupės ir Rh faktoriaus nustatymas, jei nėra žymos pase, psichologinis ištyrimas psichiatro sprendimu, kiti tyrimai – esant indikacijų.

4. Asmenys, besikreipiantys dėl specialaus (rankinio valdymo) automobilio įsigijimo, esant medicininių indikacijų, Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka nukreipiami į medicininės ir socialinės ekspertizės komisiją (MSEK).

5. Asmenys, norintys pasitikrinti sveikatą, asmens sveikatos priežiūros įstaigai nurodo, kokių kategorijų transporto priemones nori vairuoti, ir pateikia:

5.1. pasą;

5.2. psichiatro ir priklausomybės ligų psichiatro (pagal gyvenamąją vietą) išvadą;

5.3. invalidai – profesinių dirbtuvių (protezavimo įmonių) pažymą apie kontrolinį protezo tikrinimą po galūnės ar jos dalies protezavimo;

5.4. vairuotojo pažymėjimą (tikrinantis pakartotinai);

5.5. fotonuotrauką.

6. Tikrinant vairuotojus, kuriems privalomas sveikatos tikrinimas prieš pradėdant dirbti ir periodinis dirbant, vadovaujamosi 13 priedu „Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksmų poveikyje ir pavojingą darbą), privalomas sveikatos tikrinimas“ (1 lentelės 2 dalyje).

7. Vairuotojų, kurių darbas susijęs su keleivių vežimu (autobusų, mikroautobusų ir kt.), sveikatos tikrinimo tvarka nurodyta 1 lentelės 3 dalyje.

8. Vairuotojų, turinčių dar galiojančias medicinines pažymas (F Nr. 083-1/a), sveikata gali būti tikrinama anksčiau, nukreipus kelių policijai, darbovietės administracijai, nurodžius priešlaikinio tikrinimo priežastį.

9. Tikrinimo duomenis ir išvadas apie tai, kokias transporto priemones gali vairuoti tikrinamasis, bendrosios praktikos ar apylinkės gydytojas (terapeutas ar pediatras) ir kiti tikrinantys gydytojai įrašo:

9.1. į asmens sveikatos istoriją (ambulatorinę kortelę – F Nr. 025/a) bei patvirtina asmeniniu antspaudu ir parašu. Kortelė saugoma vairuotojų sveikatos tikrinimo archyve;

9.2. į vairuotojų sveikatos tikrinimo žurnalą, kuriame turi būti žymima: tikrinimo data,

vairuotojo vardas, pavardė, adresas, tikrinimo išvada;

9.3. į vairuotojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą (F Nr. 083-1/a), kurioje žymima:

9.3.1. užbraukiant ženklą „X“, tų kategorijų transporto priemonės (3 lentelė), kurias vairuoti yra medicininių indikacijų,

9.3.2. kraujo grupė ir Rh faktorius,

9.3.3. jei reikia korekcijos:

9.3.3.1. regos – akiniai (kontaktiniai lęšiai),

9.3.3.2. klausos – klausos arba susikalbėjimo priemonė,

9.3.3.3. judesių – galūnių protezavimo arba korekcijos įtaisai,

9.3.4. kiti apribojimai, rekomendacijos;

9.4. galutinę išvadą į asmens sveikatos istoriją (ambulatorinę kortelę – F Nr. 025/a) ir vairuotojų sveikatos patikrinimo medicininę pažymą (F Nr. 083-1/a) įrašo įstaigos vadovo įsakymu paskirtas už vairuotojų sveikatos tikrinimus atsakingas asmuo (komisijos pirmininkas);

9.5. išvada apie tinkamumą vairuoti formuluojama taip: „vairuoti gali“, „vairuoti negali“, „vairuoti gali su apribojimais“; patvirtinama komisijos pirmininko ir sekretoriaus parašais, asmens sveikatos priežiūros įstaigos apvaliu antspaudu; įrašoma į vairuotojų sveikatos patikrinimo medicininę pažymą (F Nr. 083 1/a), kurioje turi būti vairuotojo nuotrauka, patvirtinta asmens sveikatos priežiūros įstaigos apvaliu antspaudu;

9.6. vairuotojams, dirbantiems galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksmų poveikyje ir pavojingą darbą), išvada įrašoma ir į asmens medicininę knygėlę (F Nr. 048/a), įsidarbinant – į privalomo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą (F Nr. 047/a);

9.7. mokymo įstaigų, kuriose papildomai mokoma vairuoti traktorius bei automobilius, moksleiviams, jaunesniems, negu nurodyta šio įsakymo „Transporto priemonių kategorijų“ priede (2 lentelė), išduodama stojančio į mokymo įstaigą ar įdarbinamo nepilnamečio medicinos pažyma (F Nr. 086/a), o vėliau, baigus mokyklą arba sulaukus atitinkamo amžiaus, po pakartotinio sveikatos tikrinimo, išduodama vairuotojo sveikatos tikrinimo pažyma (F Nr. 083-1/a).

10. Išvada apie tinkamumą vairuoti transporto priemones daroma atsižvelgiant į šios tvarkos IV skyriuje išvardytas medicinines kontraindikacijas.

11. Sudėtingais ir konfliktiniais atvejais apie tinkamumą vairuoti sprendžia įstaigos gydytojų konsultacinė komisija (GKK).

12. Asmenims, kuriems dėl sveikatos būklės vairuoti neleidžiama, medicininė pažyma (F Nr. 083 1/a) neišduodama. Apie tai reikia informuoti kelių policiją pagal tikrinamojo gyvenamąją vietą, nurodant tikrinamojo asmens kodą, vardą, pavardę, adresą, medicininę priežastį.

Jeigu sveikatos tikrinti siuntė kelių policija, darbovietė, tai medicininė pažyma per 5 dienas išsiunčiama asmenį siuntusiai įstaigai.

13. Tikrinimo metu paaiškėjus, jog yra medicininių kontraindikacijų, tolesnis sveikatos tikrinimas dėl tinkamumo vairuoti neatliekamas.

14. Asmenims, sergantiems ūmiomis infekcinėmis bei odos-venerinėmis ligomis, užkrečiamuoju laikotarpiu arba esant lėtinių ligų paūmėjimų, sveikata dėl tinkamumo vairuoti transporto priemones netikrinama.

15. Vairuotojai invalidai gali vairuoti tik A1, A, B1, B, BE kategorijų transporto priemones išimties tvarka ir individualiu sprendimu.

16. Darbdavių iniciatyva gali būti organizuoti vairuotojų priešreisiniai sveikatos tikrinimai. Tokio tikrinimo metu medicinos darbuotojas surenka tiriamojo anamnezę, pamatuoja kraujo spaudimą, temperatūrą, tikrina pulsą, ar nėra alkoholio tiriamojo iškvėpiamame ore. Tikrinimo rezultatai registruojami žurnale, žymimi kelionės lape. Nustačius girtumo ar laikino nedarbingumo požymių, sutarto pavyzdžio žyma kelionės lape nedaroma. Apie tai informuojama administracija.

17. Esant galimybėms, asmens sveikatos priežiūros įstaiga vairuotojo sveikatos tikrinimo pažymą (F 083-1/a) laminuoja patikrinto asmens lėšomis. Tokiu atveju pažyma gali būti perpus mažesnė (10,5 cm x 14,8 cm). Medicininėje pažymoje įrašai turi būti įskaitomi, negalima jų taisyti. Jei daroma pataisa (išimties atvejais), tai turi būti pažymėta „taisymu tikėti“ ar kitaip, gydytojo parašas ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos antspaudas.

II. TRANSPORTO PRIEMONIŲ VAIRUOTOJŲ SVEIKATOS TIKRINIMO MASTAS IR PERIODIŠKUMAS

1 lentelė

Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Tikrina specialistai		Tyrimai
		Pirminio lygio	Antrinio lygio	
1. Atitinkamos kategorijos transporto priemonių vairavimas: 1.1. asmenims iki 59 metų	1 kartą per 5 metus	Bendrosios praktikos gydytojas, psichiatras, priklausomybės ligų psichiatras Terapeutas (pediatras), psichiatras, priklausom-	Oftalmologas Oftalmologas, otorinolarinologas, neurologas, akušeris-ginekologas (moterims)	Regėjimo aštrumo Akiplėčio Akispūdzio matavimas (asmenims nuo 40 m.) Spalvinio jutimo ištyrimas (įsigyjant vairuotojo pažymėjimą) Klausos – šnabždesiu Vestibulinės funkcijos Kraujo grupės ir Rh faktoriaus nustatymas (jei nėra žymos pase) Esant medicininių indikacijų – plaučių rentgenologinis ištyrimas, EKG, reakcijos, adaptacijos tamsai, psichologinės atrankos ir kiti tyrimai
1.2. asmenims nuo 60 metų amžiaus	1 kartą per 3 metus			
1.3. asmenims nuo 70 metų amžiaus	1 kartą per 2 metus			
1.4. asmenims nuo 80 metų amžiaus	1 kartą per 1 metus			
2. Kenksmingos sveikatai darbo sąlygos:	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos	Oftalmologas	Vadovaujama šio įsakymo priedu „Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksnių poveikyje ir pavojinguose darbuose), privalomo sveikatos tikrinimo tvarka“: Regėjimo aštrumo
2.1. automobilių ir vikšrinų kranų kranininkų – vairuotojų		gydytojas, psichiatras, priklausomybės ligų psichiatras		Akiplėčio
2.2. darbai kitomis kenksmingomis sveikatai sąlygomis (triukšmas, vibracija, oro ir darbo aplinkos temperatūra, kiti veiksniai)		Terapeutas (pediatras), psichiatras, priklausom- mybės ligų psichiatras	Oftalmologas, otorinola- ringologas, neurologas, akušeris-ginekologas (moterims)	Akispūdzio (asmenims nuo 40 m.) ištyrimas Adaptacijos tamsai (įsidarbinant) Spalvinio jutimo (įsigyjant vairuotojo pažymėjimą, įsidarbinant) Klausos – audiograma Vestibulinės funkcijos Reakcijos (įsidarbinant) Plaučių rentgenologinis (jei nėra atliktas per dvejus metus) EKG – esant indikacijų Kraujo grupės ir Rh faktoriaus nustatymas (jei nėra žymos pase)
3. Darbai, susiję su padidinta grėsme žmonių sveikatai ir gyvybei:	1 kartą per	Bendrosios praktikos	Oftalmologas, otorinolarin-	Regėjimo aštrumo
3.1. automobilių, skirtų keleiviams vežti – autobusų,	2 metus	gydytojas, psichiatras, priklausomybės ligų psichiatras	gologas, neurologas, akušeris-ginekologas (moterims)	Akiplėčio Akispūdzio matavimas (asmenims nuo 40 m.) Adaptacijos tamsai

Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Tikrina specialistai		Tyrimai
		Pirminio lygio	Antrinio lygio	
mikroautobusų, autofurgonų su krovinių automobilių važiuokle ir turinčių dau-				(įsidarbinant)
giau kaip aštuonias sėdimas vietas, be vairuotojo, vairavimas		Terapeutas, psichiatras,	Neurologas, oftalmologas,	Spalvinio jutimo (įsigyjant vairuotojo pažymėjimą, įsidarbinant)
3.2. transporto priemonių su priešabomis, kurios su kroviniu sveria daugiau kaip 750 kg, jų kategorijoms priskiriamų vilkikų vairavimas		priklausomybės ligų	otorinolarinologas,	Vestibulinės funkcijos
3.3. troleibusų vairavimas		psichiatras	akušeris-ginekologas	Reakcijos (įsidarbinant)
			(moterims)	EKG
				Kraujo grupės ir Rh faktorius nustatymas (jei nėra žymos pase) Plaučių rentgenologinis – esant indikacijų Psichologinės atrankos ir kiti tyrimai – esant medicininų indikacijų

Lentelės pakeitimai:

Nr. 342, 2000-06-21, Žin., 2000, Nr. 52-1509 (2000-06-28), i. k. 1002250ISAK00000342

III. TRANSPORTO PRIEMONIŲ KATEGORIJOS, AMŽIAUS CENZAS

2 lentelė

Transporto priemonių kategorija	Pagrindiniai duomenys	Minimalus amžius vairuotojo pažymėjimui išduoti
A1	Lengvieji motociklai, kurių darbinis tūris yra nuo 50 iki 125 kubinių cm ir jų galia neviršija 11 kW (15 AG)	16 metų
A	Motociklai su šonine priekaba arba be jos	18 metų
B1	B kategorijos transporto priemonės trimis ar keturiais ratais, kurių maksimalus konstrukcinis greitis didesnis kaip 45 km/h arba variklio darbinis tūris didesnis kaip 50 kubinių cm. Nepakrautos transporto priemonės	16 metų
	svoris turi būti ne didesnis kaip 550 kg. Į nepakrautų elektrinių transporto priemonių svorį neįskaičiuojamas	
	akumuliatorių baterijų svoris	
B	Motorinės transporto priemonės, kurių leidžiamas maksimalus svoris ne didesnis kaip 3500 kg ir turinčios ne daugiau kaip aštuonias sėdimas vietas, be vairuotojo vietos; šios kategorijos transporto priemonės gali būti sujungtos su priekaba, kurios leidžiamas maksimalus svoris ne didesnis kaip 750 kg	18 metų
BE	B kategorijos transporto priemonių vilkiko ir priekabos junginiai, kurie nepriskiriami B kategorijai	19 metų
C1	Motorinės transporto priemonės, kurios nepriskiriamos D kategorijai ir jų leidžiamas maksimalus svoris yra nuo 3500 kg iki 7500 kg; šios kategorijos transporto priemonės gali būti sujungtos su priekaba, kurios leidžiamas maksimalus svoris ne didesnis kaip 750 kg	18 metų
C	Motorinės transporto priemonės, kurios nepriskiriamos D kategorijai ir jų leidžiamas maksimalus svoris didesnis kaip 3500 kg; šios kategorijos transporto priemonės gali būti sujungtos su priekaba, kurios leidžiamas maksimalus svoris ne didesnis kaip 750 kg	19 metų
C1E	C1 kategorijos transporto priemonių vilkiko junginys su priekaba, kurios leidžiamas maksimalus svoris didesnis kaip 750 kg; šio junginio leidžiamas maksimalus svoris ne didesnis kaip 12000 kg ir priekabos leidžiamas maksimalus svoris ne didesnis už nepakrauto vilkiko svorį	19 metų
CE	C kategorijos transporto priemonių vilkiko junginys su priekaba, kurios leidžiamas maksimalus svoris didesnis kaip 750 kg	20 metų
D1	Motorinės transporto priemonės, skirtos vežti keleivius ir turinčios daugiau kaip aštuonias, bet ne daugiau kaip šešiolika sėdimų vietų, be vairuotojo vietos; šios kategorijos transporto priemonės gali būti sujungtos su priekaba, kurios leidžiamas maksimalus svoris ne didesnis kaip 750 kg	21 metai
D	Motorinės transporto priemonės, skirtos vežti keleivius ir turinčios daugiau kaip aštuonias sėdimas vietas, be vairuotojo vietos; šios transporto priemonės gali būti sujungtos su priekaba, kurios	22 metai

Transporto priemonių kategorija	Pagrindiniai duomenys	Minimalus amžius vairuotojo pažymėjimui išduoti
	leidžiamas maksimalus	
	svoris ne didesnis kaip 750 kg	
D1E	D1 kategorijos transporto priemonių vilkiko junginys su priekaba, kurios leidžiamas maksimalus svoris didesnis	22 metai
	kaip 750 kg; šio junginio leidžiamas maksimalus svoris ne didesnis kaip 12000 kg ir priekabos leidžiamas	
	maksimalus svoris ne didesnis už nepakrauto vilkiko svorį ir jį nenaudojama žmonėms vežti	
DE	D kategorijos transporto priemonių vilkiko junginys su priekaba, kurios leidžiamas maksimalus svoris didesnis	23 metai
	kaip 750 kg	
T	Troleibusai	21 metai

IV. LIGOS IR KITI SUTRIKIMAI, DĖL KURIŲ NEGALIMA VAIRUOTI TRANSPORTO PRIEMONIŲ (MEDICININĖS KONTRAINDIKACIJOS)

3 lentelė

Eil. Nr.	Medicininės kontraindikacijos	Transporto priemonės, kurias vairuoti draudžiama
1.	Akies dangalų lėtinės ligos su regėjimo funkcijos sutrikimu, stabilūs vokų ir jų gleivinės pakitimai, vokų raumenų paralizai, trukdantys regėjimui arba ribojantys akies obuolio judesius	Visos transporto priemonės
	PASTABA.	
	Jeigu po chirurginio gydymo rezultatai geri, vairuoti leidžiama	
2.	Lėtinės ašarų maišelio ligos, fistulės, taip pat neišgydomas ašarojimas	Visos transporto priemonės
	PASTABA.	
	Jeigu po chirurginio gydymo rezultatai geri, vairuoti leidžiama	
3.	Diplopija ir žvairumas	Visos transporto priemonės
4.	Bet kurio meridiano akipločio (periferinio regėjimo) susiaurėjimas daugiau kaip 20 ⁰ , absoliuti ar reliatyvi centrinė skotoma	Visos transporto priemonės
	PASTABA.	
	Jei yra skotoma, bet regėjimas ne silpnėjęs, kaip nurodyta 5.2 punkte, vairuoti leidžiama	
5.	Regėjimo susilpnėjimas dėl nuolatinio šviesos laužiamųjų skaidrių terpių drumstumo arba akių dugno pakitimų, refrakcijos	
	anomalijų ir kitų organinio pobūdžio priežasčių	
5.1.	Regėjimas su korekcija silpnėjęs kaip 0,5 viena ir 0,2 – kita akimi	Visos transporto priemonės
5.2.	Regėjimas su korekcija silpnėjęs kaip 0,6 viena ir 0,2 – kita akimi. Korekcija, esant trumparegystei ir toliaregystei, didesnė kaip 8,0 D (įskaitant ir kontaktines linzes), astigmatizmui didesniai kaip 3,0 D (sferos ir cilindro suma didesnė kaip 8,0 D)	Visos transporto priemonės
	Abiejų akių liznių skirtumas didesnis kaip 3,0 D	
5.3.	Regėjimas su korekcija silpnėjęs kaip 0,8 viena ir 0,4 – kita akimi (korekcija – kaip nurodyta 5.2 punkte)	B kategorijos specialus
		transportas (greitoji medicina)
		pagalba, taksi, operatyvinės
		mašinos), C, D, E kategorijos,
		troleibusai
5.4.	Vienos akies aklumas, kai kitos akies regėjimas silpnėjęs kaip 0,8 (be korekcijos) ir sumažėjęs akipločiui	
5.5.	Vienos akies aklumas (regėjimas 0,1 ir mažiau), kai kitos akies regėjimas (be korekcijos) ne silpnėjęs kaip 0,8 ir nesumažėjęs akipločiui	A, B, C, D, E kategorijos,
	PASTABA.	troleibusai
	Išimties tvarka gydytojų komisija gali leisti vairuoti B kategorijos transporto priemones, traktorių, neleidžiant užsiimti transporto	
	ūkine veikla, t. y. dirbti vairuotoju. Pakartotinis tikrinimas skiriamas po 1 metų	
5.6.	Būklė po ragenos refrakcinių operacijų (keratotomijos, keratomilezės, keratokoaguliacijos, refrakcinės keratoplastikos)	Visos transporto priemonės
5.6.1.	Leidžiama vairuoti praėjus 3 mėnesiams po operacijos, kai regėjimas (su korekcija) ne silpnėjęs kaip 0,6 viena ir 0,2 – kita	
	akimi (motorinių vežimėlių vairuotojams- kai regėjimas ne silpnėjęs kaip 0,5 viena ir 0,2 – kita akimi) ir refrakcija (iki operacijos)	
	nuo +8,0 iki 8,0 D. Nesant duomenų apie ikioperacinę refrakciją, gali vairuoti tie, kurių akies ašis nuo 21,5 iki 27,0 mm	
5.7.	Dirbtinis lęšiukas (nors vienoje akyje)	A, B, C, D, E kategorijos,
	PASTABA.	troleibusai, traktoriai, rankinio

Eil. Nr.	Medicininės kontraindikacijos	Transporto priemonės, kurias vairuoti draudžiama
	Su dirbtiniu lęšiu vienoje akyje leidžiama vairuoti A, B kategorijos automobilius, troleibusą, traktorių, jeigu regėjimas	valdymo (specialūs) automobiliai
	(su korekcija) ne silpnėjęs kaip 0,6 viena ir 0,2 – kita akimi, nesant komplikacijų po operacijos (pusės metų), turint ne mažesnę kaip 3 metų vairavimo stažą. Leidžiama vairuoti motorinį vežimėlį, jeigu regėjimas su korekcija ne silpnėjęs kaip 0,5 viena ir 0,2 – kita akimi	
6.	Dichromazijos tipo spalvų jutimo sutrikimas	
	PASTABA.	
	Esant spalvų jutimo sutrikimų, leidžiama vairuoti B kategorijos transporto priemonės (be teisės užsiimti transporto ūkine veikla)	B, C, D, E kategorijos, troleibusai
7.	Tinklainės ir regimojo nervo ligos (pigmentinis retinitas, regimojo nervo atrofija, tinklainės atšokimas ir kt.)	Visos transporto priemonės
8.	Glaukoma, nekompensuotas akispūdis	Visos transporto priemonės
9.	Glaukoma, kompensuotas akispūdis	Visos transporto priemonės
	PASTABA.	
	Esant pradinei kompensuotai glaukomos stadijai, kai akies dugnas normalus, regėjimas ne silpnėjęs (su korekcija) kaip 0,6 viena ir 0,2 – kita akimi, nesumažėjus akipločiui, leidžiama vairuoti A ir B kategorijų (be teisės užsiimti transporto ūkine veikla) transporto priemonės, rankinio valdymo (specialų) automobilį	
10.	Klausos susilpnėjimas (vienos arba abiejų ausų), kai kalba girdima ne didesniu kaip 3 m, šnabždesys – 1 m atstumu, arba abiejų ausų klausos susilpnėjimas, kai kalba girdima mažesniu kaip 2 m atstumu	B, C, D, E kategorijos, troleibusai
	PASTABA.	
	Vairuotojų, turinčių didelį stažą, klausimas sprendžiamas individualiai	
11.	Kurtumas viena ausimi ir klausos susilpnėjimas kita ausimi, kai kalba girdima mažesniu kaip 3 m atstumu arba šnabždesys – 1 m atstumu	Visos transporto priemonės
11.1.	A ir B kategorijų vairuotojams, turintiems didelį stažą, individualiu sprendimu leidžiama vairuoti (be teisės užsiimti transporto priemonių ūkine veikla)	
11.2.	Esant visiškam kurtumui, kurčėbylumui, išimties tvarka, individualiu sprendimu, gydytojų komisija gali leisti vairuoti A ir B kategorijų (be teisės užsiimti transporto ūkine veikla) transporto priemonės, rankinio valdymo (specialų) automobilį	
12.	Lėtinis vienos arba abiejų ausų uždegimas, komplikuotas cholestestomos, granuliacijų, polipų, labirinto fistulės, taip pat nesant efekto po operacijos	Visos transporto priemonės
	PASTABA.	
	Po chirurginio gydymo, kai rezultatai geri, nėra svaigimo ir kontraindikacijų, nurodytų 10 ir 11 punktuose, sprendžiama individualiai	
13.	Vestibulinės funkcijos sutrikimai, galvos svaigimo sindromas, nistagmas (Menjero liga, labirintitas, vestibulinės krizės ir kt.)	Visos transporto priemonės
	PASTABA.	
	Sergant liga, kurios metu būna vestibulinės funkcijos sutrikimų, esant ilgai remisijai, dėl leidimo vairuoti rankinio valdymo automobilį sprendžiama individualiai	
14.	Spontaniškas nistagmas, vyzdžiams nukrypstant 70 ⁰ nuo vidurio	Visos transporto priemonės
15.	Gerybiniai navikai, randai, trukdantys rankų, kojų ir kaklo judesiams, stambiųjų sąnarių pakenkimai, neteisingai sugiję lūžimai, netikri sąnariai, trukdantys kojų ir rankų judesiams, negrįžtami stuburo pakitimai, ribojantys jo lankstumą	Visos transporto priemonės
15.1.	Tokie pat kaip 15 p., tik dėl leidimo vairuoti traktorių, motorinį vežimėlį sprendžiama individualiai	
15.2.	Po chirurginio gerybinių navikų, randų, trukdančių rankų judesiams, kaklo judrumo apribojimų gydymo, esant geriems rezultatams, leidžiama vairuoti rankinio valdymo automobilį	
16.	Rankos, kojos, plaštakos, pėdos ar abiejų plaštakų, pėdų trūkumas, žymios deformacijos su funkcijos sutrikimu, trukdančios judesiams	Visos transporto priemonės, išskyrus 16.1 punkte numatytus atvejus
16.1.	Išimties tvarka gali būti leidžiama vairuoti A ir B kategorijų transporto priemonės asmenims su viena amputuota blauzda, jeigu nepakenkta kelio sąnario funkcija ir išlikusi ne mažesnė kaip 1/3 blauzdos bigė	
16.2.	Individualiu sprendimu galima leisti vairuoti traktorių esant kairės plaštakos trūkumui arba ryškiai jos deformacijai. Galima leisti vairuoti traktorių ir esant vienos plaštakos deformacijai, tačiau išlikus pakankamai sugriebimo funkcijai	
16.3.	Vienos kojos ar jos segmento ir kartu vienos rankos trūkumas nėra kontraindikacija vairuoti rankinio valdymo automobilį, specialiai skirtą invalidams, turintiems vieną ranką ir vieną koją, tačiau likusi ranka turi būti funkciškai pilnavertė	
16.4.	Vienos arba abiejų kojų (arba jų segmentų) trūkumas, esant sveikoms rankoms, nėra kontraindikacija vairuoti rankinio valdymo automobilį	
17.	Abiejų rankų trūkumas arba abiejų rankų plaštakų, pirštų kontraktūros, ankilozės, nejudrumas, trukdantys sugriebti ir išlaikyti daiktą; abiejų pečių, alkūnių, riešų sąnarių ankilozės, kontraktūros (net ir fiziologiškai patogios padėties); abiejų rankų pirmojo	Visos transporto priemonės

Eil. Nr.	Medicininės kontraindikacijos	Transporto priemonės, kurias vairuoti draudžiama
	ir antrojo pirštų trūkumas	
18.	Pirmojo ir antrojo pirštų abiejų plaštakų trūkumas arba nors vieno iš jų visiška abiejų rankų kontraktūra (netinkamos padėties)	Visos transporto priemonės
19.	Dešinės rankos pirmojo piršto nebuvimas. Dešinės rankos dviejų ir daugiau pirštų nebuvimas arba jų visiška kontraktūra.	A, B, C, D, E kategorijos,
	Kairės rankos trijų pirštų trūkumas arba dviejų pirštų visiška kontraktūra	troleibusai, traktoriai
	PASTABA.	
	Gali būti leista vairuoti traktorių, kai nejudrūs du arba trys vienos rankos pirštai arba jų trūksta, bet su sąlyga, kad būtų išlikęs	
	pirmasis pirštas, yra sugriebimo funkcija ir plaštaka gali išlaikyti vairą	
20.	Dešinės arba kairės rankos pirmojo piršto dviejų falangų trūkumas. Dviejų ir daugiau dešinės rankos pirštų trūkumas arba	A, B, C, D, E kategorijos,
	nejudrumas arba nors vieno piršto visiška kontraktūra. Trijų ir daugiau kairės rankos pirštų trūkumas arba nejudrumas arba	troleibusai
	nors vieno piršto visiška kontraktūra	
	PASTABA.	
	Kontraindikacijos tokios pačios, kaip nurodyta 20 punkte. Jeigu išlikusi sugriebimo funkcija ir plaštakos jėga, apie teisę	
	vairuoti A ir B kategorijų transporto priemonės sprendžiama individualiai	
21.	Kaukolės kaulų defektai ir trauminės deformacijos su neurologinė simptomatika	A, B, C, D, E kategorijos,
	PASTABA.	troleibusai, traktoriai, rankinio
	Esant nedidelių kaukolės kaulų defektų arba deformacijų be neurologinės simptomatikos, dėl leidimo vairuoti A ir B kategorijų	valdymo automobiliai
	transporto priemonės arba rankinio valdymo automobilį sprendžiama individualiai. Pakartotinis sveikatos tikrinimas skiriamas	
	po 2 metų	
22.	Koja trumpesnė daugiau kaip 10 cm	Visos transporto priemonės,
	PASTABA.	išskyrus rankinio valdymo
	Individualiu sprendimu gali būti leista vairuoti traktorių (atsižvelgus į vairuotojo ūgį ir bendrą fizinį išsivystymą)	automobilius
23.	Koja trumpesnė daugiau kaip 6 cm	A, B, C, D, E kategorijos,
	PASTABA.	troleibusai
	Gali vairuoti, jeigu kojos ilgis ne mažesnis kaip 75 cm, nėra kojos kaulų, sąnarių ir minkštųjų audinių defektų, išlikę judesiai,	
	o koja trumpesnė už kitą ne daugiau kaip 10 cm	
24.	Išvaržos, fistulės, tiesiosios žarnos iškritimas, hemorojus, kiaušinėlio ar sėklinio maišelio vandenė ir kiti susirgimai, trukdantys	Visos transporto priemonės,
	kojoms judėti ar judant sukeliantys skausmą	išskyrus rankinio valdymo
		automobilius
25.	Kraujagyslių ligos: aortos, galvos smegenų, šlaunies, pakinklio, poodyje esančių arterijų aneurizmos, obliteruojamojo endarterijito	Visos transporto priemonės,
	I-III stadija, Takajasu liga, varikozinis venų išsiplėtimas su trofikos sutrikimu, dramblialgė ir kt.	išskyrus rankinio valdymo
	PASTABA.	automobilius
	Įtariant aneurizmą, sprendžiama individualiai, pagal specializuotos gydymo įstaigos išvadą. Pakartotinis sveikatos tikrinimas	
	skiriamas po 1 metų	
26.	Ryklės, gerklų, trachėjos pakenkimai, žymiai apsunkinantys kvėpavimą. Krūtinės ląstos ir stuburo deformacijos su ryškiu krūtinės	Visos transporto priemonės
	ertmės organų funkcijos sutrikimu	
	PASTABA.	
	Esant krūtinės ląstos stuburo deformacijų, individualiu sprendimu galima leisti vairuoti A ir B kategorijų transporto priemonės,	
	traktorių, rankinio valdymo automobilius	
27.	Įvairios etiologijos įgimtos bei įgytos širdies ir kraujagyslių ydos	Visos transporto priemonės,
	PASTABA.	išskyrus 27 punkto pastaboje
	Esant kompensacijai, galima individualiai spręsti dėl leidimo vairuoti A ir B kategorijų transporto priemonės, troleibusą, rankinio	numatytus atvejus
	valdymo automobilį. Pakartotinis sveikatos tikrinimas skiriamas po 1 metų	
28.	Būklė po širdies ir magistralinių operacijų, su implantuotu širdies ritmo stimulatoriumi	Visos transporto priemonės
	PASTABA.	
	Esant kompensacijai, pagal specializuotos gydymo įstaigos išvadą individualiai galima leisti vairuoti A ir B kategorijų transporto	
	priemonės, troleibusą, rankinio valdymo automobilį. Negalima leisti vairuoti troleibuso asmenims su implantuotu širdies ritmo	
	stimulatoriumi	
29.	Įvairios etiologijos širdies ligos (endokarditas, miokarditas ir kt.). Lėtinė išeminė širdies liga (įskaitant stenokardijos priepuolius,	Visos transporto priemonės
	persirgtą miokardo infarktą)	
	PASTABA.	
	Sergant lėtine išemine širdies liga, įskaitant persirgtą miokardo infarktą, dėl leidimo vairuoti A ir B kategorijų transporto priemonės	
	(be teisės užsiimti transporto ūkine veikla), rankinio valdymo automobilį sprendžiama individualiai (išskyrus asmenis, kuriems	
	būna ramybės stenokardijos priepuolių). Pakartotinis sveikatos tikrinimas skiriamas po 1 metų	

Eil. Nr.	Medicininės kontraindikacijos	Transporto priemonės, kurias vairuoti draudžiama
30.	Vidutinė ir sunki arterinė hipertenzija	Visos transporto priemonės
	PASTABA. Sergantiems vidutinio laipsnio arterine hipertenzija, kai sureguliuotas kraujospūdis ir nebūna ritmo ir laidumo sutrikimų bei stenokardijos priepuolių, individualiu sprendimu gali būti leista vairuoti A ir B kategorijų transporto priemonės, rankinio valdymo automobilį. Pakartotinis sveikatos tikrinimas skiriamas po 1 metų	
31.	Sunkios lėtinės plaučių ligos II ir III laipsnio pulmokardinis nepakankamumas	Visos transporto priemonės
32.	Bronchinė astma, būklė po plaučių rezekcijos, bronhektazinė liga ir kitos lėtinės plaučių ligos (įskaitant ir tuberkuliozinės etiologijos)	Visos transporto priemonės
	PASTABA. Galima leisti vairuoti individualiu sprendimu, skiriant pakartotinį sveikatos tikrinimą po 1 metų (išskyrus A kategorijos transporto ir rankinio valdymo automobilių vairuotojus, kuriems pakartotinio sveikatos tikrinimosi terminą nustato gydytojų komisija)	
33.	Kraujo ir kraujo gamybos organų ligos	Visos transporto priemonės
	PASTABA. Nesant pagrindinio susirgimo paūmėjimo ir aneminio sindromo, gali būti sprendžiama individualiai	
34.	Endokrininės ligos su ryškiais funkcijos sutrikimais	Visos transporto priemonės
35.	Cukrinis diabetas	B, C, D, E kategorijos, troleibusai
	PASTABA. Individualiu sprendimu gali būti leista vairuoti B kategorijos transporto priemonės (be teisės užsiimti transporto ūkine veikla), vadovaujantis endokrinologo išvada. Jei būna sąmonės sutrikimų ir komos būsenų, vairuoti neleidžiama	
36.	Psichikos ir elgesio sutrikimai	Visos transporto priemonės
36.1.	Visų etiologijų demencijos	
36.2.	Organinės psichozės	
36.3.	Organiniai asmenybės ir elgesio sutrikimai – sprendžiama individualiai, įvertinus kompleksinio tyrimo duomenis, kompensacijos stabilumą, adaptacijos kokybę	
36.4.	Psichikos ir elgesio sutrikimai, vartojant psichotropines medžiagas (remisijų metu sprendžiama individualiai, atsižvelgiant į remisijų trukmę, stabilumą, adaptaciją)	
36.5.	Šizofrenija, šizotipinis ir kliesdinis sutrikimas – paūmėjimų metu, esant produktyviai psichopatologijai ar ryškių negatyvių pakitimų. (Esant remisijai ar ribinio lygio rezidualinei simptomatikai, galimybės vairuoti klausimas sprendžiamas individualiai, atsižvelgiant į kompleksinio tyrimo duomenis – remisijos trukmę, kokybę, rezidualinę simptomatiką, adaptacijos kokybę.)	
36.6.	Afektiniai sutrikimai paūmėjimų metu, kai reikalingas gydymas psichotropiniais vaistais. (Remisijų metu klausimas sprendžiamas individualiai, atsižvelgiant į remisijos trukmę, stabilumą, adaptaciją.)	
36.7.	Neuroziniai, stresiniai ir somatoforminiai sutrikimai – sprendžiama individualiai, atsižvelgiant į sutrikimus, adaptacijos, ilgalaikio psichotropinių vaistų naudojimo būtinumą	
36.8.	Elgesio sindromai, susiję su fiziologiniais sutrikimais bei somatiniais veiksniais – sprendžiama individualiai, atsižvelgiant į sutrikimus, adaptaciją, ilgalaikio psichotropinių vaistų naudojimo būtinumą	
36.9.	Suaugusiųjų asmenybės ir elgesio sutrikimai – sprendžiama individualiai, atsižvelgiant į dekomensacijų dažnumą, laipsnį, adaptacijos kokybę, ilgalaikio psichotropinių vaistų naudojimo būtinumą	
36.10.	Protinis atsilikimas, kai IQ mažiau negu 70. (Esant IQ 68-70, sprendžiama individualiai, atsižvelgiant į praktinius įgūdžius bei adaptacijos kokybę.)	
36.11.	Epilepsija su įvairaus pobūdžio paroksizmais nepriklausomai nuo lydinčių psichikos, elgesio, intelekto pakitimų laikoma absoliučia kontraindikacija vairuoti visų kategorijų transporto priemonės	
36.12.	Esant išreikštų ribinių neuropsichinių sutrikimų, protiniam atsilikimui ar sulėtėjus protiniam vystymuisi, dėl leidimo vairuoti A ir B kategorijų transporto priemonės (be teisės užsiimti transporto ūkine veikla), traktorių ir rankinio valdymo automobilį, remiantis psichiatro išvada, sprendžiama individualiai. Pakartotinis sveikatos tikrinimas skiriamas po 3 metų	
	PASTABOS: Psichozinio lygio sutrikimų atveju kokybiška remisija turėtų trukti ne trumpiau kaip 3 metus. Nepsichozinio registro psichikos sutrikimų atveju remisija turėtų trukti ne trumpiau kaip 1 metus	
37.	Lėtinis alkoholizmas, narkomanija ir toksikomanija	Visos transporto priemonės
	PASTABOS: Po sėkmingo gydymo sprendžiama individualiai. Vadovaujantis narkologijos įstaigos (kabineto) gydytojų komisijos (gydytojo narkologo) išvada, gali būti leista vairuoti. Sergantiems narkomanija ar toksikomanija turi būti ne trumpesnė kaip 3 metų remisija	
38.	Lėtinės recidyvinės periferinės nervų sistemos ligos ir liekamieji reiškiniai po stambių nervų kamienų traumų ir persirgtų ligų	Visos transporto priemonės

Eil. Nr.	Medicininės kontraindikacijos	Transporto priemonės, kurias vairuoti draudžiama
	(išlikus judesių, jautros ir trofikos sutrikimų)	
	PASTABA.	
	Apie galimybę vairuoti rankinio valdymo automobilį sprendžiama individualiai	
39.	Gimdos ir makšties iškritimai, rektovaginalinės ir cistovaginalinės fistulės (tarpvietės plyšimai su tiesiosios žarnos sfinkterio pakenkimu)	Visos transporto priemonės
	PASTABA.	
	Po sėkmingo chirurginio gydymo dėl teisės vairuoti sprendžiama individualiai	
40.	Ar galima vairuoti A ir B kategorijų transporto priemones, traktorių, rankinio valdymo automobilį, dirbti C, D, E kategorijų	
	transporto priemonių profesionaliu vairuotoju, turintiems ne mažesnę kaip 3 metų darbo stažą, sprendžiama individualiai	
41.	Skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opaligė, lėtinės kepenų, tulžies latakų, kasos ligos su dažniais paūmėjimais, operuoto skrandžio liga	C, D, E kategorijos, troleibusai, traktoriai
	PASTABA.	
	Ar galima vairuoti, gali būti sprendžiama individualiai, atsižvelgiant į ligos eigą ir bendrą sveikatos būklę	
42.	Lėtinės inkstų ligos, vieno inksto trūkumas	C, D, E kategorijos, troleibusai, traktoriai
	PASTABA.	
	Ar galima vairuoti, gali būti sprendžiama individualiai, atsižvelgiant į ligos eigą ir bendrą sveikatos būklę	
43.	Kitos ligos ar būklės, kurių nėra šiame sąraše, tačiau dėl kurių gydytojų komisijos sprendimu asmuo negali vairuoti atitinkamos	
	transporto priemonės. Sprendimą priima įstaigos gydytojų konsultacinė komisija, jį būtina argumentuoti	

1. Vairuotojai, turintys stažą, – tai vairuotojai, turintys didesnę kaip 3 metų vairavimo stažą iki pastarojo sveikatos tikrinimo.

2. „Sprendžiama individualiai“, „individualiu sprendimu“ reiškia, kad asmuo, atsakingas už vairuotojų sveikatos tikrinimus, o 43 punkte nurodytais atvejais – gydytojų konsultacinė komisija gali priimti individualų sprendimą, leidžiantį asmeniui vairuoti atitinkamos kategorijos transporto priemonę, atsižvelgdami į susirgimą, kompensaciją, patologinio proceso grįžtamumą, jo progresavimą, tęsiant vairuotojo (atsižvelgiant į darbo krūvį, konkrečias pareigas) darbą, tiriamojo psichikos ir charakterio ypatumus, vadovaujantis ir specializuotų gydymo įstaigų, specialistų išvadomis ir rekomendacijomis.

3. Apie būtinybę vairuoti su akiniais, kontaktiniais lęšiais, klausos aparatu, protezu, draudimą dirbti vairuotoju (užsiimti transporto ūkine veikla) privaloma įrašyti vairuotojo sveikatos tikrinimo pažymos (F Nr. 083/a-1) specialių įrašų skiltyje. Čia įrašomi ir psichologinio tyrimo rezultatai (blogai ir gerai atliktų užduočių santykis), atliekant vairuotojų profesinę atranką (D kategorijos, troleibuso).

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

8 priedas

Sveikatos tikrintojas		Sveikatos tikrinimų tvarką reglamentuojantys teisės aktai
Pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantys gydytojai	Antrinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantys gydytojai	
Bendrosios praktikos gydytojas,	Neurologas,	Sveikatos apsaugos ministerijos 1997 04 24 įsakymas Nr. 221 „Dėl ligų ir sveikatos
psichiatras	oftalmologas,	problemų, dėl kurių negalima tinkamai naudotis civiliniais ginklais, sąrašo ir asmenų,
	otorinolaringologas	norinčių įsigyti civilinį ginklą, medicininio tikrinimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1997, Nr. 42-1039)
Apylinkės terapeutas,	Neurologas,	
psichiatras,	oftalmologas,	Sveikatos apsaugos ministerijos 1998 03 02 įsakymas Nr. 107 „Dėl asmenų, norinčių įsigyti
chirurgas	otorinolaringologas	civilinį ginklą, medicininio patikrinimo tvarkos (Žin., 1998, Nr. 25-654)
		Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymas (Žin., 1996, Nr. 69-1665)
		Sveikatos apsaugos ministerijos 1998 12 17 įsakymas Nr. 751 „Dėl asmenų, norinčių įsigyti
		civilinį ginklą, schematizuotos apžiūros ir psichikos būklės įvertinimo metodikos
		patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. 112-3118)

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

9 priedas

VYKSTANČIŲJŲ Į UŽSIENĮ SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

Tikrinimo tikslas – nustatyti ir įvertinti asmens, vykstančio į užsienį, sveikatos būklę.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmenys, vykstantys į užsienį dirbti ar mokytis, privalo tikrintis sveikatą atsižvelgdami į šalies, į kurią išvykstama, ar išvykos organizatorių keliamus reikalavimus. Vykstantieji gyventi ar turistiniais tikslais sveikatą tikrinasi, jeigu reikalauja šalis, į kurią vykstama, ar kelionės organizatoriai.

2. Sveikatos tikrinimą organizuoja bendrosios praktikos gydytojas (BPG) arba apylinkės terapeutas (pediatras).

3. Vykstantysis gydytojui pateikia dokumentus, gautus iš Užsienio reikalų ministerijos, užsienio šalies ambasados ar išvykos organizatorių, į kuriuos reikia įrašyti duomenis apie išvykstančiojo sveikatos būklę, atliktus tyrimus ir skiepėjimus.

4. Įvedus vykstančių į užsienį privalomą sveikatos draudimą, tikrinant išvykstančiųjų sveikatą reikia vadovautis draudimo dokumentais nustatyta tvarka.

5. Tikrinantis sveikatą, reikia turėti asmens dokumentą su fotonuotrauka.

6. Tikrinant sveikatą atsižvelgiant į šalies, į kurią vykstama, keliamus reikalavimus ir medicines indikacijas arba darbą, kurį rengiamasi dirbti, gali būti atliekami tyrimai, imunoprofilaktikos ir kitos sveikatinimo priemonės (žr. lentelę).

7. Bendrosios praktikos gydytojas, apylinkės terapeutas ar pediatras, esant indikacijų, gali siųsti pas kitus specialistus.

8. Sveikatą tikrinantis gydytojas turi teisę gauti informaciją iš kitų sveikatos priežiūros įstaigų, o šios privalo tokią informaciją teikti.

9. Prireikus vadovaujamas vairuotojų, geležinkelininkų, jūreivių ir kt. sveikatos tikrinimo tvarka.

10. Vykstant į epidemiologiškai pavojingas šalis, reikalingas sertifikatas (pažyma) apie skiepus. Siuntimą skiepyti (F 027/a), būtinai nurodant, kad nėra kontraindikacijų, išduoda sveikatą tikrinantis gydytojas.

11. Vykstant į kai kurias užsienio šalis, būtina turėti ŽIV antikūnų tyrimo sertifikatą, kurį išduoda Lietuvos AIDS profilaktikos centras (Liubarto g. 20, Vilnius, tel. 75 12 49) ar kitos šiuos tyrimus atliekančios laboratorijos.

12. Tikrinimų duomenys įrašomi į asmens sveikatos istoriją (ambulatorinę kortelę) (F 025/a). Galutinę išvadą pateikia sveikatą tikrinantis bendrosios praktikos gydytojas, apylinkės terapeutas ar pediatras ir įrašo į vykstančiojo į užsienį medicininę pažymą (F 082/a). Išduotos pažymos registruojamos.

13. Gali būti užpildomi ir kiti dokumentai, pateikti užsienio šalies ambasados, Lietuvos darbo biržos, draudimo ar kitų įstaigų.

14. Išduotą pažymą-sertifikatą ar kitą dokumentą, kuriame pateikti duomenys apie išvykstančiojo sveikatos būklę (diagnozuotas ligas, atliktus tyrimus ir skiepėjimus) gydytojas tvirtina asmeniniu antspaudu, parašu ir gydymo įstaigos antspaudu.

15. Pažymos (sertifikato) galiojimo terminas priklauso nuo šalies, į kurią išvykstama, reikalavimų.

Pažymos konsuliniam jų legalizavimui, išduodamos asmenims, vykstantiems į užsienį, privalo būti patvirtintos žodžiu „tvirtinu“, įgalioto asmens parašu ir įstaigos antspaudu tvirtinamojo

dokumento apatiniame kairiajame kampe (kiekvienas pažymos lapas tvirtinamas atskirai).

16. Asmenų, sergančių ūimomis, užkrečiamosiomis infekcinėmis, venerinėmis ar odos ligomis, užkrečiamuoju laikotarpiu sveikata dėl išvykimo į užsienį netikrinama.

17. Asmenims, kuriems dėl sveikatos būklės pagal nurodytą specialybę dirbti negalima, vykstančiojo į užsienį medicininė pažyma neišduodama.

Sudėtingus ir neaiškius sveikatos tikrinimo klausimus sprendžia bei galutinę išvadą konfliktinių situacijų atveju pateikia asmens sveikatos įstaigos gydytojų konsultacinė komisija (GKK).

18. Informacija apie ligas, nuo kurių reikia pasiskiepyti išvykstant į užsienio šalį, teikiama:

Sveikatos apsaugos ministerijos Sveikatos aplinkos skyriuje (Vilniaus g. 33, Vilnius, tel. (8 22) 61 07 59);

Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centre (Rožių al. 4a, Vilnius, tel.: (8 22) 22 73 63, 22 76 73);

Alytaus visuomenės sveikatos centre (Savanorių g. 4, Alytus, tel. (8 235) 5 11 82);

Kauno visuomenės sveikatos centre (K. Petrausko g. 24, Kaunas, tel. (8 27) 73 44 03);

Klaipėdos visuomenės sveikatos centre (Liepų g. 17, Klaipėda, tel. (8 26) 21 22 22);

Marijampolės visuomenės sveikatos centre (Žemaitės g. 14, Marijampolė, tel. (8 243) 5 05 15);

Panevėžio visuomenės sveikatos centre (Respublikos g. 13, Panevėžys, tel. (8 25) 46 10 81);

Šiaulių visuomenės sveikatos centre (Vilniaus g. 229, Šiauliai, tel. (8 21) 42 09 03);

Tauragės visuomenės sveikatos centre (Prezidento g. 38, Tauragė, tel. (8 246) 5 24 54);

Utenos visuomenės sveikatos centre (S. Dariaus ir S. Girėno g. 12, Utena, tel. (8 239) 5149);

Trakų visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimo centre (Vytauto g. 87, Trakai, tel. (8 238) 5 25 73);

Vilniaus visuomenės sveikatos centre (Vilniaus g. 16, Vilnius, tel. (8 22) 22 40 98).

Lentelė

II. SVEIKATOS TIKRINIMAS VYKSTANT Į UŽSIENĮ

Sveikatos tikrintojas		Tyrimai
Pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantys gydytojai	Antrinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantys gydytojai	
Bendrosios praktikos gydytojas, psichiatras – esant indikacijų	Gydytojai specialistai, atsižvelgiant į šalies, į kurią vykstama, ar išvykos organizatorių keliamus reikalavimus arba pagal medicininės indikacijas	Bendras (klinikinis) kraujo tyrimas pagal šalies, į kurią vykstama, reikalavimus bei medicininės indikacijas Kraujo tyrimas dėl ŽIV infekcijos (žmogaus imunodeficitą viruso) tik tada, kai to reikalauja šalis, į kurią vykstama (sertifikatas apie neigiamą tyrimo rezultatą galioja ne ilgiau kaip 30 dienų nuo jo išdavimo dienos)
Apylinkės terapeutas, psichiatras – esant indikacijų	Gydytojai specialistai, atsižvelgiant į šalies, į kurią vykstama, ar išvykos organizatorių keliamus reikalavimus arba pagal medicininės indikacijas	Kraujo grupės ir Rh faktoriaus nustatymas, jei nėra žymos pase. Kraujo tyrimas dėl sifilio (sertifikatas apie neigiamą tyrimo rezultatą galioja ne ilgiau kaip 30 dienų nuo jo išdavimo dienos) Šlapimo tyrimas Krūtinės ląstos rentgenologinis tyrimas pagal šalies, į kurią vykstama, reikalavimus ar medicininės indikacijas EKG pagal medicininės indikacijas

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministerijos
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

10 priedas

AVIACIJOS DARBUOTOJŲ SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

Tikslas – nustatyti, ar tikrinamasis asmuo gali dirbti aviacijoje ar mokytis atitinkamos specialybės

Sveikatos tikrintojas	
Pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros gydytojai	Privalomos antrinio lygio gydytojų specialistų konsultacijos
Bendrosios praktikos gydytojas arba terapeutas tikrina ir daro išrašą iš asmens	Vadovaujantis Sveikatos apsaugos ministerijos ir Susisiekimo ministerijos 1996 12 13 įsakymu
sveikatos istorijos (F 025/a) ir pateikia jį civilinės aviacijos specialistų	Nr. 652/394 „Dėl civilinės aviacijos specialistų medicinos ekspertizių atlikimo tvarkos
medicinos ekspertizei	nustatymo“ (Žin., 1997, Nr. 7-131)

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

11 priedas

LAIVYNO DARBUOTOJŲ SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Tikslas – nustatyti, ar tikrinamas asmuo dėl sveikatos būklės gali dirbti laivyne.

1. Asmenys, norintys įsidarbinti ar dirbantys laivyne, privalo pasitikrinti sveikatą įsidarbindami ir periodiškai – dirbdami.

Sveikatos tikrinimai atliekami pagal patvirtintus privalomo tikrinimo kontingentus.

2. Privalomus sveikatos tikrinimus atlieka Klaipėdos jūrininkų ligoninės ambulatorinių konsultacijų skyriaus gydytojai specialistai, vadovaudamiesi šia tvarka ir medicininėmis kontraindikacijomis, pasitelkę šio įsakymo prieduose nurodytų specialybių gydytojus

Punkto pakeitimai:

Nr. [305](#), 2001-05-28, Žin., 2001, Nr. 47-1643 (2001-06-01), i. k. 1012250ISAK00000305

3. Sveikatą tikrinantis gydytojas tikrinamąjį gali siųsti (esant medicininių indikacijų) konsultuotis pas kitus specialistus, atlikti specialius tyrimus (ir nenumatytus tvarkoje), skiepyti vadovaujantis šio įsakymo 9 priedu „Vykstančiųjų į užsienį sveikatos tikrinimas“.

4. Tikrinantis sveikatą gydytojas turi teisę gauti informaciją iš visų pirminės sveikatos priežiūros įstaigų, kurios tokią informaciją privalo teikti

Punkto pakeitimai:

Nr. [305](#), 2001-05-28, Žin., 2001, Nr. 47-1643 (2001-06-01), i. k. 1012250ISAK00000305

5. Tikrinant sveikatą tų laivyno darbuotojų, kurie dirba sveikatai kenksmingomis sąlygomis, pavojingą darbą, mitybos padaliniuose ir kitą darbą, kurį dirbant periodinis sveikatos tikrinimas yra privalomas ir lemia profesinį tinkamumą dėl sveikatos būklės, reikia atsižvelgti į Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksmų poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarką (13 priedas) bei Asmenų, dirbančių darbą, kurį leidžiama dirbti tik iš anksto pasitikrinus ir vėliau periodiškai besitikrinant sveikatą dėl užkrečiamųjų ligų, sveikatos tikrinimo tvarką (14 priedas).

6. Šio priedo II skyriuje išvardytiems laivyno darbuotojams sveikatą privalu tikrinti kas 24 mėnesius.

6.1. Sveikatos tikrinimo ir tyrimų duomenys įrašomi asmens sveikatos istorijoje (F 025/a), o išvada apie darbuotojo profesinį tinkamumą dirbti laivyne: „dirbti gali,“ „dirbti gali, bet ribotai“ (nurodant kaip), „dirbti negali“ (t. y. eiti konkrečias pareigas konkrečiomis nurodytomis sąlygomis) – asmens sveikatos istorijoje (F 025/a), įsidarbinančiojo – privalomo sveikatos tikrinimo medicininėje pažymoje (F 047/a), dirbančiojo – asmens medicininėje knygelėje (F 048/a).

6.2. Gydytojai išvadose nurodo, ar asmuo gali dirbti jūrų ir upių laivyne, uoste; pažymi konkrečią specialybę ir apribojimus (plaukiojimo klimato zoną, reiso ilgumą), ar gali dirbti su individualia deguonies dujokauke (IDD).

6.3. Galutinę išvadą daro Gydytojų konsultacinės komisijos (GKK) pirmininkas ir įrašo ją medicininėje jūrininko knygelėje, jūrininko knygelėje, medicininėje privalomojo sveikatos tikrinimo pažymoje (F 047/a), tvirtina parašu, asmeniniu bei gydymo įstaigos antspaudu, nurodo kitą sveikatos tikrinimo datą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [305](#), 2001-05-28, Žin., 2001, Nr. 47-1643 (2001-06-01), i. k. 1012250ISAK00000305

7. Išaiškėjus kontraindikacijų, išimties tvarka leidžiama dirbti tik po darbo medicinos

gydytojo išvados, tačiau ne ilgiau kaip 1 metus.

Neaiškiais atvejais apie tinkamumą dirbti laivyne – atsižvelgiant į patologiją, bendrą organizmo būklę, amžių, profesinį tikrinamojo pasirengimą, reiso sunkumą ir trukmę – sprendžia tikrinančios įstaigos GKK, patvirtinta asmens sveikatos priežiūros įstaigos vadovo įsakymu.

8. Asmenis, kurie dėl sveikatos būklės laivyne dirbti negali, Gydytojų konsultacinė komisija įrašo į specialų žurnalą ir informuoja raštu apie tai uosto karantino tarnybą bei laivų savininkus.

9. Laivyno, žvejų ir jūrų transporto įmonės ar organizacijos administracija, laivo gydytojas, aptarnaujanti kontingentą gydymo įstaiga gali siųsti asmenį tikrintis sveikatos anksčiau, negu nustatyta, nurodydami tikrinimo priežastį (pvz., po sunkių susirgimų, traumų ar kitų išryškėjusių kontraindikacijų).

10. Už sveikatos nepasitikrinusių asmenų (kuriems tikrintis privaloma) priėmimą į darbą laivyne, taip pat už periodinio sveikatos tikrinimo terminų pažeidimus pagal galiojančius įstatymus ir darbo sutartis atsako laivyno (žvejų bei jūrų ir upių transporto) organizacijos ar įmonės administracija ir patys darbuotojai.

11. Gydytojas arba asmuo, atsakingas už medicininę priežiūrą laive, kontroliuoja laivo įgulos narių sveikatos tikrinimosi terminus, informuoja laivo administraciją apie asmenis, nepasitikrinusius sveikatos, ir tiems, kuriems atsirado medicininių kontraindikacijų, rekomenduoja laikinai pakeisti darbo profilį.

12. Asmenims, sergantiems ūminėmis, infekcinėmis, odos ir veneros ligomis, užkrečiamuoju laikotarpiu, o asmenims, sergantiems lėtinėmis ligomis, – paūmėjimo ir gydymosi laikotarpiu ar nėštumo atveju sveikata dėl tinkamumo dirbti laivyne netikrinama.

13. Medicininėje jūrininko knygelėje turi būti: nurodyta profesija, asmens nuotrauka, patvirtinta laivo savininko antspaudu.

14. Jūrininkai, dirbantys užsienio laivuose, bei užsienio jūrininkai, dirbantys Lietuvos Respublikos laivuose, privalo turėti medicininį jūrininko sertifikatą. Šį sertifikatą užpildo laivyno darbuotojų sveikatą tikrinančios sveikatos priežiūros įstaigos medicininės komisijos pirmininkas

Punkto pakeitimai:

Nr. 305, 2001-05-28, Žin., 2001, Nr. 47-1643 (2001-06-01), i. k. 1012250ISAK00000305

II. LAIVYNO DARBUOTOJŲ SVEIKATOS TIKRINIMAS

Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Tikrina specialistai		Tyrimai
		Pirminio lygio	Antrinio lygio	
1. I-VII laivyno darbuotojų profesinės grupės	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas,	—	Kraujo (Hb, leukocitai, ENG),
		stomatologas, psichiatro,	kiti specialistai –	kraujo – dėl žmogaus imunodeficio viruso (ŽIV);
		priklausomybės ligų psichiatro	pagal indikacijas	kraujo grupei ir Rh faktoriui nustatyti (pažymima
		išvados (įsidarbinančiam –		piličio pase ir medicininėje jūrininko knygelėje);
		iš tikrinamojo gyvenamosios vietos)		gliukozės kiekio kraujyje (įsidarbinant, pagal
				medicininės indikacijas ir asmenims nuo 50 metų amžiaus),
		Terapeutas, stomatologas, chirurgas, psichiatras, priklausomybės	Neurologas, oftalmologas, otorinolarin-	šlapimo,
		ligų psichiatro išvados (įsidarbinančiam – iš tikrinamojo gyvenamosios vietos)	gologas	plaučių rentgenologinis,
				akispūdzio – asmenims nuo 40 m.(1 kartą per
				3 metus), EKG (asmenims nuo 40 metų ir esant indikacijų);
Moterims nuo 35 metų (papildomai)	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas		vestibulinės funkcijos ištyrimas;
		arba akušeris-ginekologas		urogenitalinių išskyrų – dėl lytiškai plintančių ligų;
				kraujo – dėl lytiškai

Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Tikrina specialistai		Tyrimai
		Pirminio lygio	Antrinio lygio	
				plintančių ligų (serologinės reakcijos)
				Onkocitologinis tyrimas, kolposkopija esant indikacijų
2. Narai, mechanikos ir radionavigacijos tarnybos darbuotojai	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas, stomatologas, psichiatras,	Oftalmologas, otorinolaringologas,	Kraujo (Hb, leukocitai, ENG), kraujo – dėl žmogaus imunodeficit viruso (ŽIV);
		priklausomybės ligų psichiatras	kiti specialistai – pagal indikacijas	kraujo grupė ir Rh faktoriui nustatyti (pažymima piliečio pase ir medicininėje jūrniko knygelėje); gliukozės kiekio kraujyje (įsidarbinant, pagal medicininės indikacijas ir asmenims nuo 50 metų amžiaus),
		(turi būti išvados iš tikrinamojo gyvenamosios vietos)		šlapimo,
		Terapeutas, chirurgas, stomatologas, psichiatras,	Oftalmologas, otorinolaringologas, neurologas, kiti specialistai – pagal indikacijas	plaučių rentgenologinis, akispūdis – asmenims nuo 40 m.(1 kartą per 3 metus),
		priklausomybės ligų psichiatras (įsidarbinant – iš tikrinamojo gyvenamosios vietos)		EKG,
				regėjimo aštrumo, akipločio, matymo tamsoje, audiograma;
				vestibulinės funkcijos ištirimas;
				urogenitalinių išskyrų – dėl lytiškai plintančių ligų;
				kraujo – dėl lytiškai plintančių ligų (serologinės reakcijos)

Skyriaus pakeitimai:

Nr. 305, 2001-05-28, Žin., 2001, Nr. 47-1643 (2001-06-01), i. k. 1012250ISAK00000305

III. LAIVYNO DARBUOTOJŲ, KURIEMS PRIVALU TIKRINTIS SVEIKATĄ, PROFESINĖS GRUPĖS

15. I grupė – vadovaujančioji grandis:

Kapitonai, kapitonų padėjėjai (laivavedžiai), locmanai, savaeigių laivų škiperiai ir jų padėjėjai, savaeigių kranų kapitonai ir jų padėjėjai.

16. II grupė – vadovaujančioji grandis (su sugretintomis specialybėmis):

Kapitonai – mechanikai, kapitonai – mechanikų padėjėjai, laivavedžiai – mechanikų padėjėjai, mechanikų padėjėjai – laivavedžiai, savaeigių kranų kapitonai – vyresnieji mechanikai.

17. III grupė – mechaninė laivų tarnyba:

Mechanikai, refrižeratorių mechanikai, elektromechanikai, mechanikų padėjėjai, elektrikai, siurblių mašinistai (dokermanai), motoristai (mašinistai), kranų mašinistai, refrižeratorių mašinistai (motoristai), tekintojai, šaltkalviai, plaukiojančių kranų kranininkai meistrai ir jų padėjėjai, gervininkai, gervininkai-mašinistai, plaukiojančių kranų kranininkai, gervininkai ir vyresnieji gervininkai, vyresnieji gervininkai-motoristai, gervininkai-motoristai, vyresnieji gervininkai-mašinistai, savaeigių kranų dyzelininkai, žuvų taukų virinimo agregato mašinistai, žuvies miltų agregato mašinistai, tankų plovėjai.

18. IV grupė – radionavigacinių įrenginių specialistai:

Radio operatoriai (radistai), radijo technikai, hidroakustikai.

19. V grupė – denio komandos specialistai:

Bocmanai, jūreiviai, jūreiviai-narai, žūklės meistrai, žuvies apdorojimo meistrai,

kranininkai, gervininkai, staliai, motoristai-vairininkai, vyresnieji motoristai-vairininkai, motoristai-jūreiviai, vyresnieji motoristai-jūreiviai, kūrikai-jūreiviai, mašinistai-jūreiviai, mašinistai-vairininkai, jūreiviai-kasininkai, motoristai-bocmanai, pagalbinių katilų kūrikai-jūreiviai.

20. VI grupė – nesavaeigio laivyno ir keltų įrenginių specialistai:

Kapitonai, škiperiai ir jų padėjėjai, jūreiviai, plaukiojančių valymo stočių viršininkai, priešgaisrinės apsaugos viršininkai, technikai, kapitono padėjėjai, ugniagesiai ir jų padėjėjai, žemsiurbių jūreiviai, dujų aptarnautojai, techninio laivyno karavanų viršininkai, hidrotechninių įrenginių ir perkėlų prižiūrėtojai, hidrotechninių įrenginių akumuliatorininkai, postų brigadininkai-motoristai, hidrotechninių įrenginių montuotojai, sprogdinimų darbininkai ir instruktoriai, dokų viršininkai, mechanikai-dokų viršininkų pavaduotojai, dokų viršininkų pamainos padėjėjai.

21. VII grupė – pagalbinė laivyno grandis:

Laivų medicinos darbuotojai, maisto blokų ir laivų restoranų darbuotojai, valytojai, muzikantai, laivyno inspekcijos inspektoriai, inžinieriai-inspektoriai, kapitonų padėjėjai (ūkio, kelevių, gamybos ir technologijos reikalams), inžinieriai hidrologai, mokslo darbuotojai, laborantai, komandiruotieji asmenys, vertėjai, skalbėjai.

Asmenys, kurių specialybės sugretintos, mediciniškai tikrinami atsižvelgiant į pirmąją specialybę.

Stojant į jūrininkų specialybių mokymo įstaigas, profesinė grupė nustatoma pagal pasirinktą specialybę.

Asmenims, papildomai dirbantiems narais, medicinis tikrinimas atliekamas atsižvelgiant į specialius reikalavimus, nurodytus šio įsakymo 13 priede.

IV. BENDROS DARBO LAIVYNE MEDICININĖS KONTRAINDIKACIJOS

22. AIDS ir ŽIV nešiojimas.

23. Visi piktybiniai generalizuoti susirgimai.

24. Ūminės infekcinės ligos (iki pasveikimo).

25. Užkrečiamosios odos ligos, lėtinis piodermatitas.

26. Psoriazė, difuzinis neurodermatitas.

27. Mikožės (iki pasveikimo).

28. Psichiniai susirgimai, dėl kurių būtina dispanserinė priežiūra.

29. Epilepsija.

30. Ūminė ir lėtinė leukozė, limfogranulomatozė, limfosarkoma ir hemoblastozė.

31. Ozena.

32. Įvairios etiologijos tinklainės atšokimas bet kurioje akies dalyje (nepriklausomai nuo gydymo rezultatų).

33. Vokų kraštų, akių vokų gleivinės ir ašarų takų susirgimai, dažnai paūmėjantys, sukeliantys regėjimo sutrikimų.

34. Anoftalmija arba visiškas apakimas viena akimi, regėjimas viena akimi silpnėjęs kaip 0,1D, kai regėjimas kita akimi silpnėjęs kaip 0,5D.

35. Vestibulinės funkcijos susirgimai, kai sutrinka pusiausvyra arba dažnai kartojasi Menjero ligos simptomų kompleksa priepuoliai.

36. Įvairios etiologijos progresuojantis klausos susilpnėjimas viena ar abiem ausimis, kai šnabždesį tikrinamasis girdi mažesniu kaip 1 metro atstumu.

37. Įvairios etiologijos kalbos defektai, trukdantys bendrauti, taip pat ryški logoneurozė (mikčiojimas).

38. Lėtiniai kvėpavimo takų susirgimai ir anatomiciniai defektai, kurie dažnai paūmėja arba nuo kurių sutrinka kvėpavimas ir uoslė.

39. Nefritai ir nefrozės.

40. Nėštumas.

41. Lėtiniai gimdos ir jos priedų uždegimai disfunkcinio gimdos kraujavimo atveju.

42. Moters lytinių organų antro ir trečio laipsnio nusileidimas arba iškritimas, kai sutrinka

gretimų organų funkcijos.

43. Lėtinis osteomielitas.

44. Galvos ir nugaros smegenų, periferinės nervų sistemos organiniai susirgimai bei traumos, kai pasireiškia judėjimo, koordinacijos ir taktilinio jutimo sutrikimai.

45. Būklė po išplėstinių chirurginių operacijų, pašalinus organą, kai yra tos sistemos funkcijos sutrikimų.

46. Būklė po operacinio širdies kraujagyslių ir širdies vožtuvų gydymo.

47. Dviejų ir daugiau stambių sąnarių ankilozė, vieno klubo sąnario ankilozė persirgus kaulų tuberkulioze.

48. Įgimtos judėjimo aparato anomalijos, trukdančios vaikščioti, įgytos kaulų ir sąnarių deformacijos.

49. Kurios nors galūnės amputacija.

50. Ūmus miokardo infarktas.

51. Vidutinė ar sunki cukrinio diabeto forma.

52. Bronchinė astma ir astminis bronchitas.

53. Amžius – daugiau kaip 65 metai.

V. PAPILDOMOS DARBO LAIVYNE MEDICININĖS KONTRAINDIKACIJOS (Pagal atskiras profesines grupes, nurodytas šio priedo II skyriuje)

Eil. Nr.	Susirgimas	Profesinės grupės							Pastabos
		I	II	II	I	V	V	V	
		NS	N S	N S	N S	N S	N S	N S	
1.	Širdies ligos (įvairios etiologijos miokarditas, perikarditas, miokardo distrofija ir kt.)								Diagnozę patvirtinama elektrokardiografijos, echokardiografijos
	krūvio mėginiais								
1.1	Širdies ritmo sutrikimai:	11	1 1	1 1	1 1	1 1	1 1	11	
	a) kompensuotos kraujo apytakos stadija								
	b) dekompenzuotos kraujo apytakos stadija	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	
1.2	Širdies ritmo sutrikimai (virpamoji aritmija, paroksizminė tachikardija)	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	
1.3	Širdies dirglumo sutrikimai	11	1 1	1 1	1 1	1 1	1 1	11	Apie galimybę dirbti laivyne sprendžiama atsižvelgiant į pagrindinį susirgimą
	a) pavienės, retos (iki 4-5 per minutę) ekstrasistolės								
	b) dažnos grupinės ir kt. ekstrasistolės	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	
1.4	Širdies laidumo sutrikimai (širdies blokados):								
	a) A-V blokada I-III	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	
	b) dalinė bet kurios Hiso pluošto kojos blokada	32	3 2	3 2	3 2	3 2	3 2	32	

Eil. Nr.	Susirgimas	Profesinės grupės							Pastabos
		I	II	II I	I V	V	V I	V II	
		NS	N S	N S	N S	N S	N S	N S	
	c) visiška bet kurios Hiso pluošto kojytės blokada	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	
2.	Išeminė širdies liga (krūtinės angina, poinfarktinė kardioklerozė)	33	33	33	33	33	33	33	Dirbti laivyne leidžiama: 1. Seniai dirbantiems visų profesinių grupių darbuotojams: a) nesant širdies ritmo ir laidumo sutrikimų, krūtinės anginos priepuolių, hemodinamikos sutrikimų ir išeminių pokyčių EKG, b) persirgus ūminiu miokardo infarktu dėl galimybės dirbti laivyne svarstoma individualiai, bet ne anksčiau kaip po 12 mėnesių
									2. Pradedantiesiems: a) nesant išemijos, ritmo bei laidumo sutrikimų tikrinant veloergometrijos būdu, b) nesant hipokinetinių zonų echokardiografijos metu, c) I profesinės grupės darbuotojams, kuriems klinikinės kompensacijos stadijos metu atliekant EKG ramybėje nėra išemijos, ritmo bei laidumo sutrikimų
3.	Pirminė arterinė hipertenzija:								
	a) I stadija	32	3 2	3 2	3 2	3 2	3 2	32	
	b) II stadija	32	3 2	3 2	3 2	3 2	3 2	32	Seniai dirbantys asmenys, neturintys ritmo ir laidumo sutrikimų bei krūtinės anginos priepuolių, gali dirbti laivyne, tačiau apie tai sprendžiama individualiai
	c) III stadija	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	
4.	Ilgimos bei įgytos širdies ir stambiųjų kraujagyslių ydos:								
	a) I-II laipsnio mitralinio vožtuvo prolapsas be hemodinamikos ir ritmo sutrikimų	31	3 1	3 1	3 1	3 1	3 1	31	
	b) WPW sindromas be hemodinamikos ir ritmo sutrikimų	32	3 2	3 2	3 2	3 2	3 2	32	
5.	Kvėpavimo organų ligos (lėtinis bronchitas, pneumosklerozė, bronchektazinė liga, plaučių emfizema)	32	3 2	3 2	3 2	3 2	3 2	32	Lengvo laipsnio plaučių funkcijos nepakankamumo atveju seniai dirbantys asmenys gali

[illegible]

Eil. Nr.	Susirgimas	Profesinės grupės							Pastabos
		I	II	II I	I V	V	V I	V II	
		NS	N S	N S	N S	N S	N S	N S	
	sisteminė raudonoji vilkligė,								III, V, VI bei VII, taip pat
	sisteminė sklerodermija, mazginis periarterijitas,								virėjus, skalbėjas bei VII grupės kambuzo
	dermatomiozitas ir kt.)								pagalbinius darbininkus, sergantys
									neaktyvia reumato forma be vožtuvų
									pažeidimo, jeigu per 12 mėnesių liga
									nepaūmėja, gali dirbti laivyne,
									b) seniai dirbantys visų profesinių grupių
									asmenys, sergantys neaktyvia
									reumatoidinio artrito forma be funkcijos
									pažeidimo, gali dirbti laivyne
11.	Alerginės ligos (nazofaringitai, bronchitai,	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Nustačius alergiją, kuris tiesiogiai
	konjunktyvitai, artritai, dermatitai, Reiterio								nesusijęs su profesija, seniai dirbantys
	sindromas ir kt.)								visų profesinių grupių asmenys, kurie
									neturi funkcinių sutrikimų visiškai
									kompensacijos stadijoje, gali dirbti laivyne
12.	Šlapimą išskiriančios sistemos ligos (pielonefritai, cistitai, uretritai ir kt.)	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Jei po gydymo yra remisija, gali dirbti
									laivyne, bet ne anksčiau kaip po
									6 mėnesių (nuo gydymo pabaigos)
13.	Inkstų, šlapimtakių ar šlapimo pūslės akmenligė	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Jei po operacinio ar konservatyviojo gydymo,
									rentgenologinio arba echoskopinio tyrimo
									metu nėra koncrementų, seniai dirbantys
									visų profesinių grupių asmenys gali dirbti
									laivyne
15.	Vyriškų lytinių organų ligos (prostatitai,	32	3 2	3 2	3 2	3 2	3 2	32	Po konservatyviojo ar operacinio gydymo
	epididimitai, varikocelės ir kt.)								apie galimybę dirbti laivyne sprendžiama
									individualiai
16.	Išėinamosios angos fistulės ir tiesiosios žarnos iškritimas	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Po operacinio fistulės gydymo visų
									profesinių grupių seniai dirbantys asmenys gali dirbti laivyne
17.	Abortas, persileidimas	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Atsinaujinus mėnesinių ciklui,

Eil. Nr.	Sustingimas	Profesinės grupės							Pastabos
		I	II	II I	I V	V	V I	V II	
		NS	N S	N S	N S	N S	N S	N S	
									gali dirbti
									laivyne
18.	Nuolatinis mėnesinių ciklo sutrikimas, kai yra disfunkcinis kraujavimas	32	3 2	3 2	3 2	3 2	3 2	32	Seniai dirbančios moterys gali dirbti
									laivyne, tačiau kas 6 mėnesius turi
									konsultuotis su akušeriu-ginekologu
19.	Venų ir limfagyslių ligos (tromboflebitai, kojų venų varikozė, hemoroidai)	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	a) Nedidelio laipsnio venų išsiplėtimo
									atveju apie seniai dirbančių visų
									profesinių grupių asmenų galimybę dirbti
									laivyne
									sprendžiama individualiai,
									b) po konservatyvaus ar operacinio
									gydymo visų profesinių grupių asmenys
									gali dirbti laivyne
20.	Išvairios lokalizacijos išvaržos	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Po operacinio gydymo gali dirbti laivyne,
									tačiau apie dirbančių sunkų fizinį darbą
									galimybę sprendžiama ne anksčiau kaip
									praėjus 3 mėnesiams po operacijos
21.	Lėtinis apendicitas	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Po operacinio gydymo gali dirbti laivyne,
									tačiau apie dirbančių sunkų fizinį darbą
									galimybę sprendžiama ne anksčiau kaip
									praėjus 3 mėnesiams po operacijos
22.	Viršutinės ar apatinės galūnės amputacija arba sutrumpėjimas daugiau kaip 10 cm, kelio ir	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Apie seniai dirbančių asmenų, kurie
									neteko vienos ar abiejų plaštakų pirštų
	čiurnos sąnario deformacija, esant funkcijos nepakankamumui, pėdos deformacija								(išskyrus I) arba pėdos pirštų, galimybę
									dirbti laivyne
									sprendžiama individualiai,
									atsižvelgiant į profesiją
23.	Lėtinės raumenų, kaulų, kremzlių, sąnarių,	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Apie visų profesinių grupių seniai
	stuburo ligos, esant judėjimo funkcijos sutrikimų								dirbančių asmenų galimybę dirbti laivyne
	(radikulitai, miozitis ir kt.)								po konservatyviojo gydymo sprendžiama

Eil. Nr.	Susirgimas	Profesinės grupės							Pastabos
		I	II	II I	I V	V	V I	V II	
		NS	N S	N S	N S	N S	N S	N S	
									individualiai
24.	Plaučių ir kt. organų bei sistemų tuberkuliozė	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Ilgiau kaip 2 metus sergantys neaktyvia,
	(aktyvi forma)								nuolatos kompensuojama tuberkuliozės
									forma visų profesinių grupių asmenys gali
									dirbti laivyne, jeigu tokią išvadą padaro
									fiziatrias
25.	Lėtiniai infekciniai ir parazitiniai susirgimai, bak-	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Po gydymo, jeigu liga nepaūmėjo per
	terinės zoonozės, linkusios dažnai paūmėti								6 mėnesius, apie galimybę dirbti laivyne
	(difterija, bruceliozė, lepra, virusinis hepatitas ir kt.), helmintozės								sprendžiama individualiai
26.	Nepūlinės odos ligos (psoriazė, neurodermitas, egzema ir kt.)	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Po gydymo, jeigu liga nepaūmėjo per
									12 mėnesių, seniai dirbantys asmenys
									gali dirbti laivyne, išskyrus reišius į
									tropinius kraštus
27.	Sifilis ir kitos venerinės ligos	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Po gydymo laivyne gali dirbti visų
									profesinių grupių asmenys, tačiau tik
									gydytojui dermatovenerologui leidus
28.	Gerybiniai navikai	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Po operacijos laivyne gali dirbti visų
									profesinių grupių seniai dirbantys
									asmenys, tačiau tik esant palankiai
									onkologo išvadai
29.	Gerybinis gimdos navikas (mioma)	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Seniai dirbančios moterys, sergančios
									besimptomine mioma, kuri per
									6 mėnesius neaugo ir nekraujuoja, gali
									dirbti laivyne
30.	Psichiniai susirgimai be psichozės reiškinių	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Apie visų profesinių grupių seniai
	(neurozės, neurostenijos ir kt.)								dirbančių asmenų galimybę dirbti laivyne
									sprendžiama individualiai, tačiau tik esant
									palankiai psichiatro išvadai
31.	Regėjimo pablogėjimas dėl laužiamųjų terpių	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	31	Visų profesinių grupių asmenų regėjimo
	drumstumo, refrakcijos anomalijų bei								aštrumas nustatomas su korekcija

Eil. Nr.	Susirgimas	Profesinės grupės							Pastabos
		I	II	II	I	V	V	V	
		NS	N	N	N	N	N	N	
	kt.		S	S	S	S	S	S	
	organinių pakitimų:								linzėmis arba akiniais (leistinos optinės
	a) regėjimas viena akimi – mažesnis kaip 0,1 D								korekcijos ribos nurodytos šios tvarkos
	ir 0,5 – kita akimi								34 punkte).
		Asmenų, stojančių mokytis į laivybos							
	b) regėjimas gerąja akimi – mažesnis kaip 0,6 D	33	3	2	2	3	2	11	fakultetus, regėjimas kiekviena akimi turi
	ir 0,4 – blogiau matančia akimi								būti ne mažesnis kaip 0,8 D su korekcija
		(leidžiama įvairių rūšių ametropija – iki							
	c) regėjimas viena akimi- mažesnis kaip 0,8 D	31	3	1	1	1	1	11	6,0 D su korekcija); asmenų, stojančių
			1	1	1	1	1		mokytis į kitus fakultetus, leidžiamas
									regėjimas – ne mažesnis kaip 0,6 D geriau
									matančia akimi ir ne mažiau kaip 0,4 D -
									blogiau matančia akimi su korekcija;
									leidžiama visų rūšių ametropija - iki 6,0 D
									su korekcija; jei yra indikacijų,
									adaptometru tiriama laivininkų, upeivių
									adaptacija tamsai
32.	Geriau matančios akies ametropija: refrakcija								Po 3 dienų atropino lašinimo, taikant
	didesnės ametropijos meridiano arba mišraus								optimalią koreguojamąją linzę,
	astigmato laipsnis, nustatomi medikamentinė s								nustatomas ametropijos laipsnis; esant
	cikloplegijos sąlygomis:								astigmatizmui, atsižvelgiama į cilindro
	a) daugiau kaip 12,0 D	33	3	3	3	3	3	33	stiprumą; esant paprastam ir mišriam
		astigmatizmui – į cilindro ir sferos							
	b) nuo 10,25 iki 12,0 D	33	3	3	3	3	3	11	stiprumo sumą; esant sudėtiniam -
		į geriau matančios akies refrakciją;							
	c) nuo 6,25 iki 10,0 D	33	3	3	3	3	1	11	blogiau matančiai akiai emetropijos ribų
		nėra –							

Eil. Nr.	Susirgimas	Profesinės grupės							Pastabos
		I	II	II I	I V	V	V I	V II	
		NS	N S	N S	N S	N S	N S	N S	
		atsižvelgia ma tik į regėjimą su							
	d) nuo 3,25 iki 6,0 D	31	3 1	3 1	3 1	3 1	1 1	11	korekcija, esant leidžiamam dioptrijų
		skirtumui							
	e) iki 3,0 D	11	1 1	1 1	1 1	1 1	1 1	11	
33.	Žvairakumas	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	
34.	Bet kurios formos ir stadijos glaukoma	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Pradinės kompensuojamosi os
									glaukomos atveju seniai dirbantys
									asmenys gali dirbti uosto laivyne
35.	Progresuojantys arba recidyvuojantys ragenos,	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	a) Po akies obuolio operacijų apie seniai
	tinklainės, kraujagyslių trakto ir regos nervo								dirbančių asmenų galimybę dirbti laivyne
	uždegimai, trikdantys regėjimą								sprendžiama individualiai – priklausomai nuo regėjimo funkcijos ir susirgimo,
									b) po keratotomijos ir lazerio operacijos,
									kai regėjimas grąžinamas, seniai
									dirbantys asmenys gali mokytis ir dirbti
36.	Spalvų jutimo sutrikimas	33	3 3	1 1	1 1	3 1	1 1	11	Narais, jūreiviais narais, jūreiviais
									vairininkais, kranininkais, mašinistais-
									vairininkais, motoristais- vairininkais dirbti
									negali
37.	Lėtinis pūlingas otitas (epitimpanitas, mezotimpanitas)	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	
38.	Vienpusis lėtinis nepūlingas otitas, girdint kalbą	31	3 1	3 1	3 1	3 1	1 1	11	Stojantiems mokytis jūrininkų specialybių,
	pašnibždomis: nesveika ausimi – ne mažesniu								būtina girdėti kalbą pašnibždomis ne
	kaip 2 metrų atstumu, o sveika ausimi –								mažesniu kaip 6 metrų atstumu abiem
	ne mažiau kaip 5 metrų atstumu								ausimis
39.	Abipusis lėtinis nepūlingas otitas, girdint kalbą	31	3 1	3 1	3 1	3 1	1 1	11	
	pašnibždomis kiekviena ausimi ne mažesniu								
	kaip 3 metrų atstumu								
40.	Lėtiniai pridėtinių veido daubų	33	3 3	3 3	3 3	3 3	3 3	33	Po konservatyviojo ar operacinio

Eil. Nr.	Susirgimas	Profesinės grupės							Pastabos
		I	II	II I	I V	V	V I	V II	
		NS	N S	N S	N S	N S	N S	N S	
	uždegimai, esant								gydymo
	dažnų paūmėjimų (daugiau kaip 3 kartus								seniai dirbantys asmenys gali dirbti
	per metus)								laivyne
1. Santrumpų reikšmės:									
	1 – gali dirbti laivyne;								
	2 – gali dirbti laivyne, tačiau kiekvienų atveju individualiai ribojamas plaukiojimo rajonas;								
	3 – negali dirbti laivyne;								
	N – naujai įsidarbinantys;								
	S – seniai dirbantys.								
2. Terminų paaiškinimai:									
	ilgi reisai – ilgesni kaip 6 mėnesių reisai;								
	seniai dirbantys – išdirbę laivyne ne mažiau kaip 3 metus be pertraukos;								
	naujai įsidarbinantys – pradedantys dirbti laivyne ar mokyti laivyno darbuotojų rengimo mokyklose.								

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [305](#), 2001-05-28, Žin., 2001, Nr. 47-1643 (2001-06-01), i. k. 1012250ISAK00000305

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

12 priedas

GELEŽINKELIO DARBUOTOJŲ SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

Geležinkelio darbuotojų sveikatos tikrinimo tikslas – nustatyti, ar dėl sveikatos būklės tikrinamasis asmuo gali dirbti geležinkelio transporte, mokytis atitinkamos geležinkelininko specialybės.

I. BENDROJI TVARKA

1. Sveikatos tikrinimą organizuoja bendrosios praktikos gydytojas (toliau – BPG) arba apylinkės terapeutas, vadovaudamasis šia tvarka ir medicininėmis kontraindikacijomis. Jis nustato reikalingų specialistų ir tyrimų mastą vadovaudamasis šio priedo 2-5 skyriais.

2. Tikrinant geležinkelio darbuotojus, dirbančius galimos profesinės rizikos sąlygomis (kuriems numatyti periodiškai ir išankstiniai sveikatos tikrinimai dėl užkrečiamųjų ligų), reikia vadovautis šio įsakymo 13 ir 14 priedais.

3. Tikrinantis sveikatą gydytojas turi teisę gauti informaciją iš kitų asmens sveikatos priežiūros įstaigų, o pastarieji tokią informaciją privalo teikti.

4. Tikrinantis sveikatą gydytojas, esant indikacijų, gali siųsti tirti ir konsultuoti pas kitus specialistus.

5. Darbdavys atsako už darbuotojų sveikatos tikrinimą ir nepasitikrinusiųjų priėmimą į darbą įstatymų nustatyta tvarka. Darbuotojo atsisakymas periodiškai pasitikrinti sveikatą vertinamas kaip darbo drausmės pažeidimas.

6. Asmens sveikatos priežiūros įstaigų, Valstybinės darbo inspekcijos teritorinių skyrių, teritorinių sveikatos centrų gydytojai, darbdavys turi teisę, nurodę priežastį, siųsti darbuotojus neeilinio sveikatos tikrinimo.

Dėl tokio tikrinimo turi teisę kreiptis ir pats darbuotojas.

8. Sveikatos tikrinimo duomenis ir išvadas tikrinantys gydytojai įrašo asmens sveikatos istorijoje (F 025/a). Bendrosios praktikos gydytojas ar apylinkės terapeutas išvadą apie darbuotojo profesinį tinkamumą „dirbti gali“, „dirbti gali su apribojimais“ (nurodyti kaip), „dirbti negali“ įsidarbinančiam įrašo į privalomo sveikatos tikrinimo medicininę pažymą (F 047a), dirbančiajam – į asmens medicininę knygelę (F 048/a). Išvadą tvirtina savo parašu ir asmeniniu antspaudu.

9. Įsidarbinant, stojant į geležinkelio darbuotojų profesinio mokymo įstaigas, sveikatos tikrinimai atliekami griežtai laikantis medicininių kontraindikacijų, išvardytų 4 ir 5 skyriuose.

Tikrinant jau dirbančius asmenis (išdirbusius 3 ir daugiau metų), sprendžiama individualiai, atsižvelgiant į pataloginį procesą, bendrą organizmo būklę, amžių, profesinį tikrinamojo pasirengimą, darbo sunkumą ir trukmę. Sprendimą tokiu atveju priima išimtinai tik gydytojų konsultacinė komisija (GKK), posėdyje būtinai dalyvaujant atitinkamos specialybės (pagal ligos profilį) gydytojui ir tikrinimą organizavusiam gydytojui.

10. Išaiškinus asmenis, kuriems dėl sveikatos būklės dirbti geležinkelyje nerekomenduojama, apie tai informuojama geležinkelio administracija, o medicininė pažyma arba knygelė per 3 dienas išsiunčiama geležinkelio organizacijos personalo skyriui.

11. Asmenims, sergantiems ūmiomis infekcinėmis bei odos ar venerinėmis ligomis, užkrečiamuoju laikotarpiu, taip pat esant lėtinių ligų paūmėjimui, sveikata dėl tinkamumo dirbti geležinkelyje netikrinama.

12. Geležinkelio administracijos iniciatyva gali būti organizuojami atskirų kategorijų darbuotojų (mašinistų, jų padėjėjų ir kt.) sveikatos tikrinimai prieš reisą ar pamainą.

Tokio tikrinimo metu medicinos personalas surenka tikrinamojo anamnezę, išmatuoja

arterinį kraujo spaudimą, temperatūrą (prireikus), tikrina pulsą, vienu iš priimtų metodų nustato, ar nėra alkoholio tiriamojo išskvepiamame ore. Tikrinimo rezultatai registruojami žurnale ir pažymimi kelionės lape.

Nustačius girtumą ar laikiną nedarbingumą, apie tai informuojama geležinkelio administracija, o prireikus organizuojama medicinos pagalba.

13. Sudėtingus ir konfliktinius geležinkelio darbuotojų sveikatos tikrinimų atvejus svarsto asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų konsultacinė komisija.

II. GELEŽINKELIO DARBUOTOJŲ SVEIKATOS TIKRINIMAS

Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Tikrinamas specialistai		Tyrimai
		Pirminio lygio	Antrinio lygio	
Geležinkelio darbuotojai,	1 kartą per 3 metus	Bendrosios praktikos	Oftalmologas	Bendras kraujo, gliukozės kiekio kraujyje asmenims nuo 40 m. ar esant
kurių darbas susijęs su		gydytojas, psichiatras		indikacijų, šlapimo, plaučių rentgenologinis, akispūdžio asmenims per
traukinių eismu				40 m., audiograma; vestibulinės funkcijos ir EKG esant indikacijų
		Terapeutas,	Neurologas, oftalmologas, otorinolaringologas	
		psichiatras		
I grupė		Bendrosios praktikos	Oftalmologas	Bendras kraujo, gliukozės kiekio kraujyje asmenims per 40 m. ar esant
1. Traukinių ir lokomo-	1 kartą per 3 metus	gydytojas, psichiatras		indikacijų, šlapimo, plaučių rentgenologinis, regėjimo aštrumo, spalvinio
tyvų mašinistai ir				jutimo (priimant į darbą) ištirimas, akispūdžio asmenims nuo 40 m.,
padėjėjai:		Terapeutas,	Neurologas, oftalmologas, otorinolaringologas	audiograma; vestibulinės funkcijos ir EKG esant indikacijų
		psichiatras		
45-50 m.	1 kartą per 2 metus			
50 m. ir vyresni	1 kartą per metus			
2. Traukinių mašinistai,	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos	Oftalmologas	Bendras kraujo, gliukozės kiekio kraujyje asmenims per 40 m. ar esant
dirbantys be padėjėjų		gydytojas, psichiatras		indikacijų, šlapimo, plaučių rentgenologinis, regėjimo aštrumo, spalvinio
				jutimo (priimant į darbą) ištirimas, akispūdžio asmenims per 40 m.,
		Terapeutas,	Neurologas, oftalmologas, otorinolaringologas	audiograma; vestibulinės funkcijos ir EKG esant indikacijų
		psichiatras		
II grupė		Bendrosios praktikos	Oftalmologas	Bendras kraujo, gliukozės kiekio kraujyje asmenims per 40 m. ar esant
Dispečeriai ir operatoriai	1 kartą per 3 metus	gydytojas, psichiatras		indikacijų, šlapimo, plaučių rentgenologinis, regėjimo aštrumo, spalvinio
				jutimo (priimant į darbą) ištirimas, akispūdžio asmenims

Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Tikrinamieji specialistai		Tyrimai
		Pirminio lygio	Antrinio lygio	
				per 40 m.,
45-50 m.	1 kartą per 2 metus	Terapeutas,	Neurologas, oftalmologas, otorinolaringologas	vestibulinės funkcijos ir EKG esant indikacijų
		psichiatras		
50 m. ir vyresni	1 kartą per metus			
III grupė		Bendrosios praktikos		Bendras kraujo, gliukozės kiekio kraujyje asmenims per 40 m. ar esant
Stoties manevrų	1 kartą per 3 metus	gydytojas		indikacijų, šlapimo, plaučių rentgenologinis, regėjimo aštrumo, spalvinio
darbuotojai				jutimo (priimant į darbą) ištyrimas, akispūdžio asmenims per 40 m.,
		Terapeutas,	Neurologas, oftalmologas, otorinolaringologas	vestibulinės funkcijos ir EKG esant indikacijų
45-50 m.	1 kartą per 2 metus	psichiatras		
50 m. ir vyresni	1 kartą per metus			
IV grupė		Bendrosios praktikos	Esant indikacijų	Bendras kraujo, gliukozės kiekio kraujyje asmenims per 40 m. ar esant
Traukinius lydintys	1 kartą per 3 metus	gydytojas, psichiatras		indikacijų, šlapimo, plaučių rentgenologinis, spalvinio jutimo (priimant į
asmenys				darbą) ištyrimas, akispūdžio asmenims per 40 m., vestibulinės funkcijos
		Terapeutas,	Esant indikacijų	ir EKG esant indikacijų
45-50 m.	1 kartą per 2 metus	psichiatras		
50 m. ir vyresni	1 kartą per metus			
V grupė		Bendrosios praktikos	Oftalmologas	Bendras kraujo, gliukozės kiekio kraujyje asmenims per 40 m. ar esant
Kelio darbuotojai	1 kartą per 3 metus	gydytojas, psichiatras		indikacijų, šlapimo, plaučių rentgenologinis, regėjimo aštrumo, spalvinio
				jutimo (priimant į darbą) ištyrimas, akispūdžio asmenims per 40 m.,
45-50 m.	1 kartą per 2 metus	Terapeutas,	Neurologas, oftalmologas, otorinolaringologas	audiograma; vestibulinės funkcijos ir EKG esant indikacijų
		psichiatras		
50 m. ir vyresni	1 kartą per metus			
VI grupė		Bendrosios praktikos	Oftalmologas,	Bendras kraujo, gliukozės kiekio kraujyje asmenims per 40 m. ar esant
Elektros tiekimo, CSB ir	1 kartą per 2 metus	gydytojas, psichiatras	kiti specialistai esant	indikacijų, šlapimo, plaučių rentgenologinis, regėjimo aštrumo,
ryšių darbuotojai			indikacijų	akispūdžio asmenims per 40 m., audiograma; vestibulinės funkcijos ir
				EKG esant indikacijų
45 m. ir vyresni	1 kartą per metus	Terapeutas,	Neurologas, oftalmologas, otorinolaringologas	
		psichiatras		
VII grupė		Bendrosios praktikos	Esant indikacijų	Bendras kraujo tyrimas, gliukozės kiekis kraujyje asmenims per 40 m. ir
Vadovaujantys darbuotojai	1 kartą per 5 metus	gydytojas, psichiatras		esant indikacijų, šlapimo, akispūdžio

Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Tikrinamaspecialistai		Tyrimai
		Pirminio lygio	Antrinio lygio	
				asmenims per 40 m., EKG esant
				indikacijų, plaučių rentgenologinis tyrimas
		Terapeutas, Psichiatras	Esant indikacijų	

III. PROFESIJŲ IR PAREIGYBIŲ, KURIOMS PRIVALOMI SVEIKATOS TIKRINIMAI, SĄRAŠAS

14. I grupė. Vairuotojai
 - 14.1. Traukinių ir lokomotyvų mašinistai ir padėjėjai:
 - 14.1.1. elektrovežių, šilumvežių, elektrinių, dyzelinių traukinių, motorizuotų vagonų sekcijų, manevrinių lokomotyvų mašinistai;
 - 14.1.2. elektrovežių, šilumvežių, elektrinių, dyzelinių traukinių, motorizuotų vagonų sekcijų, manevrinių lokomotyvų mašinistų padėjėjai;
 - 14.1.3. garvežių mašinistai;
 - 14.1.4. lokomotyvų brigadų mašinistai – instruktoriai;
 - 14.1.5. lokomotyvų mašinistai, dirbantys reisuose be padėjėjų;
 - 14.1.6. greitaeigių traukinių mašinistai;
 - 14.1.7. greitaeigių traukinių mašinistų padėjėjai;
 - 14.1.8. lokomotyvų, atliekančių vietinius maneuvrus prie depų, pramonės įmonėse, mašinistai.
 - 14.2. Garvežių mašinistų padėjėjai ir kūrikai:
 - 14.2.1. garvežių mašinistų padėjėjai;
 - 14.2.2. garvežių kūrikai.
 - 14.3. Automotoristų (dyzelinių vagonų), motorvežių, savaeigių kelio mašinų (atliekančių jų transportavimą), drežinų mašinistai ir padėjėjai:
 - 14.3.1. automotoristų, motorvežių, savaeigių kelio mašinų mašinistai;
 - 14.3.2. automotoristų, motorvežių, savaeigių kelio mašinų mašinistų padėjėjai;
 - 14.3.3. drežinų vairuotojai;
 - 14.3.4. drežinų vairuotojų padėjėjai.
 - 14.4. Kranų mašinistai ir padėjėjai:
 - 14.4.1. kranų mašinistai (kranininkai);
 - 14.4.2. kranų mašinistų padėjėjai.
15. II grupė. Dispečeriai ir operatoriai
 - 15.1. Dispečeriai, stočių viršininkai ir budėtojai:
 - 15.1.1. traukinių (ruožo, mazgo) dispečeriai; stočių budėtojai; stočių viršininkai, dirbantys pamainos budėtojais; energodispečeriai; stočių (manevrų) dispečeriai.
 - 15.2. Kalnelio, elektros centralizacijos postų budėtojai ir operatoriai:
 - 15.2.1. kalnelio budėtojai;
 - 15.2.2. kalnelio operatoriai;
 - 15.2.3. elektros centralizacijos postų budėtojai;
 - 15.2.4. elektros centralizacijos postų operatoriai.
 - 15.3. Formavimo ir išleidimo parkų, postų ir pralaukų budėtojai:
 - 15.3.1. formavimo parko budėtojai;
 - 15.3.2. išleidimo parko budėtojai;
 - 15.3.3. postų ir pralaukų budėtojai.
16. III grupė. Stoties manevrų darbuotojai

- 16.1. Vyresnieji ir iešmų postų budėtojai, signalininkai:
 - 16.1.1. vyresnieji budėtojai;
 - 16.1.2. iešmų postų budėtojai;
 - 16.1.3. signalininkai.
- 16.2. Traukinių derintojai ir jų padėjėjai, vagonų judėjimo greičio reguliuotojai:
 - 16.2.1. traukinių derintojai;
 - 16.2.2. traukinių derintojų padėjėjai;
 - 16.2.3. vagonų judėjimo greičio reguliuotojai.
- 16.3. Vagonų apžiūrėtojai, viršininkai, meistrai:
 - 16.3.1. vyresnieji vagonų apžiūrėtojai;
 - 16.3.2. vagonų apžiūrėtojai (išskyrus vagonų, esančių konteinerių aikštelėse, apžiūrėtojus);
- vagonų viršininkai;
- vyresnieji vagonų meistrai;
- vagonų meistrai;
- vagonų techninio aptarnavimo ir paruošimo gabenti punktų apžiūrėtojai-remontininkai.
- 17. IV grupė. Traukinius lydintys asmenys
 - 17.1. Konduktoriai.
 - 17.2. Keleivių vagonų palydovai.
 - 17.3. Keleivių traukinių viršininkai (mechanikai – brigadininkai).
- 18. V grupė. Kelio darbuotojai
 - 18.1. Kelio ruožų viršininkai, vyresnieji kelio meistrai, darbų vykdytojai, tiltų ir tunelių meistrai:
 - 18.1.1. kelio ruožų viršininkai;
 - 18.1.2. vyresnieji kelio meistrai;
 - 18.1.3. darbų vykdytojai;
 - 18.1.4. kelio, tiltų ir tunelių meistrai.
 - 18.2. Kelių brigadininkai, defektoskopinių vežimėlių operatoriai ir jų padėjėjai, apeiviai ir monteriai:
 - 18.2.1. kelių ir dirbtinių statinių brigadininkai;
 - 18.2.2. defektoskopinių vežimėlių operatoriai;
 - 18.2.3. defektoskopinių vežimėlių operatorių padėjėjai;
 - 18.2.4. kelio matavimo operatoriai;
 - 18.2.5. geležinkelio bėgių ir kelio statinių apeiviai;
 - 18.2.6. kelio monteriai, apeinantys kelius.
 - 18.2. Kelio mašinų viršininkai, inžinieriai, meistrai, mašinistai ir jų padėjėjai:
 - 18.2.1. kelio mašinų viršininkai;
 - 18.2.2. kelio mašinų inžinieriai;
 - 18.2.3. kelio mašinų vyr. meistrai;
 - 18.2.4. kelio mašinų meistrai;
 - 18.2.5. kelio mašinų mašinistai;
 - 18.2.6. kelio mašinų mašinistų padėjėjai.
 - 18.3. Kelio monteriai, suvirintojai ir pervažų budėtojai:
 - 18.3.1. kelio monteriai, atliekantys einamąjį remontą;
 - 18.3.2. suvirintojai elektra automatinėmis ir pusiauautomatinėmis mašinomis;
 - 18.3.3. suvirintojai elektra, dirbantys keliuose su rankinio suvirinimo aparatais;
 - 18.3.4. pervažų budėtojai.
- 19. VI grupė. Elektros tiekimo, SCB (signalizacijos, centralizacijos, blokuotės) ir ryšių darbuotojai
 - 19.1. Elektromechanikai, elektromonteriai:
 - 19.1.1. vyresnieji elektromechanikai;
 - 19.1.2. elektromechanikai;
 - 19.1.3. kontaktinio tinklo elektromonteriai.

- 19.2. Gamybinių ruožų viršininkai, inžinieriai, elektromechanikai ir elektromonteriai:
- 19.2.1. gamybinių ruožų viršininkai;
 - 19.2.2. gamybinių ruožų vyresnieji inžinieriai;
 - 19.2.3. gamybinių ruožų inžinieriai;
 - 19.2.4. gamybinių ruožų vyresnieji elektromechanikai;
 - 19.2.5. ryšių (išskyrus radijo), SCB, rūšiavimo kalnelių įrangos aptarnavimo elektromechanikai;
 - 19.2.6. ryšių (išskyrus radijo), SCB, rūšiavimo kalnelių įrangos aptarnavimo elektromonteriai.
20. VII grupė. Vadovaujantys darbuotojai
- 20.1. Apygardų viršininkai, pavaduotojai operatyviam darbui, vyriausieji inžinieriai. Eismo, kelio, signalizacijos ir ryšių, elektros tiekimo, lokomotyvų ir vagonų ūkio skyrių viršininkai. Geležinkelio stočių, elektros tiekimo ruožų, signalizacijos ir ryšių ruožų viršininkai, pavaduotojai ir vyriausieji inžinieriai. Kontaktinio tinklo ir kelio ruožų viršininkai, pavaduotojai ir vyriausieji mechanikai. Lokomotyvų ir vagonų depų bei jų ruožų viršininkai, pavaduotojai eksploatacijai ir vyriausieji inžinieriai.
- 20.2. Mechanizuotųjų kalnelių viršininkai. Kelio mašinų stočių viršininkai, vyriausieji inžinieriai ir mechanikai. Geležinkelio apygardų vyriausieji revizoriai ir saugaus eismo revizoriai.

IV. BENDROS MEDICININĖS KONTRAINDIKACIJOS

- 21. Nėštumas nuo pirmų mėnesių ir laktacijos periodas.
- 22. Širdies ligos su ryškiu kraujotakos nepakankamumu, sudėtingi ritmo ir laidumo sutrikimai.
- 23. Sunki arterinė hipertenzija.
- 24. Lėtinės plaučių ligos su žymiu pulmokardiniu nepakankamumu.
- 25. Aktyvi tuberkuliozė (bet kurios lokalizacijos).
- 26. Sunkios eigos skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opaligė.
- 27. Lėtinės inkstų ligos su inkstų nepakankamumu.
- 28. Endokrininės sistemos ligos su ryškiais funkcijos sutrikimais.
- 29. Jungiamojo audinio sistemos susirgimai (kolagenozės), jei liga sunki, progresuoja.
- 30. Lėtinės sąnarių ligos su stabiliais sąnarių funkcijos sutrikimais.
- 31. Sunkios eigos kraujo ir kraujodaros organų ligos.
- 32. Galūnės ar jos dalies nebuvimas, koja trumpesnė daugiau kaip 6 cm, kelio ar čiurnos sąnarių iškrypimai su ryškiu funkcijos sutrikimu.
- 33. Įvairios lokalizacijos išvaržos: įsidarbinantiems, dirbantiems sunkų fizinį darbą ir geležinkelio transporto vairuotojams.
- 34. Lūpų, liežuvio, kietojo ir minkštojo gomurio, žandikaulių ligos, gerklų ir trachėjos pakitimai, trukdantys aiškiai kalbėti.
- 35. Lėtiniai giliųjų kojų venų uždegimai su dažnais paūmėjimais ir lėtiniu venų nepakankamumu, lėtinės varikozinės opos.
- 36. Obliteruojamasis endarterijitas su ryškiu funkcijos sutrikimu.
- 37. Piktybiniai navikai – įsidarbinantiems, dirbantiems – po gydymo, nesant absoliučių kontraindikacijų, sprendžiama individualiai.
- 38. Psichikos ir elgesio sutrikimai:
 - 38.1. organiniai ir simptominiai psichikos sutrikimai;
 - 38.2. psichikos ir elgesio sutrikimai, vartojant psichoaktyvias medžiagas;
 - 38.3. šizofrenija, šizotipinis ir kliesdiniai sutrikimai;
 - 38.4. nuotaikos sutrikimai su psichozėmis;
 - 38.5. vidutinio ir sunkaus laipsnio sutrikimai – dekomensacijų metu, kai reikalingas gydymas psichotropiniais vaistais. Remisijų metu klausimas sprendžiamas individualiai, atsižvelgiant į remisijos kokybę, trukmę, adaptacijos kokybę;

38.6. neuroziniai, stresiniai ir somatoforminiai sutrikimai – dekompensacijų metu, kai reikalingas gydymas psichotropiniais vaistais. Remisijų metu klausimas sprendžiamas individualiai, atsižvelgiant į remisijos kokybę, trukmę, adaptacijos kokybę;

38.7. elgesio sindromai, susiję su fiziologiniais sutrikimais bei somatiniais veiksniais, – dekompensacijų metu, kai reikalingas gydymas psichotropiniais vaistais. Kitais atvejais klausimas sprendžiamas individualiai, įvertinus kompensacijos kokybę ir trukmę;

38.8. suaugusiųjų asmenybės ir elgesio sutrikimai;

38.9. protinis atsilikimas (IQ mažiau negu 70).

39. Lėtinis alkoholizmas, narkomanija, toksikomanija.

40. Epilepsija ir visos sąmonės netekimo formos.

41. Progresuojančios organinės centrinės nervų sistemos ligos su funkcijų pakenkimu, tarp jų liekamieji reiškiniai su išreikšta neurologine simptomatika po galvos smegenų traumų ir smegenų kraujotakos sutrikimų.

42. Progresuojančios periferinės nervų sistemos ligos su dažnais paūmėjimais, žymiu skausmo sindromu ir funkcijos sutrikimais.

43. Dažnai pasikartojančios lėtinės odos ligos.

44. Ūmios užkrečiamosios odos ir venerinės ligos.

45. Regėjimo organo vystymosi anomalijos esant funkcijos sutrikimų, anoftalmija. Vidinės akies nepašalintas svetimkūnis. Piktybinė egzoftalmija. Piktybiniai navikai (leidžiama dirbti darbuotojams, turintiems didelį stažą, po gydymo ir nesant recidyvų). Akies obuolio ir vokų judinamųjų nervų nuolatinis paralyžius ir parezės. Nistagmas. Lydimasis žvairumas ir binokulinio regėjimo į tolį sutrikimas – vairuotojams ir kontaktinių tinklų elektromonteriams. Akipločio susiaurėjimas daugiau kaip 20° – įsidarbinantiems ir dirbantiems vairuotojams. Kitiems darbuotojams – akipločio susiaurėjimas daugiau kaip 30° .

46. Spalvų skyrimo sutrikimai: protanopija, deiteranopija, „A“ tipo protanomalija ir deiteranomalija.

47. Progresuojančios tinklainės, gyslainės ir regimo nervo ligos su funkcijos sutrikimu.

48. Nekompensuota pirminė ir antrinė glaukoma. Dirbantiems, nustačius pradinę kompensuotą glaukomos stadiją, esant normaliam akies dugnui, individualiu sprendimu gali būti leista tęsti darbą, skiriant pakartotinį sveikatos tikrinimą po vienerių metų.

49. Lėtinės ašarų maišelio ligos, fistulės, taip pat atkaklus neišgydomas ašarojimas (seniai dirbantiems individualiu sprendimu gali būti leista dirbti kai kuriuos darbus).

50. Regėjimo susilpnėjimas dėl nuolatinio šviesos laužiamųjų skaidrių terpių drumstumo.

51. Afakija, įskaitant koreguotą akiniais, kontaktinėmis linzėmis ar dirbtiniu lęšiuku. Seniai dirbantiems, esant vienos akies afakijai, koreguotai kontaktinėmis linzėmis arba dirbtiniu lęšiuku, gydytojų konsultacinės komisijos gali būti leista tęsti darbą, skiriant tikrinimą po vienerių metų. Seniai dirbantiems vadovaujantiems darbuotojams (VII grupės pagal profesiją ir pareigybių sąrašą) gali būti leista tęsti darbą ir esant koreguotai (bet koku būdu) abiejų akių afakijai.

52. Vidutinė ir didesnė progresuojanti komplikuota trumparegystė. Stabili trumparegystė ir būklė po keratotomijos kontraindikacijos visiems įsidarbinantiems ir I grupės 1.1-1.8 pogrupių dirbantiesiems. Asmenims su kontaktine korekcija neleistina dirbti padidinto dulkėtumo sąlygomis (V, kelio darbuotojų ir kt.).

53. Hipermetropija ir būklė po keratomilezės – įsidarbinantiems ir vairuotojų profesinės grupės dirbantiesiems.

54. Otoklerezė ir būklė po klausos gerinamųjų operacijų – įsidarbinantiems (išskyrus vadovaujančius darbuotojus VII profesinės grupės).

55. Stabilūs, žymūs vestibulinės funkcijos sutrikimai.

56. Lėtiniai pūliniai ausies uždegimai (nepriklausomai nuo klausos susilpnėjimo) – įsidarbinantiems ir I (vairuotojų) bei IV (palydovų) profesinių grupių dirbantiesiems.

V. PAPILDOMOS MEDICININĖS KONTRINDIKACIJOS (pagal geležinkelininkų profesijas ir pareigybes)

Medicininės kontraindikacijos	Profesijos ir pareigybės (pagal 2 skyriaus numeraciją), pagal kurias dirbti neleidžiama		
	Įsidarbinantiems	Seniai dirbantiems (darbo stažas didesnis kaip 3 metai)	Sprendžiama individualiai
Lėtinės širdies ligos, esant nestabiliai kompensacijai (N ₁)	1-19	1.5-1.7, 9, 17, 18	1.1-1.4, 1.8, 3-8,
			10-14, 15.1-15.4, 16, 19
Lėtinės širdies ligos, esant stabiliai kompensacijai (N ₀)	1-9, 10.1-10.2, 10.5-10.6,	1.5-1.7, 2.2	
	15, 16.5-16.6, 17, 18		
Stabilūs funkciniai širdies veiklos sutrikimai (vegetacinės ir endokrininės prigimtys)	1-20	1-19	
Koronarinė širdies liga, esant I ^o kraujotakos nepakankamumui,	1-20	1.1-1.7, 2, 3, 5, 6, 8, 9,	
I funkcinės klasės krūtinės angina, nestabiliai aritmijai		10.1-10.2, 10.5, 10.6, 11, 15.5-15.6,	
		16.5-16.6, 17, 18	
Lengva arterinė hipertenzija	1.1-1.7, 5, 18		
Vidutinio sunkumo arterinė hipertenzija	1-20	1.5-1.7	
Lėtinės plaučių ligos su kvėpavimo nepakankamumu	1.1-1.7, 2, 3, 5, 8-11, 15,		
	16.5-16.6, 17, 18		
Bronchinė astma, lėtinis bronchitas su astminių komponentu	1-15, 16.5-16.6, 17-19	1.1-1.7, 3, 5, 9, 11, 18	
esant retų priepuolių be kvėpavimo funkcijos nepakankamumo			
Aktyvi plaučių TBC	1-5, 8-18	1.5, 12, 14.4, 17.2-17.3	
Lėtinės inkstų ligos	1-11, 14, 15, 16.5-16.6, 17-19	1.5	
Endokrininės sistemos ligos	1-7, 9, 11, 16.5-16.6, 18, 19	1.5-1.7	
Deformuojamoji osteoartrozė, osteoartritas, spondilitas	1-4, 5.2, 5.3, 8-12, 14, 15,	1.1-1.7, 2, 9, 15.2-15.6,	
	16.3-16.6, 17.1-17.3, 18, 19.4-19.6	18.2-18.3	
Rankos pirmojo piršto, dviejų, bet kurių pirštų ar keletą falangų	1-4, 8.1, 9-11, 14.2-14.4,	1-4, 9, 15.2, 16.5, 17.1-17.3,	įsidarbinant 5-7
trūkumas ir kitos deformacijos, nežymiai trikdančios sugriebimo ir išlaikymo funkcijas	15.2-15.6, 16.3-16.6, 17, 18, 19.5-19.6	18, 19.6	dirbantiems 11-13
Žymus varikozinis kojų venų išsiplėtimas su lėtiniais veniniais nepakankamumu	1.1-1.7, 2, 17.1-17.3, 18	1.5-1.7, 18.1	įsidarbinant 18.3-16, 17.4, 19, 18.2, 18.3
Inkstų ir šlapimo takų akmenligė	1-19	1-13, 14.2-14.4, 15.2-15.6,	dirbantiems 9, 18.2, 18.3
		16.3-16.6, 17, 18, 19.4-19.6	
Lėtinės tiesiosios žarnos ligos (hemorojus su kraujavimu, paraproktitas ir kt.)	1.5-1.7		įsidarbinant
			1.1-1.4, 1.8, 2-20
			dirbantiems 1-19
Matymas be korekcijos silpnėjęs kaip 0, 9 nors viena akimi		1.5-1.7	
Matymas abiem akimis be korekcijos silpnėjęs	15.5, 15.6		
kaip 1, 5 ir 0, 5 – blogiau matančia akimi			
Matymas abiem akimis be korekcijos silpnėjęs	8-11, 18.3, 19.6		
kaip 1, 3 ir 0, 5 – blogiau matančia akimi			
Matymas abiem akimis be korekcijos silpnėjęs		11	
kaip 1, 2 ir 0, 5 – blogiau matančia akimi			
Matymas abiem akimis be korekcijos silpnėjęs	1.8, 2.2, 4, 6, 7, 14,	1.1-1.4, 2.1, 3, 8, 15.5, 15.6	
kaip 1, 2 ir 0, 4 – blogiau matančia akimi	15.1-15.4, 16, 17.4		
Matymas abiem akimis be korekcijos silpnėjęs	5, 12, 13	6, 7, 9, 10, 18.3, 19.6	
kaip 1, 0 ir 0, 4 – blogiau matančia akimi			
Matymas abiem akimis be korekcijos silpnėjęs	18.1, 18.2, 19.1-19.5	15.1-15.4, 17.4	
kaip 1, 0 ir 0, 3 – blogiau matančia akimi			
Matymas abiem akimis be korekcijos silpnėjęs	17.1-17.3, 20		
kaip 0, 8 ir 0, 3 – blogiau matančia akimi			
Matymas su korekcija (sph iki ±3, 0 D, cyl. iki ±2, 0 D)	10		
abiem akimis silpnėjęs kaip 1, 7 ir 0, 7 – blogiau			
matančia akimi			
Matymas abiem akimis su korekcija (sph iki ±3, 0 D, cyl.	6, 7, 12-14, 15.1-15.4,		
iki ±2, 0 D) silpnėjęs kaip 1, 5 ir 0, 5 – blogiau matančia	16, 17.4, 18.1, 18.2, 19, 20		

Medicininės kontraindikacijos	Profesijos ir pareigybės (pagal 2 skyriaus numeraciją), pagal kurias dirbti neleidžiama		
	Įsidarbinantiems	Seniai dirbantiems (darbo stažas didesnis kaip 3 metai)	Sprendžiama individualiai
akimi			
Matymas abiem akimis su korekcija (sph iki ± 3 , 0 D, cyl.	17.1		
iki ± 2 , 0 D) silpnėsnis kaip 1, 0 ir 0, 3 – blogiau matančia akimi			
Matymas su korekcija (sph iki ± 3 , 0 D, cyl. Iki ± 2 , 0 D)		1.1-1.7, 2.1, 3.3-3.4	
silpnėsnis kaip 1, 0 nors viena akimi			
Matymas abiem akimis su korekcija (sph iki ± 5 , 0 D, cyl.		6, 7, 18.1, 18.2	
iki ± 2 , 0 D) silpnėsnis kaip 1, 5 ir 0, 5 – blogiau matančia akimi			
Matymas abiem akimis su korekcija (sph iki ± 5 , 0 D, cyl.		10, 15.1-15.4	
iki ± 2 , 0 D) silpnėsnis kaip 1, 3 ir 0, 5 – blogiau matančia akimi			
Matymas abiem akimis su korekcija (sph iki ± 5 , 0 D, cyl.		12	
iki ± 2 , 0 D) silpnėsnis kaip 1, 2 ir 0, 5 – blogiau matančia akimi			
Matymas abiem akimis su korekcija (sph iki ± 5 , 0 D, cyl.		1.8, 4, 13, 14, 16, 17.4	
iki ± 2 , 0 D) silpnėsnis kaip 1, 2 ir 0, 4 – blogiau matančia akimi			
Matymas abiem akimis su korekcija (sph iki ± 5 , 0 D, cyl.		17.1	
iki ± 2 , 0 D) silpnėsnis kaip 0, 9 ir 0, 3 – blogiau matančia akimi			
Matymas su korekcija (sph iki ± 5 , 0 D, cyl. iki ± 2 , 0 D) silpnėsnis kaip 1, 5 abiem akimis ir 0, 5 – blogiau matančia akimi	20	5	
Matymas abiem akimis silpnėsnis kaip 1, 0 ir 0, 3 – blogiau matančia akimi su bet kuria korekcija		20	
„B“ tipo protonomalija (spalvų jutimo sutrikimas)	1-9, 11, 13-15, 16.5-17.3, 19		
„B“ tipo deiteranomalija (spalvų jutimo sutrikimas)	1-9, 11, 13-15, 16.5-17.3, 19		
„C“ tipo protonomalija (spalvų jutimo sutrikimas)	1.1-1.7, 2, 3, 8, 11, 14.4,		
	15.5, 15.6, 19		
„C“ tipo deiteranomalija (spalvų jutimo sutrikimas)	1.1-1.7, 2, 3, 8, 11, 14.4,		
	15.5, 15.6, 19		
Šnabždesio girdėjimas mažesniu kaip 5, 5 metrų atstumu	1.1-1.7, 2, 3, 5-9, 18	1.5-1.7	
kiekviena ausimi. Audiograma pagal amžių atitinka			
normalią klausos kreivę			
Šnabždesio girdėjimas mažesniu kaip 3, 3 metrų atstumu	1.8, 4, 10-15, 16.5-16.6,		
kiekviena ausimi. Klausos susilpnėjimas pagal toninę	17.4, 19.4-19.6		
audiogramą virš 15 dB 500-400 Hz dažnio zonoje			
Šnabždesio girdėjimas mažesniu kaip 1, 1 ir kalbos – 5, 5 metrų atstumu kiekviena ausimi.	16.1-16.4, 17.1-17.3,	1.1-1.4, 1.8-11, 14.2-15, 16.5,	
	19.1-19.3, 20	16.6, 17.4, 18, 19.4-19.6	
Klausos susilpnėjimas pagal toninę audiogramą virš 25 dB			
500-400 Hz dažnio zonoje			
Šnabždesio girdėjimas mažesnis kaip 0, 5/0, 5 ir kalbos			12-14.1, 16.1-16.4, 17.1-17.3,
3, 3 metrų atstumu kiekviena ausimi.			19.1-19.3, 20
Klausos susilpnėjimas pagal toninę audiogramą			
virš 35 dB 500-400 Hz dažnio zonoje			
Nežymūs neurotiniai sutrikimai, neurastenija, depresinė	1-20	1-6, 8, 9, 11, 16, 17.4, 18	
neurozė, egzogeninės kilmės neurotinės būklės			
Piknaudžiavimas vaistinėmis ar kitomis medžiagomis, nesant	1-20	1-11, 13-16, 17.4, 18, 19	
narkomanijos ar toksikomanijos reiškinių			
Besitęsianti reakcija į stresą	1-20	1-7, 9, 10.1-10.5, 11, 16, 18, 19	
Praeinančių psichozinių būklių pasekmės, atsirandančios	1-20	1-11, 15, 16, 17.4, 18-20	
dėl organinių susirgimų			

Medicininės kontraindikacijos	Profesijos ir pareigybės (pagal 2 skyriaus numeraciją), pagal kurias dirbti neleidžiama		
	Isidarinantiems	Seniai dirbantiems (darbo stažas didesnis kaip 3 metai)	Sprendžiama individualiai
Neorganinės psichozės	1-20	1-9, 10.1-10.5, 11, 14-16, 17.4, 18-20	
Somatoforminė autonominė disfunkcija su paroksizmais	1-20	1-12, 14.2-14.4, 15.2-15.6, 16.3, 16.6, 18, 19.4- 19.6	
Galvos ir stuburo smegenų traumų pasekmės su nežymiais organiniais pakitimais	1-20	1-13, 14.2-14.4, 15.2-15.6, 16.3-16.6, 17, 18, 19.2-19.6	
Cerebrovaskulinės ligos su praeinančiais kraujotakos sutrikimais, discirkuliarinė encefalopatija be žymių funkcijos sutrikimų	1-20	1-12, 14-18, 19.2- 19.6	
Organinės centrinės nervų sistemos ligos (tarp jų lėtai progresuojančios šių ligų pasekmės be žymių funkcijos sutrikimų)	1-19	1-3, 5-11, 14.2-14.6, 15.2-15.6, 16.3-16.6, 17, 18, 19.4-19.6	
Periferinės nervų sistemos ligos, tarp jų vertebrogeninės kilmės, su dažniais paūmėjimais, be žymių funkcijos		1-18, 19.4-19.6	1-4, 9-11, 15.2-15.6, 16.2- 16.6, 17, 18, 19.4-19.6

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

13 priedas

ASMENŲ, DIRBANČIŲ GALIMOS PROFESINĖS RIZIKOS SĄLYGOMIS (KENKSMINGŲ VEIKSNIŲ POVEIKYJE IR PAVOJINGĄ DARBĄ), PRIVALOMO SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmenys, norintys įsidarbinti ar dirbantys sveikatai kenksmingų veiksmų poveikyje ir pavojingą darbą, privalo tikrintis sveikatą įsidarbindami ir periodiškai – dirbdami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos profesinės sveikatos priežiūros įstatymu (Žin., 1999, Nr. [32-902](#)), Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymu (Žin., 1999, Nr. [11-239](#)).

Sveikatos tikrinimai atliekami pagal teritorinių visuomenės sveikatos priežiūros centrų patvirtintus privalomo darbuotojų tikrinimo kontingentus. Visuomenės sveikatos priežiūros centrų specialistai parenka kontingentą medicininei apžiūrai, užpildo nustatytos formos pažymą, patvirtindami ją savo parašu, bei sprendžia su darbo aplinka susijusius klausimus.

2. Privalomus sveikatos tikrinimus atlieka pirminės sveikatos priežiūros įstaigos bendrosios praktikos gydytojas (toliau – BPG) ar apylinkės terapeutas, pasitelkę šio įsakymo prieduose nurodytų specialybių gydytojus, jei reikia – ir teritorinių visuomenės sveikatos įstaigų specialistus.

3. BPG ar apylinkės terapeutas gali atlikti privalomus sveikatos tikrinimus, jei yra išklauses darbo medicinos paskaitų ciklą (40 val.) Vilniaus universitete ir Kauno medicinos universitete ir turintis tai patvirtinantį dokumentą. Šis reikalavimas BPG ar apylinkės terapeutui yra privalomas nuo 2002 m. sausio 1 d.

BPG ar apylinkės terapeutas turi būti susipažinęs su kenksmingais profesinės veiklos veiksniais ir pavojingomis sąlygomis konkrečioje darbo vietoje, jų specifiniu poveikiu žmogaus sveikatai.

3.1. BPG ar apylinkės terapeutas, atlikdamas privalomą sveikatos tikrinimą, turi teisę siųsti pas specialistus, nurodytus šios tvarkos priede, atlikti tyrimus bei, esant indikacijų, siųsti pas kitus specialistus konsultuotis ir skirti tyrimus;

3.2. BPG ar apylinkės terapeutas turi teisę gauti informaciją iš kitų sveikatos priežiūros įstaigų, o šios tokia informaciją privalo teikti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [381](#), 2001-07-12, Žin., 2001, Nr. 63-2294 (2001-07-19), i. k. 1012250ISAK00000381

Nr. [16](#), 2002-01-14, Žin., 2002, Nr. 9-328 (2002-01-26), i. k. 1022250ISAK00000016

4. BPG ar apylinkės terapeutas daro išvadą apie profesinį tinkamumą, remdamasis tikrinimo duomenimis pagal bendras ir papildomas indikacijas, nurodytas šio įsakymo 13 priedo II, III, IV skyriuose.

Paaikšėjus, kad yra kontraindikacijų, išimties tvarka leidžiama dirbti tik leidus darbo medicinos gydytojui, tačiau ne ilgiau kaip 1 metus.

5. Sveikatos tikrinimo ir tyrimų duomenys įrašomi asmens sveikatos istorijoje (F 025/a), išvada apie darbuotojo profesinį tinkamumą: „dirbti gali“, „dirbti gali, bet ribotai“ (nurodant kaip), „dirbti negali“ įsidarbinančiam – į privalomo sveikatos tikrinimo medicininę pažymą (F 047/a), dirbančiam – į asmens medicininę knygėlę (F 048/a). Kiekvienas tikrinantis gydytojas įrašus su išvada dėl profesinio tinkamumo daro asmens sveikatos istorijose (F 025/a). Įrašus apie leidimą dirbti daro bendrosios praktikos gydytojas arba apylinkės terapeutas. Įrašai apie darbuotojų, dirbančių su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, tinkamumą dirbti turi būti saugomi visą darbuotojo veiklos laikotarpį ir, jam pasibaigus, tol, kol darbuotojui sukaks (arba turi sukakti) 75 metai, taip pat – ne mažiau kaip 30 metų, baigus dirbti su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais.

6. Asmens medicininės knygelės (F 048/a) įrašus turi teisę tikrinti darbdavys arba jo įgaliotas asmuo, Valstybinės darbo inspekcijos pareigūnai, visuomenės ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų vadovai ir jų įgalioti asmenys.

7. Asmens ar visuomenės sveikatos priežiūros gydytojas, įtaręs, kad darbuotojas serga lėtine profesine liga, privalo ne vėliau kaip per 3 dienas raštu apie tai pranešti (F 058-089-151/a) Valstybinės darbo inspekcijos inspektavimo skyriui ir Visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos teritorinei įstaigai vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 198 „Dėl profesinių ligų nustatymo“ (Žin., 1999, Nr. [21-591](#)).

8. Po periodinio darbuotojų sveikatos tikrinimo surašomas protokolas (6 priedas), kuriame apibendrinami rezultatai, pateikiamos rekomendacijos darbdavio administracijai.

9. Darbdavys, siųsdamas darbuotoją tikrintis sveikatą, išduoda privalomojo sveikatos tikrinimo medicininę pažymą (F 047/a) arba asmens medicininę knygelę (F 048/a), kuriose nurodoma: vardas, pavardė, asmens kodas, profesija, darbo stažas pagal nurodytą specialybę, kenksmingi veiksniai ir pavojingos darbo sąlygos, darbuotojų, dirbančių su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, gautos metinės efektingos apšvitos dozės. F 048/a turi būti su asmens nuotrauka, patvirtinta darbovietės antspaudu.

10. Darbdavys atsako už darbuotojų nukreipimą tikrintis sveikatą ir nepasitikrinusiųjų priėmimą į darbą įstatymų nustatyta tvarka.

Darbuotojo atsisakymas periodiškai pasitikrinti sveikatą vertinamas kaip darbo drausmės pažeidimas.

11. Asmens sveikatos priežiūros įstaigų, darbo inspekcijos teritorinių skyrių, teritorinių visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų gydytojai, darbdavys turi teisę, nurodę priežastį, siųsti darbuotojus neeilinio sveikatos tikrinimo.

12. Asmuo, kuris nesutinka su privalomo sveikatos tikrinimo išvadomis, gali jas apskųsti Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatyme (Žin., 1996, Nr. [102-2317](#)) numatyta tvarka.

II. BENDROS KONTRAINDIKACIJOS. LIGOS IR BŪKLĖS, KURIOMIS SERGANT DRAUDŽIAMA DIRBTI DARBĄ PROFESINĖS RIZIKOS SĄLYGOMIS

12. Ligos ir būklės, kuriomis sergant draudžiama dirbti sveikatai pavojingą darbą:

12.1. nėštumas ir laktacijos periodas, išskyrus dirbančiąsias su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais. Nėščioms ir maitinančioms moterims turi būti sudarytos tokios darbo sąlygos, kad gemalo arba vaisiaus bei kūdikio apšvita neviršytų Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtinto gyventojų leistino apšvitos lygio;

12.2. lėtiniai ir dažnai pasikartojantys psichikos sutrikimai ir jiems prilygstančios būklės, kai reikalingas aktyvus psichiatro stebėjimas ir gydymas. Epilepsija su paroksizminiais sutrikimais. Esant ribinio lygio sutrikimų, dėl galimybės dirbti sprendžiama individualiai;

12.3. piktybiniai navikai (po gydymo, nesant absoliučių kontraindikacijų, sprendžiama individualiai);

12.4. bet kurios lokalizacijos tuberkuliozė su mikobakterijų išskyrimu;

12.5. skeleto – raumenų ligos (sąnarių, stuburo) su nuolatiniais trukdančiais atlikti profesinius veiksmus funkcijos sutrikimais;

12.6. dekompensuota glaukoma;

12.7. asmenims iki 18 metų amžiaus vadovautis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 04 11 nutarimu Nr. 1055 patvirtintu „Asmenims iki 18 m. amžiaus draudžiamų dirbti darbų bei kenksmingų ir pavojingų veiksmų sąrašu“ (Žin., 1996, Nr. [87-2065](#)), dirbantiems su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vadovautis Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymu (Žin., 1999, Nr. [11-239](#)).

13. Ligos ir būklės, kuriomis sergant draudžiama dirbti kenksmingų veiksmų poveikyje:

13.1. nėštumas ir laktacijos periodas, išskyrus dirbančiąsias su jonizuojančiosios

spinduliuotės šaltiniais. Nėščioms ir maitinančioms moterims turi būti sudarytos tokios darbo sąlygos, kad gemalo arba vaisiaus bei kūdikio apšvita neviršytų Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtinto gyventojų apšvitos leistino lygio;

13.2. anamnezės duomenys apie buvusius vaisiaus neišnešiojimo, vaisiaus anomalijų atvejus planuojančioms gimdyti moterims;

13.3. organinės centrinės nervų sistemos ligos su nuolatiniais funkcijos sutrikimais;

13.4. lėtiniai ir dažnai pasikartojantys psichikos sutrikimai ir jiems prilygstančios būklės, kai reikalingas aktyvus psichiatro stebėjimas ir gydymas. Epilepsija su paroksizminiais sutrikimais. Esant ribinio lygio sutrikimų, dėl galimybės dirbti sprendžiama individualiai;

13.5. piktybiniai navikai (po gydymo, nesant absoliučių kontraindikacijų, sprendžiama individualiai);

13.6. visų stadijų kraujo ir kraujodaros organų ligos;

13.7. sunki arterinė hipertenzija;

13.8. širdies ligos su žymiu kraujotakos nepakankamumu;

13.9. lėtinės plaučių ligos su žymiu pulmokardiniu nepakankamumu;

13.10. sunkios eigos bronchinė astma su žymiais funkcijos sutrikimais;

13.11. sunkios odos alerginės ligos;

13.12. bet kurios lokalizacijos tuberkuliozė su mikobakterijų išskyrimu;

13.13. dažnai recidyvuojanti, su komplikacijomis skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opaligė;

13.14. lėtiniai aktyvūs hepatitai, kepenų cirozės su kepenų nepakankamumu;

13.15. endokrininės sistemos ligos su žymiais funkcijos sutrikimais;

13.16. lėtinės inkstų ligos su inkstų nepakankamumu;

13.17. jungiamojo audinio sistemos susirgimai (kolagenozės);

13.18. skeleto – raumenų ligos (sąnarių, stuburo) su nuolatiniais trukdančiais atlikti profesinius veiksmus funkcijos sutrikimais;

13.19. dekompensuota glaukoma;

13.20. asmenims iki 18 metų amžiaus vadovautis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 04 11 nutarimu Nr. 1055 patvirtintu „Asmenims iki 18 m. amžiaus draudžiamų dirbti darbų bei kenksmingų ir pavojingų veiksmų sąrašą“ (Žin., 1996, Nr. [87-2065](#)), dirbantiems su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vadovautis Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymu (Žin., 1999, Nr. [11-239](#)).

III. PROFESIJOS IR DARBAI, KURIUOS DIRBANT IR PRIIMANT Į DARBĄ PRIVALOMA TIKRINTIS SVEIKATĄ. TIKRINIMŲ PERIODIŠKUMAS IR MASTAS. PAPILDOMOS KONTRINDIKACIJOS

Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Tikrina specialistai		Tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
		Pirminio lygio	Antrinio lygio		
1.1. Darbai aukštyje	1 kartą per metus	BPG,		Regėjimo aštrumo, akių spalvos, spalvinio jutimo (priimant į darbą)	1. Regėjimo organų ligos:
(nuo 1,3 m), susiję su		psichiatras			1.1. regėjimo aštrumas be korekcijos mažesnis kaip
kėlimu, kėlimųjų					0,5 viena ir ne mažesnis kaip 0,2 – kita akimi
įrenginių priežiūra,		Terapeutas,	Neurologas,		1.2. regėjimo lauko susiaurėjimas daugiau kaip 20°
kurią atlieka prika		psichiatras	oftalmologas,		1.3. neišgydomi dakriocistitai ir ašarojimas
binėtojai, bokštinių,			otorinolarinologas,	ištyrimas,	1.4. glaukoma
tiltinių, vikšrinių, automobilių, geležinkelio,			akušeris-ginekologas	EKG,	2. Įvairios etiologijos vienos ar abiejų ausų klausos
			(moterims)	vestibulinės	susilpnėjimas (šnabždesys girdimas mažesniu
uosto ir plaukiojančių				funkcijos	kaip 3 m atstumu)
kranų kranininkai ir kiti				ištyrimas	3. Išvaržos, trukdančios dirbti. Gerybiniai navikai,
asmenys. Jei automo-					trukdantys atlikti vidutinio sunkumo darbą

Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Tikrina specialistai		Tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
		Pirminio lygio	Antrinio lygio		
bilių ir vikšrinų kranų					4. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos
kranininkai kartu yra					5. Obliteruojamasis endarterijitas
ir vairuotojai, reikia naudotis ir medicininėmis					6. Venų ligos: žymus kojų venų išsiplėtimas, apatinių
kontraindikacijomis					galūnių tromboflebitas, hemorojus su dažnais
vairuotojams					paūmėjimais ir kraujavimu
					7. Arterinė vidutinio sunkumo hipertenzija
					8. Vestibulinės funkcijos sutrikimai, tarp jų Menjero liga
					9. Epilepsija ir sinkopinė būklė
					10. Moters lytinių organų padėties anomalija
1.2. Liftininkai ir greitųjų				Regėjimo aštrumo, akiopločio,	1. Regėjimo aštrumas su korekcija mažesnis kaip
liftų palydovai (paprastų)					0,5 viena ir 0,2 – kita akimi arba 0,7 – sutrikus abiejų akių
liftų palydovų priėmimo į darbą				vestibulinės	regėjimui
kontraindikacijų				funkcijos	2. Įvairios etiologijos klausos susilpnėjimas (šnabždesys
nėra)				ištyrimas	girdimas mažesniu kaip 3 m atstumu)
					3. Vestibulinės funkcijos sutrikimai, tarp jų Menjero liga
2. Personalas, prižiūrin-	1 kartą per metus	BPG,		Regėjimo aštrumo	1. Regėjimo aštrumas su korekcija mažesnis kaip
tis veikiančius elektros		psichiatras,		ir regėjimo	0,5 viena ir 0,2 – kita akimi
įrenginius, kurių kinta-		esant indikacijų		lauko ištyrimas,	2. Nuolatinis neišgydomas ašarojimas
mosios srovės dažnumo				vestibulinės	3. Regėjimo lauko susiaurėjimas daugiau kaip 20°
įtampa yra aukštes-		Terapeutas,	Neurologas,	funkcijos ištyri-	4. Įvairios etiologijos klausos susilpnėjimas viena arba
nė kaip 42 V, o nuolati-		psichiatras esant	oftalmologas,	mas	abiem ausimis (šnabždesys girdimas mažesniu kaip 3 m atstumu)
nės srovės – aukštesnė kaip 110V		indikacijų	otorinolaringologas		5. Vestibulinės funkcijos sutrikimas
					6. Alkoholizmas, narkomanija, toksikomanija – individualiai
					7. Vidutinio sunkumo arterinė hipertenzija
3. Miško darbai (medžių	1 kartą per 2 metus	BPG		Regėjimo aštrumo	1. Regėjimo aštrumas su korekcija mažesnis kaip 0,5
kirtimas, pjovimas,				vestibulinės	viena ir 0,2 – kita akimi
šakų genėjimas, transportavimas, mechaninis medienos apdirbimas ir kiti)		Terapeutas,	Oftalmologas,	funkcijos	2. Įvairios etiologijos klausos susilpnėjimas viena arba
		chirurgas	otorinolaringologas,	ištyrimas	abiem ausimis (šnabždesys girdimas mažesniu kaip 3 m atstumu)
			neurologas		3. Venų ligos: žymus ar komplikuotas kojų venų išsiplėtimas, hemorojus su dažnais paūmėjimais ar
					komplikacijomis (kraujavimu, tromboze)
					4. Obliteruojamasis endarterijitas su komplikacijomis
					5. Žymios skeleto-raumenų sistemos ligos su funkcijos,

Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Tikrina specialistai		Tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
		Pirminio lygio	Antrinio lygio		
					tarp jų plaštakos, sutrikimu (stuburo pakenkimai – darbui,
					susijusiam su jo apkrovimu)
					6. Išvaržos
					7. Cukrinis diabetas – miško ruošos darbams
					8. Vestibulinės funkcijos sutrikimas
4. Visi požeminiai dar-	1 kartą per 2 metus	BPG	–	Regėjimo aštrumo	1. Regėjimo aštrumas su korekcija mažesnis nei 0,5 viena
bai, išskyrus požeminė-				vestibulinės funkcijos	ir 0,2 – kita akimi
se pėsčiųjų perėjose		Terapeutas	Oftalmologas,		2. Nuolatinis neišgydomas ašarojimas
ir pervažose			otorinolaringologas,	ištyrimas,	3. Įvairios etiologijos klausos susilpnėjimas (šnabždesys)
			neurologas, akušeris- ginekologas	EKG esant	girdimas mažesniu kaip 3 m atstumu)
Naftos gavybos darbai				indikacijų	4. Vestibulinės funkcijos sutrikimas
(įskaitant ir gręžinius			(moterims)		5. Obliteruojamasis endarterijitas, žymus venų
jūroje)					išsiplėtimas, hemorojus su dažnais paūmėjimais, komplikacijomis
					6. Išvaržos ir galinčios įstrigti išvaržos, tiesiosios žarnos
					iškritimas
					7. Išplitę subatrofiniai viršutinių kvėpavimo takų gleivinės pakitimai
					8. Komplikuota dvylikapirštės žarnos ir skrandžio opaligė
					9. Lėtinės kepenų ligos su funkcijos sutrikimu
					10. Bronchinė astma
					11. Lėtiniai gimdos ir jos priedų uždegimai su dažnais paūmėjimais
					12. Lėtiniai sąnarių uždegimai su ženkliu funkcijos sutrikimu
					15. Cukrinis diabetas
5. Aparatininkai, prižiūrintys	1 kartą per metus	BPG		Regėjimo aštrumo	1. Regėjimo aštrumas su korekcija mažesnis nei 0,5 viena
aukšto slėgio katilus				ir regėjimo	ir 0,2 – kita akimi
		Terapeutas	Oftalmologas,	lauko	2. Regėjimo lauko susiaurėjimas mažiau kaip 20°
			otorinolaringologas	tyrimas	3. Nuolatinis neišgydomas ašarojimas
					4. Įvairios etiologijos klausos susilpnėjimas (šnabždesys)
					viena arba dviem ausimis girdimas mažesniu kaip 3 m
					atstumu)
6. Mašinistai (kūrikai),	1 kartą per 2 metus	BPG		Regėjimo aštrumo, akių optinio ištyrimas, plaučių rentgenograma, vestibulinės funkcijos ištyrimas	1. Regėjimo aštrumas su korekcija mažesnis nei 0,5 viena
operatoriai, dujų tarnybos darbuotojai		Terapeutas	Oftalmologas,		ir 0,2 – kita akimi
			otorinolaringologas		2. Regėjimo lauko susiaurėjimas mažesnis kaip 20°
					3. Nuolatinis neišgydomas ašarojimas
					4. Įvairios etiologijos klausos susilpnėjimas (šnabždesys)
					viena arba dviem ausimis girdimas mažesniu kaip 3 m

Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Tikrina specialistai		Tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
		Pirminio lygio	Antrinio lygio		
					atstumu)
					5. Vestibulinės funkcijos sutrikimas
					6. Viršutinių kvėpavimo takų ligos su ryškiais funkcijos
					sutrikimais
					7. Lėtinės pasikartojančios odos ligos
					8. Ligos, kliudančios dirbti su dujokauke (darbininkams, dirbantiems dujų tarnyboje)
7. Darbai, kur naudojamasi sprogios medžiagos, darbai, susiję su sprogdinimo ir gaisro pavojumi	1 kartą per metus	Terapeutas,		Regėjimo aštrumo, audiograma	1. Regėjimas su korekcija mažesnis nei 0,5 viena ir
		priklausomybės ligų psichiatras			0,2 – kita akimi
			Neurologas,		2. Nuolatinis neišgydomas ašarojimas
			oftalmologas,		3. Įvairios etiologijos klausos susilpnėjimas (šnabždesys girdimas mažesniu kaip 3 m atstumu)
			otorinolaringologas		4. Organinės centrinės nervų sistemos ligos
					5. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos
					6. Alkoholizmas, narkomanija, toksikomanija
8. Sargybos, muitinės	1 kartą per metus	BPG,	Oftalmologas	Regėjimo aštrumo, refrakcijos, vestibulinės funkcijos ištirimas	1. Regėjimas su korekcija silpnesnis nei 0,8 viena ir
postų, Krašto apsaugos		priklausomybės			0,5 – kita akimi
departamento, bankų,		ligų psichiatras			2. Refrakcijos anomalijos: trumparegiškumas (daugiau
kitų žinybų ir įstaigų					kaip 4,0D), progresuojantis trumparegiškumas su
darbuotojai, kuriems		Terapeutas,	Neurologas,		pakitimais akių dugne, hipermetropija daugiau kaip 1,0D,
leidžiama turėti asmeninį ginklą		priklausomybės	otorinolaringologas,		hipermetropinis astigmatizmas daugiau kaip 1,0D,
		ligų psichiatras,	oftalmologas		miopinis astigmatizmas daugiau kaip 0,1D
		chirurgas			3. Bet kurios etiologijos klausos susilpnėjimas (šnabždesys girdimas mažesniu kaip 3 m atstumu)
					4. Galūnės, plaštakos, pėdos trūkumas
					5. Periferinių kraujagyslių ligos (obliteruojamasis
					endarteritas, varikozinis venų išsiplėtimas ir kitos)
					6. Lėtinės, dažnai paūmėjančios odos ligos
					7. Organinės centrinės ir periferinės nervų sistemos ligos
					8. Alkoholizmas, narkomanija, toksikomanija
9. Darbas su mechaniniais įrenginiais (tekinimo, frezavimo ir kt. staklės, šampavimo presas)	1 kartą per 2 metus	BPG		Regėjimo aštrumo, vestibulinės funkcijos ištirimas,	1. Regėjimas su korekcija silpnesnis kaip 0,5 viena ir
		Terapeutas	Neurologas,		0,2 – kita akimi
			otorinolaringologas,		2. Vestibulinės funkcijos sutrikimas
			oftalmologas		3. Epilepsija ir sinkopinė būklė
					4. Klausos nervo pažeidimas
				esant indikacijų	
10. Autokrautuvų, elektrinių krautuvų ir kito panašaus	1 kartą per metus	BPG		Regėjimo aštrumo, akiopločio,	1. Regėjimo organų ligos:
					1.1. regėjimas su

Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Tikrina specialistai		Tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
		Pirminio lygio	Antrinio lygio		
transporto vairuotojai (išskyrus tas vairuotojų kategorijas, kurių sveikatos tikrinimas reglamentuojamas vairuotojų sveikatos tikrinimo tvarkoje)				spalvinio jutimo (priimant į darbą), akispūdžio	korekcija silpnėsi kaip 0,5 viena ir
					0,2 – kita akimi;
		Terapeutas	Neurologas, otorinolarinologas,		1.2. nuolatinis neišgydomas ašarojimas;
			oftalmologas		1.3. spalvų jutimo sutrikimai (tiems, kurie dirba su
				asmenims nuo	spalvota signalizacija);
				40m., vestibulinės	1.4. akių akių susiaurėjimas mažesnis kaip 200
				funkcijos	2. Bet kurios etiologijos klausos
				ištyrimas	susilpnėjimas(šnabždesys girdimas mažesniu kaip 3 m
					atstumu)
					3. Vestibulinės funkcijos sutrikimai, tarp jų Menjero liga
11. Gelbėjimo tarnybų darbuotojai (dalyvaujantys gesinant gaisrus ir kituose gelbėjimo darbuose), jeigu jų sveikatos tikrinimas nereglamentuotas kitų dokumentų	1 kartą per metus	BPG,		Regėjimo aštrumo, akipločio, vestibulinės funkcijos ištyrimas, plaučių rentgenograma,	1. Regėjimo organų ligos:
		psichiatras,			1.1. regėjimo aštrumo susilpnėjimas. Regėjimas
		stomatologas			silpnėsi kaip 0,8 viena ir 0,5 – kita akimi (be korekcijos);
					1.2. lėtinės ašarų takų, vokų ligos, organiniai vokų
		Terapeutas, psichiatras,	Neurologas, oftalmologas,		trūkumai;
					1.3. akių akių susiaurėjimas daugiau kaip 100
		stomatologas	otorinolarinologas	EKG	2. Bet kurios etiologijos klausos susilpnėjimas nors viena
					ausimi (girdint šnabždesį mažesniu kaip 3 m atstumu)
					3. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos
					4. Širdies ir kraujagyslių sistemos ligos (ir esant
					kompensacijai)
					5. Lėtinės kvėpavimo organų ligos su funkcijos sutrikimu
					6. Burnos ertmės ir dantų ligos, dantų nebuvimas, jeigu tai
					trūkdo naudotis kvėpavimo aparatais, uždedamų protezų
					turėjimas, alveolinė piorėja, stomatitas, periodontitas,
					apatinio žandikaulio kontraktūra ir ankiloze, artritas
					7. Bendras fizinis neišsivystymas, nepakankamai
					susiformavę kaulai ir raumenys
					8. Krūtinės ląstos deformacija, trikdanči kvėpavimą ir
					apsunkinanti darbą su dujokaue
					9. Vidaus organų ligos su jų funkcijų pakenkimu, trukdančiu atlikti fizinį darbą
					10. Visos stuburo, rankų kojų ligos, trikdančios jų funkcijas
					11. Gerybiniai navikai, trukdantys dirbti su dujokaue
					12. Visų rūšių išvaržos
					13. Obliteruojamasis endarterijitas. Kojų venų varikozinis

Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Tikrina specialistai		Tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
		Pirminio lygio	Antrinio lygio		
					išsiplėtimas ir trofinės opos, tromboflebitas. Hemorojus
					14. Nosies pertvaros iškrypimai, apsunkinantys kvėpavimą
					15. Išplitę viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai ar hipertrofiniai pakitimai
					16. Vestibulinės funkcijos sutrikimas
					17. Cukrinis diabetas
12. Darbai su teleterminalais (kompiuteriais ir kt.)	1 kartą per 2 metus	BPG	Oftalmologas	Bendras kraujo	1. Regėjimas su korekcija silpnėjęs kaip 0,5 viena ir
		Terapeutas	Oftalmologas,	tyrimas, regėjimo aštrumo,	0,2 – kita akimi
			neurologas	refrakcijos,	2. Refrakcijos anomalijos: miopija daugiau kaip 6,0 D, hipermetropija daugiau kaip 4,0 D, astigmatizmas
				akių dugno	daugiau kaip 2,0 D
				ištyrimas,	3. Binokulinio regėjimo nebuvimas
				EKG – esant	4. Akomodacijos susilpnėjimas ne pagal amžių
				indikacijų	5. Lagofthalmas
					6. Lėtinės akių ligos
					7. Regos nervo ir tinklainės ligos
					8. Glaukoma
					9. Pogimdyminis laikotarpis
13. Transporto priemonių	1 kartą per 2 metus	BPG,	Oftalmologas	Vadovaujamas „Vairuotojų sveikatos tikrinimo tvarka. Kenksmingos sveikatai darbo sąlygos“ (7 priedas)	
vairavimas (triukšmas,		psichiatras;		sveikatai darbo sąlygos“ (7 priedas)	
vibracija, oro ir darbo aplinkos temperatūra)		priklausomybės ligų psichiatras			
		Terapeutas psichiatras,	Oftalmologas,		
		priklausomybės ligų psichiatras	otorinologas,		
			neurologas, akušeris-ginekologas (moterims)		
14. Visuomeninio trans-	1 kartą per 2 metus	BPG,		Regėjimo aštrumo, spalvinio jutimo (įsidarbinant), akispūdžio	1. Regėjimas su korekcija silpnėjęs kaip 0,5 viena ir
porto kontrolieriai		psichiatras,			0,2 – kita akimi
		priklausomybės ligų psichiatras			2. Vestibulinės funkcijos sutrikimas
					3. Epilepsija ir sinkopinė būklė
				asmenims	4. Organinės centrinės nervų sistemos ligos
		Terapeutas,	Neurologas,	nuo 40m., vesti-	5. Alkoholizmas, narkomanija, toksikomanija
		psichiatras,	oftalmologas,	bulinės funkci-	6. Psichinės ligos paūmėjimo metu
		priklausomybės ligų psichiatras	otorinologas	jos ištyrimas,	7. Aktyvi plaučių tuberkuliozė
				plaučių rentgenograma -	8. Užkrečiamos rankų odos ligos iki pasveikimo
				esant indikacijų	

IV. PRIVALOMŲ SVEIKATOS TIKRINIMŲ TVARKA PRIIMANT Į DARBĄ AR DIRBANT SVEIKATAI KENKSMINGOMIS SĄLYGOMIS

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
1. CHEMINIAI FAKTORIAI						
1.1. Akrilo ir metakrilo rūgštys, jų sudėtiniai eteriai, nitrilai A	Akrilonitrilo, metilmetakrilato, etilakrilato ir pan. Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	----- Otorinolaringologas	Plaučių funkciniai mėginiai, plaučių rentgenograma	1. Išplitę viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai, hiperplastinis laringitas 2. Lėtinės plaučių ligos
1.2. Alifatiniai aminai ir jų dariniai, etileniminas ir kiti imino junginiai	Panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas	Plaučių rentgenograma, bendras kraujo tyrimas	1. Išplitę viršut. kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai, hiperplastinis laringitas 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Lėtinės pasikartojančios odos ligos
1.3. Alifatinių angliavandenilių halogeniniai dariniai	Dichloreto, anglies tetrachlorido, vinilchlorido, metileno chlorido, chloformo, brometilo, trichloretileno, chloropreno ir kt. gamyba, vartojimas bei panaudojimas laboratoriniams darbams	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas, oftalmologas	Plaučių rentgenograma, bendras kraujo tyrimas	1. Polineuropatija 2. Lėtinės kepenų ir tulžies takų ligos 3. Plaučių ir kraujo apytakos ligos su žymiu nepakankamumu 4. Lėtinės priekinės akių (vokų, junginės, ragenos) ligos 5. Riebioji seborėja, odos folikulinio aparato ligos 6. Toksikomanija
1.4. Amino-, nitro-, nitrozo-, nitrochloro aromatiniai junginiai	Urotropino, trinitrotoluolo, dinitrofenolio, dinitrobenzolo, anilino, heksogeno, dinitrochlorbenzolo ir pan.	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas, oftalmologas	Bendras kraujo, šlapimo tyrimas	1. Mažakraujystė 2. Kepenų ir tulžies takų lėtinės ligos 3. Katarakta (kontaktuojant

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
	Gamyba ir panaudojimas					su toluolo nitro junginiais) 4. Priekinės akies dalies lėtinės (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 5. Alerginės ligos 6. Šlapimo pūslės lėtinės uždegiminės ligos (dirbančių su anilino dažais)
1.5. Anglies disulfidas	Gamyba ir panaudojimas; procesai, susiję su jo išskyrimu	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas, oftalmologas	Bendras kraujo, šlapimo tyrimas	1. Periferinės nervų sistemos lėtinės ligos 2. Kvėpavimo ir kraujo apytakos sistemos ligos su žymiu nepakankamumu 3. Lėtinės akių (vokų, junginės, ragenos) ligos
1.6. Aromatiniai aminai: benzidinas ir jo junginiai, dianizidinas, toluidinas ir jo junginiai, naftilaminai	Gamyba, pritaikymas ir panaudojimas laboratoriniams darbams. Jų pagrindu pagamintų dažų naudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Urologas	Bendras šlapimo tyrimas, cistoskopija pagal indikacijas	Šlapimo takų ir inkstų ligos
1.7. Arsenas ir jo junginiai	Organinių ir neorganinių arseno junginių gavyba, gamyba ir panaudojimas; procesai, susiję su jo išskyrimu	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas, otorinolaringologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos 4. Lėtinės pasikartojančios odos ligos
1.8. Azodažai, antrachinoniniai, ftalocianiliniai dažai	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- ----	Bendras kraujo tyrimas	1. Lėtinės pasikartojančios odos ligos 2. Lėtinės

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
						dažnai paūmėjančios kepenų ligos
1.9. Azoto rūgštis, amoniakas, azoto oksidai	Gamybos ir naudojimo procesai, susiję su jų išskyrimu	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas	Išorinio kvėpavimo funkcijos tyrimas (IKFT)1	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai, hiperplastinis laringitas 2. Lėtinės plaučių ligos
1.10. Baris ir jo junginiai	1. Tirpių bario junginių gamyba ir panaudojimas 2. Netirpių bario junginių gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- ----	Plaučių rentgenograma	Lėtinės plaučių ligos
1.11. Benzenas ir jo homologai (ksilenas, toluenas, stirenas ir kt.). Aromatinės sistemos, halogeniniai dariniai. Halogeniniai benzilai, chlorintas benzilidenas	1. Benzeno gamyba, pritaikymas bei panaudojimas (įskaitant laboratorinius darbus) 2. Benzeno homologų (izopropilbenzeno, stireno, tolueno ir kt.) gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas	Bendras kraujo tyrimas	1. Į darbą, susijusį su benzeno gamyba, moterys nepriimamos 2. Mažakraujystė, trombocitopenija 3. Toksikomanija, narkomanija
1.12. Berilis ir jo junginiai („A“)	Berilio metalo ir jo junginių gamyba bei panaudojimas; šichtos (mišinio įkrovos) paruošimas, keraminių gaminių iš berilio oksido apdorojimas; lydinių, turinčių berilio, gamyba ir apdorojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas, oftalmologas-dirbant su tirpiaisiais berilio junginiais	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma, IKFT	1. Alerginiai susirgimai 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Lėtinės pasikartojančios odos ligos 4. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai, hiperplastinis laringitas 5. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos
1.13. Betanaftolis	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- ----	Bendras šlapimo tyrimas	1. Lėtinės inkstų ligos 2. Lėtinės pasikartojančios odos ligos

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
1.14. Bromas ir jo junginiai	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas	Plaučių rentgenograma	1. Išplitę viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Lėtinės pasikartojančios odos ligos
1.15. Chloras ir jo junginiai, chloro turintys mišiniai	Gamyba ir panaudojimas; jų išskyrimo procesai	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas, oftalmologas	IKFT, plaučių rentgenograma – esant indikacijų	1. Išplitę viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Hiperplastinis laringitas 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Lėtinės pasikartojančios odos ligos
1.16. Chlornaftalinas ir jo junginiai (halovaksas). Naftalinai: naftalinas, chlornaftalinai („A“) ir jų junginiai, hidroksinaftalinas ir naftolis	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas	Bendras kraujo tyrimas	1. Periferinės nervų sistemos lėtinės ligos 2. Lėtinės kepenų ligos 3. Alerginės ligos
1.17. Chromas, chromo rūgštis („A“), jų junginiai ir lydiniai	Gamyba ir panaudojimas, įskaitant medžiagas, turinčias chromo junginių kaip šalutinių komponentų	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma – esant indikacijų, IKFT	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies petrvaros iškrypimai ir nosies kvėpavimo funkcijos sutrikimas 2. Alerginės ligos 3. Lėtinės plaučių ligos 4. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės,

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
						ragenos, ašarų takų) ligos 5. Įvairios lokalizacijos navikai (net anamnezėje)
1.18. Ciano vandenilio rūgštis ir jos junginiai, cianamidai ir kt.	Ciano junginių gamyba ir panaudojimas	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas	1. Kvėpavimo ir kraujo apytakos sistemos ligos su žymiu nepakankamumu 2. Lėtinės akių (vokų, junginės, ragenos) ligos
1.19. Dimetilformamidas, dietilcetamidas ir kt. riebiųjų rūgščių amidai	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas, neurologas	Bendras kraujo tyrimas	1. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos 2. Lėtinės pasikartojančios odos ligos
1.20. Dirbtinis ir sintetinis pluoštas („A“)	1. Gamyba 2. Mechaninis perdirbimas, dažymas: a) pluošto perdirbimas, oksalonas, „CBM“, arimidas b) šiluminis apdorojimas 3. Riebiklių paruošimas ir jų panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas, neurologas	Bendras kraujo tyrimas	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Hiperplastinis rinitas, laringitas 2. Alerginės ligos
1.21. Farmakologinės priemonės	Gatavų morfino ir jo priedų medikamentinių formų vitaminų, sulfanilamidų, pirazolonų, priešnavikinių ir hormoninių preparatų, neuroleptikų, antikoagulantų, anestetikų (ftorotanas) gamyba ir paruošimas, naudojimas anesteziologijos praktikoje, vaistinių	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas, priklausomybės ligų psichiatras Terapeutas, priklausomybės ligų psichiatras	---- Otorinolaringologas, neurologas	Bendras kraujo tyrimas	1. Uoslės funkcijos sutrikimas (anosmija) 2. Vestibulinės funkcijos sutrikimas, taip pat ir Menjero liga 3. Alerginės ligos 4. Lėtinės akių (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 5. Alkoholizmas, narkomanija,

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
	preparatų paruošimas vaistinėse; neuroleptikų naudojimas psichiatrijos praktikoje					toksikomanija
1.22. Fenoliai ir jų dariniai	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, IKFT	1. Lėtinės plaučių ligos 2. Alerginės ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos
1.23. Fluoras ir jo junginiai	Fluoro ir jo junginių gamyba ir naudojimas. Elektrolitinis aliuminio gavimas, fluorito gavyba ir panaudojimas; fluoro ir jo junginių išskyrimo procesai	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas, oftalmologas, neurologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma -esant indikacijų, IKFT	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Hiperplastinis laringitas. Nosies pertvaros iškrypimai 2. Periferinės nervų sistemos lėtinės ligos 3. Lėtinės plaučių ligos 4. Burnos ertmės ligos (lėtinis gingivitas, stomatitas, dantų kietųjų audinių patologija, parodontitas) 5. Lėtinės pasikartojančios odos ligos 6. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos
1.24. Formaldehidas („A“) ir kiti alifatiniai aldehidai	Gamyba ir panaudojimas; jų išskyrimo procesai	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas, oftalmologas,	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma -esant indikacijų IKFT	1. Viršutinių kvėpavimo takų ir plaučių lėtinės ligos 2. Alerginės ligos 3. Lėtinės priekinės akių

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
						dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos
1.25. Fosforas ir jo junginiai	1. Geltonojo fosforo, jo junginių, fosforo organinių junginių (taip pat ir plastifikatorių) gamyba ir panaudojimas 2. Raudonojo fosforo gamyba ir panaudojimas; fosfatų gavyba, gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas, oftalmologas, neurologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma -esant indikacijų	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Hiperplastinis laringitas 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Periferinės nervų sistemos lėtinės ligos 5. Lėtinės kepenų ligos
1.26. Ftalio rūgštis, ftalio rūgšties anhidridas ir jų dariniai	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas, oftalmologas, neurologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma – esant indikacijų	1. Periferinės nervų sistemos lėtinės ligos 2. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Hiperplastinis laringitas 3. Lėtinės plaučių ligos 4. Alerginės ligos dirbant su ftalio rūgšties anhidridu 5. Lėtinės akių (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos
1.27. Furanai ir jų dariniai (furfuolis, tetrahidrofuranas ir kt.)	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas	1. Hiperplastinis laringitas 2. Lėtinės priekinės akių dalies ligos (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) 3. Lėtinės dažnai

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
						pasikartojančios odos ligos
1.28. Gyvsidabris ir jo junginiai	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas, stomatologas, psichiatras Terapeutas, stomatologas, psichiatras	---- Otorinolaringologas, neurologas -esant indikacijų	Gyvsidabrio nustatymas biologinėse terpėse - esant indikacijų	1. Periferinės nervų sistemos ligos 2. Žandikaulių ir dantų (lėtinis gingivitas, stomatitas, parodontitas) ligos 3. Lėtinės dažnai pasikartojančios odos ligos
1.29. Hidrazinas ir jo junginiai	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas	Bendras kraujo tyrimas	1. Lėtinės kepenų ligos 2. Kvėpavimo organų ir širdies kraujagyslių ligos su žymiu nepakankamumu 3. Lėtinės dažnai pasikartojančios odos ligos
1.30. Izocianatai („A“)	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma – esant indikacijų	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Hiperplastinis rinitas, laringitas 2. Alerginės ligos
1.31. Kadmio ir jo junginiai	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas	Plaučių rentgenograma	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros iškreipimas su kvėpavimo funkcijos sutrikimu 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Lėtinės inkstų ligos
1.32. Koksinių dujų ir kiti koksavimo produktai	1. Kokso ir koksinių dujų gamyba, koksavimo produktų surinkimas,	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma, IKFT	1. Išplitę atrofiniai viršutinių kvėpavimo takų pakitimai 2. Lėtinės

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
	surinktų angliavandenilių rektifikavimas, akmens anglies dervų distiliavimas ir perdirbimas kokso chemijos gamyklose 2. Darbai, susiję su asfaltbetonio dangų paruošimu ir klojimu, naudojant kokso cheminės pramonės produktus					plaučių ligos 3. Mažakraujystė
1.33. Litis ir jo junginiai	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas	Bendros medicininės kontraindikacijos
1.34. Manganas ir jo junginiai („A“)	1. Mangano oksidų, suvirinimo medžiagų (elektrodų, miltelių, vielos, fliusų) gamyba ir panaudojimas. Mangano plienų ir kt. metalų lydymas, kai mangano koncentracija sudaro daugiau kaip 10%; organinių mangano junginių gamyba 2. Rūdų gavyba, perdirbimas, neorganinių susmulkintų mangano junginių panaudojimas	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas – esant indikacijų Neurologas, otorinolaringologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma, IKFT	1. Lėtinės nervų sistemos ligos 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Alerginės ligos
1.35. Metalai („A“): kobaltas, vanadis,	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas	----	Bendras kraujo tyrimas,	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
molibdenas, titanas, cirkonis, volframas ir jų junginiai			Terapeutas	Otorinolaringologo, alergologas – esant indikacijų	plaučių rentgenograma, IKFT, EKG (dirbant su kobaltu)	pakitimai 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Alerginės ligos
1.36. Metanolis	Gamyba, panaudojimas; procesai, susiję su jo išsiskyrimu	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas, priklausomybės ligų psichiatras Terapeutas, priklausomybės ligų psichiatras	---- Neurologas, oftalmologas	Akių dugno tyrimas	1. Regimojo nervo ir tinklainės ligos 2. Alkoholizmas, narkomanija, toksikomanija
1.37. Nikelis ir jo junginiai („A“)	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo, gas	Plaučių rentgenograma, IKFT, bendras kraujo tyrimas	1. Kvėpavimo organų ir širdies kraujagyslių ligos su nepakankamumu 2. Lėtinis hiperplastinis rinitas, laringitas 3. Alerginės ligos 4. Gerybiniai navikai 5. Lėtinės plaučių ligos
1.38. Organiniai vulkanizavimo greitikliai, vulkanizavimo inhibitoriai ir pan.	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma, IKFT	1. Lėtinės plaučių ligos 2. Alerginės ligos
1.39. Perhidrolis	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo, gas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma, IKFT	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Lėtinės pasikartojančios odos ligos
1.40. Pesticidai	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas, oftalmologas, otorinolaringologo, gas	Bendras kraujo tyrimas, gyvsidabrio nustatymas biologinėse terpėse – pagal indikacijas	1. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos 2. Lėtinės kepenų ligos 3. Alerginės ligos 4. Viršutinių kvėpavimo

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
						takų atrofiniai pakitimai 5. Klausos nervo neuritas 6. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos
1.41. Platininiai metalai, auksas, sidabras, jų junginiai ir lydiniai („A“)	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma, IKFT	1. Alerginės ligos 2. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 3. Lėtinės plaučių ligos
1.42. Prisotintieji ir neprisotintieji angliavandeniliai	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas, otorinolaringologas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma	1. Hiperplastinis laringitas 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Lėtinės inkstų ligos 4. Lėtinės odos ligos, tarp jų ikivėžinės (hiperkeratozės, diskeratozės) 5. Lėtinės kepenų ligos 6. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 6. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos 7. Narkomanija, toksikomanija
1.43. Retieji žemės elementai	Gamyba išskiriant retųjų žemės elementų ir jų junginių aerozolius	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma – esant indikacijų	Lėtinės plaučių ligos
1.44. Selenas, telūras ir jų	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos	-----	Bendras kraujo	1. Lėtinės plaučių ligos

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
junginiai			gydytojas Terapeutas	----	tyrimas, plaučių rentgenograma- esant indikacijų	2. Lėtinės pasikartojančios odos ligos
1.45. Siera ir jos junginiai	Sieros organinių junginių, sulfonatinių priemonių, metilsulfitinių junginių, sieros ir sulfitinės rūgšties gamyba ir panaudojimas; procesai, susiję su sieros dioksido ir trioksido, sieros vandenilio išskyrimu	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Otorinolaringologo gas, oftalmologas	Plaučių rentgenograma- esant indikacijų, IKFT, bendras kraujo tyrimas	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Alerginės ligos
1.46. Sintetinės dervos ir plastmasės masės, kurių pagrindas:						
1.46.1. Akrilinė ir metakrilinė rūgštys („A“)	Polimerų ir kopolimerų gamyba ir perdirbimas, emulsijų, lakų, dažų panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Neurologas, otorinolaringologo gas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma	1. Lėtinės plaučių ligos 2. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Hiperplastinis laringitas 3. Alerginės ligos
1.46.2. Alifatiniai angliavandeniliai (polietilenas, polipropilenas ir kt.)	Polimerų ir kopolimerų gamyba ir perdirbimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas, otorinolaringologo gas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma	1. Alerginės ligos 2. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Hiperplastinis laringitas 3. Lėtinės plaučių ligos
1.46.3. Amino dvibazės rūgštys, diaminai („A“)	Poliamidų gamyba ir perdirbimas; klijų panaudojimas ir kt.	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma – esant indikacijų	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai, hiperplastinis laringitas 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Alerginės ligos
1.46.4. Epichlorhidrinai („A“)	Epoksidinių dervų ir plastmasių jo pagrindu,	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas	Bendras kraujo tyrimas	Alerginės ligos

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
	kompaundų gamyba ir panaudojimas					
1.46.5. Fenolis ir formaldehidas („A“)	Dervų, lakų, klijų ir kt. gamyba; presavimo miltelių ir presavimo medžiagų perdirbimas. Klijų, lakų, impregnavimo ir surišimo medžiagų panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma – esant indikacijų, IKFT	1. Nosies pertvaros išskrypimas. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Alerginės ligos
1.46.6. Fluoro organiniai junginiai	Polimerų (fluoroplastų) ir kopolimerų gamyba; fluoroplastų šiluminis ir mechaninis perdirbimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas - esant indikacijų Neurologas, otorinolaringologo gas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma, IKFT	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros išskrypimas. 2. Hiperplastinis laringitas 3. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos 4. Lėtinės plaučių ligos 5. Lėtinės, dažnai pasikartojančios odos ligos 6. Lėtinės akių (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos
1.46.7. Izocianatai („A“)	Poliuretano, penopoliuretano, poliurino ir kt. gamyba, perdirbimas, panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma	Alerginės ligos
1.46.8. Silicio organiniai junginiai	Dervų, lakų, skystų silikonų gamyba; polimerų, presavimo medžiagų perdirbimas; lakų, tepalų, dervų panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma, IKFT	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Hiperplastinis laringitas 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Alerginės ligos
1.46.9. Stirenas	Stireno	1 kartą per	Bendrosio	----	Bendras	1.

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
	polimerų ir kopolimerų, polieterinių dervų, lakų ir klijų jų pagrindu, stikloplastikų gamyba. Dervų ir plastmasių perdirbimas. Dervų, lakų, klijų panaudojimas	2 metus	s praktikos gydytojas Terapeutas	Neurologas	kraujo tyrimas	Mažakraujystė 2. Trombocitopenija 3. Alerginės ligos
1.46.10. Vinilchlorido monomeras (VCM), kt. pavadinimai: vinilchloridas, chloretenas, chloretilenas („C“)	Polivinilchloridų gamyba, polimerų, kopolimerų, perchlorvinilo, klijų, lakų ir kt. gamyba; dervų, plastmasių perdirbimas; klijų, lakų ir kt. panaudojimas, VCM talpų utilizacija	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Onkologas – pagal indikacijas Onkologas – pagal indikacijas, neurologas, dermatologas	Bendras kraujo, šlapimo tyrimas, esant indikacijų – rankų kaulų rentgenogramos ir kiti tyrimai: bilirubino, kepenų fermentinio aktyvumo, krieglobino nustatymas, IKTF (pagal indikacijas)	1. Obliteruojamasis endarterijitas, Reino liga 2. Galūnių polineuropatijos 3. Lėtinės plaučių ligos su funkcijos sutrikimais 4. Cukrinis diabetas 5. Trombocitopenija ir hemoraginiai sutrikimai 6. Lėtinės odos ligos (sklerodermija) 7. Iki vėžinės odos ligos 8. Piktnaudžiavimas alkoholiu ir/arba polinkis į narkotikus
1.47. Sintetinės skalbimo priemonės („A“)	Sulfanolo, alkilamidų, natrio sulfato gamyba, parafininių angliavandenilių frakcijų chlorinimas ir kita	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma -esant indikacijų	1. Alerginės ligos 2. Atrofiniai viršutinių kvėpavimo takų pakitimai 3. Lėtinės plaučių ligos
1.48. Sintetinis kaučiukas	Sintetinio kaučiuko gamyba ir perdirbimas (gumos mišinių	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas	Bendras kraujo tyrimas	Alerginės ligos

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
	paruošimas, gumos vulkanizavimas)					
1.49. Silicio organiniai junginiai ir jų pagrindu pagaminti riebigliai („A“)	Gamyba ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma	1. Išplitę atrofiniai viršutinių kvėpavimo takų pakitimai. Hiperplastinis laringitas 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Alerginės ligos 4. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, ragenos, junginės, ašarų takų) ligos
1.50. Skalūnų dervos	Gamyba ir panaudojimas; jų išskyrimo procesai	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas, otorinolaringologo gas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai 2. Alerginės ligos 3. Odos ligos, susijusios su padidėjusiu jautrumu saulės šviesai 4. Iktivėžinės odos ligos (hiperkeratozės, diskeratozės ir kt.) 5. Riebioji seborėja, odos folikulinio aparato ligos 6. Lėtinės akių (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos
1.51. Stibis ir jo junginiai (dažai plaukams, antakiams, ūsams)	Gamyba, perdirbimas ir panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma – esant indikacijų	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai, hiperplastinis laringitas 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Lėtinės pasikartojanči

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
						os odos ligos
1.52. Švinas ir jo joniniai junginiai	Gamyba ir panaudojimas (švino ir cinko lydymas ir taurinimas; švino arsenato putų gamyba ir lydymas; švino oksidų ir kt. jo junginių gamyba; dažų, emalės, pastų ir pigmentų g-ba, naudojimas; meno dirbinių iš švino ir alavo g-ba; švino turinčio lydmetalio g-ba; keramikos, puodų, krištolinio stiklo, plastmasių, turinčių savo sudėtyje švino, g-ba; griovimo ir demontavimo, spausdinimo, plieno grūdimo, dengimo darbai, kuriuose naudojamas švinas, sprogstamųjų gaminių ir šaudmenų g-ba ir jų panaudojimas uždarose patalpose	1 kartą per metus, 2 kartus per metus, jei švino koncentracija viršija normą	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas	Eritrocitų kiekis, retikuliocitai, eritrocitai su bazofiliniu grūdėtumu, švino nustatymas biologinėse terpėse 1 kartą per metus	1. Įgimti susirgimai: 1.1. talasemija 1.2. fermento G – 6 PD deficitas 2. Įgyti susirgimai: 2.1. mažakraujystė 2.2. galūnių polineuropatijos 2.3. dažnai paūmėjanti kepenų ligos
1.53. Švino tetraetilas	Švino tetraetilo ir etilo skysčio gamyba, etilo skysčio maišymas su degalais. Etiliuoto benzino panaudojimas: aviacijos transporto ir automobilių variklių bandymas,	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas	Eritrocitų kiekis, retikuliocitai, eritrocitai su bazofiliniu grūdėtumu, švino nustatymas biologinėse terpėse 1 kartą per metus, atskirais atvejais –	1. Įgimti susirgimai: 1.1. talasemija 1.2. fermento G – 6 PD deficitas 2. Įgyti susirgimai: 2.1. mažakraujystė 2.2. galūnių polineuropatijos 2.3. dažnai

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
	remontas, išplovimas ir išardymas; lėktuvų ir kitos technikos pripildymas degalų, nupylimas etiliuoto benzino įpylimas nemechanizuotose stotyse; naftos bazių, benzino saugyklų, degalinių įrenginių ir taros valymas				1 kartą per 6 mėn.	paūmėjančios kepenų ligos
1.54. Talis ir jo junginiai	Gamyba ir panaudojimas; monokristalų auginimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas, neurologas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas	1. Galūnių polineuropatijos 2. Lėtinis gingivitas, stomatitas, paradontozė 3. Lėtinės priekinės akių ligos (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) 4. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai
1.55. Urzolis ir urzoliniai dažai („A“)	Urzolio ir urzolinių dažų gamyba, kailių dažymas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologo gas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma -esant indikacijų	1. Alerginės ligos 2. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Hiperplastinis laringitas 3. Lėtinės plaučių ligos 4. Lėtinės akių (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos
1.56. Kitos cheminės medžiagos, neišvardytos anksčiau, pradėtos naudoti		1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Otorinolaringologo gas, oftalmologas, kt. specialistai pagal indikacijas Otorinolaringologo gas	Bendras kraujo tyrimas, šlapimo tyrimas, plaučių rentgenogra	Dėl papildomų kontraindikacijų kiekvienu atveju sprendžiama individualiai

Sveikatai kenksmingi veiksniai ir medžiagos	Darbo pobūdis	Tikrinimų periodiškumas	Sveikatos tikrintojai		Privalomi tyrimai	Papildomos kontraindikacijos
			pirminio lygio	antrinio lygio		
Lietuvoje 1999 m. ir vėliau				oftalmologas, neurologas, kt. specialistai pagal indikacijas	ma, kt. tyrimai pagal indikacijas	

1.57. Anksčiau neišvardytos cheminės medžiagos, kurios pagal galiojančius norminius teisės aktus yra priskirtos labai toksiškoms: 1.57.1. I ir II kategorijos kancerogeninės medžiagos („C“) 1.57.2. I ir II kategorijos mutageninės 1.57.3 I-os ir II-os kategorijos toksiškos reprodukcijai medžiagos		1 kartą per metus 1 kartą per metus 2 kartus per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Specialistai pagal indikacijas: onkologas, genetikas, akušeris-ginekologas, urologas ir kiti Otorinolaringologas, oftalmologas, kt. specialistai pagal indikacijas, onkologas pagal indikacijas, genetikas pagal indikacijas, akušeris-ginekologas, urologas	Bendras kraujo tyrimas, šlapimo tyrimas, plaučių rentgenograma, kt. tyrimai pagal indikacijas	Dėl papildomų kontraindikacijų kiekvienu atveju sprendžiama individualiai
--	--	--	--	---	---	---

2. BIOLOGINIAI FAKORIAI

2.1. Alergenai, skirti diagnostikai ir gydymui; kraujo preparatai, imunobiologiniai preparatai	Gamyba	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas	Bendras kraujo tyrimas	Alerginės ligos
2.2. Antibiotikai („A“)	Naudojimas medicinoje ir vaistinėse	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma -esant indikacijų	1. Alerginės ligos 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Lėtinės šlapimo takų ligos 4. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai
2.3. Fermentiniai preparatai, biostimuliatoriai („A“)	Gamyba ir panaudojimas medicinoje, vaistinėse, žemės ūkyje ir kt.	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma – esant indikacijų	1. Alerginės ligos 2. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai
2.4. Grybai -	Gamyba ir	1 kartą	Bendrosio		Bendras kraujo	1. Alerginės

producentai, baltymų - vitaminų koncentratai, pašarinės mielės, kombinuotieji pašarai („A“)	produktų, gautų mikrobiologinės sintezės būdu, panaudojimas. Transportavimo taros plovimas	per metus	s praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas	tyrimas, plaučių rentgenograma -esant indikacijų	ligos 2. Lėtinės plaučių ligos 3. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai
2.5. Helmintais užkrėsta medžiaga	Kontaktavimas su užkrėsta helmintais medžiaga, infekciniais ligoniais	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- ----	Bendras kraujo tyrimas, plaučių rentgenograma pagal indikacijas	Bendros kontraindikacijos
2.5.1. Pavoingos biologinės medžiagos (I – IV rizikos grupės, iš jų infekcinių ir virusinių ligų sukėlėjai))	Darbai maisto gamybos įmonėse, darbai, kurių metu kontaktuojama su gyvūnais ir gyvūninės kilmės produktais; darbai sveikatos apsaugos įstaigose; įskaitant darbą izoliatoriuose ir lavoninėse; klinikinėse, veterinarijos ir diagnostikos laboratorijose; darbai žemės ūkyje; atliekų perdirbimo (utilizavimo) įmonėse; vandens valymo įrengimuose ir kt.	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- ----	Bendras kraujo tyrimas, kt. tyrimai pagal indikacijas	1. Neleidžiama dirbti asmenims, jaunesniems kaip 18 metų, nėščioms moterims ir laktacijos periodu 2. Bendros kontraindikacijos
3. PRAMONINIAI AEROZOLIAI						
3.1. Abrazyviniai ir turintys abrazyvinių medžiagų	Abrazyvų (elektrokorundų, karbido, boro, elboro, silicio ir kt.) apdirbimas ir taikymas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas, oftalmologas	Plaučių rentgenograma, IKFT, bendras kraujo tyrimas	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros iškreipimas, trukdantis kvėpuoti per nosį 2. Plaučių tuberkuliozė, lėtinės plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Lėtinės dažnai

						pasikartojančios odos ligos 5. Alerginės ligos
3.2. Anglies	Juodųjų suodžių, dirbtinio grafito, kokso panaudojimas, natūralių ir dirbtinių deimantų panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosio s praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas , oftalmologas	Plaučių rentgenograma , IKFT, bendras kraujo tyrimas	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros išskrypimas, trukdantis kvėpuoti per nosį 2. Plaučių tuberkuliozė, lėtinės bronchų ir plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Lėtinės dažnai pasikartojančios odos ligos 5. Alerginės ligos
3.3. Augalinės ir gyvulinės kilmės dulkės („A“)	Medvilnės, linų, kanapių, vilnos, džiuto, grūdų, tabako, medienos, durpių perdirbimas. Popieriaus gamyba. Procesai, kurių metu išsiskiria augalinės ir gyvulinės kilmės dulkės	1 kartą per 2 metus	Bendrosio s praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas , oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas plaučių rentgenograma , IKFT	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros išskrypimas, trukdantis kvėpuoti per nosį 2. Plaučių tuberkuliozė, lėtinės bronchų ir plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Lėtinės, dažnai pasikartojančios odos ligos 5. Alerginės ligos
3.4. Metalai ir jų lydiniai	Sausas metalų ir lydinių šlifavimas, padengimo procesai naudojant metalų aerozolius, metalų miltelių gamyba	1 kartą per 2 metus	Bendrosio s praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas , oftalmologas, dermatologas	Plaučių rentgenograma , IKFT	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros išskrypimas, trukdantis kvėpuoti per nosį 2. Plaučių

						tuberkuliozė, lėtinės bronchų ir plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Lėtinės, dažnai pasikartojančios odos ligos 5. Alerginės ligos
3.5. Neorganinių liuminoforų dulkės (taip pat su mažiau kaip 5% kadmio kiekiu)	Panaudojimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- <u>Otorinolaringologas</u> , oftalmologas	Plaučių rentgenograma , bendras kraujo tyrimas	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros išskrypimas, trukdantis kvėpuoti per nosį 2. Plaučių tuberkuliozė, lėtinės bronchų ir plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Lėtinės, dažnai pasikartojančios odos ligos 5. Alerginės ligos
3.6. Silikatiniai ir turintys silikatinų medžiagų:						
3.6.1. Turintys 10% ir daugiau asbesto („C“)	Asbesto rūdų ir asbesto gavyba. Dirbtinio asbesto perdirbimas	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Onkologas pagal indikacijas <u>Otorinolaringologas</u> , oftalmologas onkologas pagal indikacijas	Plaučių rentgenograma , IKFT	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros išskrypimas, trukdantis kvėpuoti per nosį 2. Lėtinės bronchų ir plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Lėtinės, dažnai pasikartojančios

						odos ligos 5. Alerginės ligos
3.6.2. Turintys mažiau kaip 10% asbesto	Dirbinių gamyba iš asbesto cemento, asbesto bakelito, asbesto gumos, asbesto pluošto ir kt.	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas, terapeutas	---- <u>Otorinolaringologas</u> , oftalmologas	Plaučių rentgenograma , IKFT	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros išskrypimas, trukdantis kvėpuoti per nosį 2. Lėtinės bronchų ir plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Lėtinės, dažnai pasikartojančios odos ligos 5. Alerginės ligos
3.6.3. Kiti silikatiniai ir turintys silikatinų medžiagų	Mineralinio ir stiklo pluošto, cemento, molio, degto molio, pempzės, tufo, apatitų, žėručio, kalkių, barito, perlito, forsterito, chromo, magnezijos ir kitų geležies rūdų koncentratų gamyba ir perdirbimas	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas <u>Terapeutas</u>	---- <u>Otorinolaringologas</u> , oftalmologas	Plaučių rentgenograma , IKFT	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros išskrypimas, trukdantis kvėpuoti per nosį 2. Lėtinės bronchų ir plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Lėtinės, dažnai pasikartojančios odos ligos 5. Alerginės ligos
3.7. Suvirinimo aerosoliai	Lankinis, plazminis suvirinimas, suvirinimas dujomis, prilydymas ir pjovimas, kontaktinis suvirinimas, metalų elektrinis šlakinis	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas <u>Terapeutas</u>	---- <u>Otorinolaringologas</u> , oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, IKFT plaučių rentgenograma kas 2 metai	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros išskrypimas, trukdantis kvėpuoti per nosį 2. Plaučių tuberkuliozė, lėtinės bronchų

	suvinimas					ir plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Lėtinės, dažnai pasikartojančios odos ligos 5. Alerginės ligos
3.7.1. Turintys mangano (20% ir daugiau), nikelio, chromo, fluoro junginių, berilio, švino	Vidutiniškai ir stipriai legiruoto plieno, taip pat nerūdijančio plieno suvinimas, prilydymas, pjovimas. Suvinimas ketaus nikeliniais ir nikelio – vario elektrodais bei vielomis, berilio bei jo lydinų suvinimas ir pjovimas	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- <u>Otorinolaringologas</u> , oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, IKFT plaučių rentgenograma	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros iškrypimas, trukdantis kvėpuoti per nosį 2. Plaučių tuberkuliozė, lėtinės bronchų ir plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Lėtinės, dažnai pasikartojančios odos ligos 5. Alerginės ligos
3.7.2. Turintys mangano (iki 20%), aliuminio, magnio, titano, vario, cinko, molibdeno, vanadžio, volframo	Pjovimas, plieno taip pat cinkuoto, aliuminio, vario, titano ir jo lydinų suvinimas ketaus geležiniais ir vanadiniais elektrodais bei viela, titano pjovimas	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- <u>Otorinolaringologas</u> , oftalmologas	Plaučių rentgenograma, IKFT, bendras kraujo tyrimas	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros iškrypimas, trukdantis kvėpuoti per nosį 2. Plaučių tuberkuliozė, lėtinės bronchų ir plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Lėtinės, dažnai pasikartojančios odos ligos 5. Alerginės ligos

3.8. Turintys silicio (laisvas ir amorfinis silicio dioksidas)	Aliuminio, silicio ir vario lydinių gavimas, liejimo darbai (žemės paruošimas ir valymas liejimo darbams), paviršių, pastatų valymo smėliu darbai, suvirinimo darbai	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas, oftalmologas	Plaučių rentgenograma, IKFT, bendras kraujo tyrimas	1. Viršutinių kvėpavimo takų atrofiniai pakitimai. Nosies pertvaros iškreipimas, trukdantis kvėpuoti per nosį 2. Plaučių tuberkuliozė, lėtinės bronchų ir plaučių ligos 3. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 4. Lėtinės, dažnai pasikartojančios odos ligos 5. Alerginės ligos
--	--	---------------------	--	---	---	--

4. FIZIKINIAI FAKTORIAI

4.1. Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai („A“, „C“)	1. Darbai su jonizuojančiosios spinduliuotės generatoriais ir uždaraisiais ir jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais („A“ kategorijos darbuotojai)	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas įsidarbinant, o vėliau pagal indikacijas psichiatras ir priklausomybės ligų psichiatras Terapeutas įsidarbinant, o vėliau pagal indikacijas psichiatras ir priklausomybės ligų psichiatras	Oftalmologas, esant indikacijų – kiti specialistai (tarp jų ir neurologas) Oftalmologas, esant indikacijų – kiti specialistai (tarp jų ir neurologas)	Klinikinis kraujo tyrimas (eritrocitai, trombocitai, leukograma), IKFT, plaučių rentgenogramas pagal indikacijas, regėjimo aštrumas, akipločio ištyrimas	1. Regėjimas su korekcija ne mažesnis kaip 0,5 D viena ir 0,2 D kita akimi. Refrakcija skiaskopiškai: trumparegystė, esant normaliam akies dugniui iki 10,0 D, toliaregystė – iki 8,0 D, astigmatizmas – ne mažiau kaip 3,0 D 2. Katarakta 3. Mažakraujystė, trombocitopenija, leukopenija 4. Obliteruojamasis endarterijitas, Reino liga 5. Iki vėžinės ligos su polinkiu recidyvuoti; piktybiniai navikai 6. Gerybiniai navikai ir ligos, trukdančios dėti spec.
	2. Darbai su atvirais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, atominėje elektrinėje bei radioaktyviųjų atliekų ir panaudoto branduolinio kuro laikino ir	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas įsidarbinant, o vėliau pagal indikacijas psichiatras ir priklausomybės ligų psichiatras Terapeutas	Oftalmologas, otorinolaringologas, kiti specialistai (tarp jų nefrologas) – pagal indikacijas	Klinikinis kraujo tyrimas (eritrocitai, trombocitai, leukograma), bendras šlapimo tyrimas, IKFT, plaučių rentgenogramas pagal indikacijas	

	galutinio saugojimo saugyklose (kapinynuose) („A“ kategorijos darbuotojai)		įsidarbinant, o vėliau pagal indikacijas psichiatras ir priklausomybės ligų psichiatras	Oftalmologas, otorinolaringologas, kiti specialistai (tarp jų dermatologas, nefrologas) – pagal indikacijas	regėjimo aštrumas, akipločio ištyrimas, EKG	drabužius ir odos apdangalus 7. II-IV stadijų spindulinė liga, esant nuolatiniam kenkimui (esant spindulinės ligos I stadijai, apie tinkamumą dirbti sprendžiama individualiai) 8. Prienosinių ančių lėtinės pūlinės ligos, lėtiniai otitai su dažniais paūmėjimais 9. Lėtinės ir grybelinės bei alerginės odos ligos 10. Cukrinis diabetas
4.2. Gamybinė vibracija	Visi darbai, susiję su vibracijos poveikiu: rankų veikiamoji vibracija viso žmogaus kūno veikiamoji vibracija	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas, oftalmologas, otorinolaringologas	Vestibiulinės funkcijos tyrimas (veikiant bendrai vibracijai), šalčio mėginys – pagal indikacijas	1. Didelė komplikauta trumparegystė (daugiau kaip 8,0 D) 2. Obliteruojamasis endarterižitas, Reino liga 3. Galūnių polineuropatijos 4. Įvairios etiologijos vestibulinės funkcijos sutrikimai, Menjero liga
4.3. Akustinis triukšmas	Darbai, susiję su dideliu triukšmu ir klausos analizatoriaus įtempimu: 85 dB ir daugiau arba, esant ilgalaikiai triukšmo ekspozicijai – daugiau 75 dB	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas Neurologas, otorinolaringologas	Audiograma, pagal indikacijas – vestibulinės funkcijos tyrimas	1. Įvairios etiologijos vienos ar abiejų ausų klausos susilpnėjimas (šnabždesys girdimas ne toliau, kaip 3 metrų atstumu) 2. Otosklerozė ir kitos lėtinės ligos su nepalankia prognoze 3. Įvairios etiologijos vestibulinės funkcijos sutrikimai, Menjero liga 4. Vidutinio

						sunkumo arterinė hipertenzija
4.4. Nejonizuojančioji spinduliuotė. Lazerinis spinduliavimas	Visos darbo su lazeriais rūšys	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Oftalmologas Neurologas, oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas	1. Regėjimo susilpnėjimas: mažiau kaip 0,6 D – viena ir mažiau kaip 0,5 D – kita akimi (su korekcija). Leidžiamos šios anomalinės skiaskopiškai nustatomos refrakcijos ribos silpnesnės akies – trumparegystė ne daugiau kaip 6,0 D, esant normaliam akies dugnui – iki 10 D, toliaregystė, priklausomai nuo korekcijos – iki 6,0, sudėtingas trumparegiškas ar toliaregiškas astigmatizmas ne daugiau kaip 3,0 D, trumparegiškas ir toliaregiškas astigmatizmas – ne daugiau kaip 3,0 D 2. Katarakta 3. Lėtinės pasikartojančios odos ligos
4.5. Elektromagnetiniai (elektriniai ir magnetiniai radijo dažnio laukai):	Visos darbo su nurodyto diapazono elektromagnetinės energijos šaltiniais (tarp jų su dauginimo aparatais) rūšys, kai viršijami leistini dydžiai	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, EKG – esant indikacijų	Katarakta
4.5.1. Dažnio diapazonas – 30Hz-300GHz 4.5.2. Pramoninio dažnio elektros lauko (50 Hz) diapazonas	Visos darbo su nurodyto diapazono elektromagnetinės energijos šaltiniais rūšys, kai viršijami leistini dydžiai	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, EKG esant indikacijų	Katarakta
4.5.3. Dažnio diapazonas 0.01-30MHz	Visos darbo su nurodyto diapazono elektromagnetinė	1 kartą per 2	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, EKG, klausos	1. Katarakta 2. Įvairios etiologijos vienos ar abiejų

	s energijos šaltiniais rūšys kai viršijami leistini dydžiai	metus			tyrimas – audiograma	ausų klausos susilpnėjimas (šnabždesys girdimas toliau kaip 3 m)
4.6. Pastovus elektrostatinis ir magnetinis laukas	Visi darbai su nuolatiniais elektros ir magnetinių laukų šaltiniais kai viršijami leistini dydžiai	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas, EKG, esant indikacijų	Katarakta
4.7. Mikroklimatas						
4.7.1. Šiluminė aplinka darbo patalpose nuolat esant aukštai temperatūrai šiluminė spinduliuotė	Darbai viršijant aukščiausią ribą pagal gamybinių patalpų mikroklimato sanitarines normas ir esant intensyviu šilumos spinduliavimui (daugiau kaip 40 W/m ² darbo zonoje)	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Oftalmologas	Bendras kraujo tyrimas	1. Regėjimas su korekcija silpnėjęs kaip 0,5 D viena ir 0,2 D – kita akimi 2. Regėjimo lauko susiaurėjimas 20° 3. Katarakta 4. Lėtinės pasikartojančios odos ligos
4.7.2. Šiluminė aplinka darbo patalpose nuolat esant žemesnei temperatūrai	Darbai, susiję su žemesne temperatūra	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Neurologas		1. Obliteruojamasis endarteritas, Reino liga 2. Jungiamojo audinio lėtinės uždegiminės ligos 3. Lėtinės uždegiminės periferinės nervų sistemos ligos
4.7.3. Oro temperatūra dirbant lauko sąlygomis	Šiltuoju metų laiku virš +30°C, šaltuoju metų laiku – žemesnė nei – 10°C	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Oftalmologas, neurologas esant indikacijų		Žr. 4.7.1 arba 4.7.2 punktus
4.8. Padidėjęs atmosferos slėgis	Darbai po vandeniu (naro) kesonuose, barokameroje,	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas, stomatologas Terapeutas, stomatologas	---- Neurologas, oftalmologas, otorinolaringologas	Plaučių rentgenograma esant indikacijų, vestibulinės funkcijos tyrimas	1. Akių ligos, nuolatiniai regėjimo funkcijos sutrikimai, regėjimas mažesnis kaip 0,8 D viena ir 0,5 D – kita akimi (be korekcijos) 2. Lėtinis otitas, ausų būgnelių atrofiniai randai. Lėtinis

						eustachitas 3. Klausos susilpnėjimas vienos ausies mažiau 1,5 m, abiejų – mažiau 3 m 4. Žymūs skeleto-raumenų išsivystymo trūkumai ir traumų pasekmės (kūno defektai, anomalijos, deformacijos), sunkinančios judėjimą 5. Vienos rankos dviejų pirštų nebuvimas ar nejudrumas 6. Gerybiniai augliai, randai, trofikos sutrikimai, lėtinės odos ligos joms paūmėjus, grybelinė infekcija 7. Burnos ertmės ir dantų ligos, dantų nebuvimas, jeigu tai trukdo naudotis kvėpavimo aparatais, uždedamų protezę turėjimas, alveolinė piorėja, stomatitas, periodontitas, apatinio žandikaulio kontraktūra ir ankilozė, artritas 8. Lėtinės viršutinių kvėpavimo takų, bronchų ir lėtinės plaučių ligos 9. Vestibulinės funkcijos sutrikimai, tarp jų Menjero liga 10. Lėtinės (centrinės ir
--	--	--	--	--	--	--

						periferinės) nervų sistemos ligos, neurozės, reaktyvinės būsenos 11. Somatoforminė autonominė disfunkcija 12. Lėtinės inkstų ligos, akmenligė 13. Širdies ligos nepriklausomai nuo jų kompensacijos laipsnio 14. Arterinė hipertenzija 15. Išsiplėtusių kojų venų varikozinės ligos, hemorojus, obliteruojamasis endarteritas, Reino liga 16. Jungiamojo audinio lėtinės uždegiminės ligos 17. Visos tuberkuliozės formos 18. Alkoholizmas, narkomanija, toksikomanija
4.9. Ultragaras (kontaktinis perdavimas)	Darbas su ultragarso defektoskopais ir medicinine aparatūra	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Neurologas	EKG, šaltčio mėginys (pagal indikacijas), jautrumas vibracijai	1. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos 2. Obliteruojamasis endarteritas, Reino liga

5. KENKSMINGI ERGONOMINIAI VEIKSNIAI (FIZINIAI PERKROVIMAI)

5.1. Balso stygų nuolatinis įtempimas	Darbai, susiję su balso stygų pertempimu (mokytojų, dėstytojų, diktorių, dainininkų, telefono stočių kai kurių darbuotojų)	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Otorinolaringologas esant indikacijų Otorinolaringologas	Bendras kraujo tyrimas esant indikacijų	Lėtinės ligos, susijusios su garso funkcijos sutrikimu (lėtiniai laringitai, faringitai ir pan.)
5.2. Darbo sunkumas						
5.2.1.	Dalyvaujant	1	Bendrosios	----	Dinamometrija,	1. Skeleto –

Dinamiškas darbas, atliekamas per pamainą (kg x m)	rankų, kojų ir liemens raumenims: vyrams daugiau kaip 46000 kgxm, moterims – 28000 kgxm; dalyvaujant rankų ir pečių juostos raumenims: vyrams daugiau kaip 5000 kgxm, moterims – 3000 kgxm	kartą per 2 metus	praktikos gydytojas Terapeutas	Neurologas, akušeris-ginekologas esant indikacijų	EKG	raumenų ligos su funkcijos sutrikimais 2. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos 3. Obliteruojamasis endarterijitas, Reino liga 4. Žymus kojų venų varikozinis išsiplėtimas, tromboflebitas, hemorojus 5. Žymi išvarža, enteroptozė, lytinių ir kitų organų nusileidimas
5.2.2. Stereotipiniai darbo judesiai (skaičius per pamainą)	Dalyvaujant plaštakos ir pirštų raumenims Dalyvaujant rankų ir pečių juostos raumenims	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	- Neurologas	Plaštakų rentgenogramos esant indikacijų	1. Skeleto – raumenų ligos su funkcijos sutrikimais (rankų ir pečių juostos) 2. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos 3. Obliteruojamasis endarterijitas, Reino liga
5.2.3. Statinio krūvio dydis per pamainą prilaikant svorį (kgxs)	Viena ranka: vyrams daugiau kaip 43000 kgxs, moterims – 21500 kgxs; dviem rankomis: vyrams daugiau kaip 97000 kgxs, moterims – 43000 kgxs; dalyvaujant liemens ir kojų raumenims: vyrams daugiau kaip 130000 kgxs, moterims – 65000 kgxs	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	---- Neurologas	Bendras kraujo tyrimas, EKG	1. Skeleto – raumenų ligos su funkcijos sutrikimais 2. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos 3. Obliteruojamasis endarterijitas, Reino liga 4. Žymus kojų venų varikozinis išsiplėtimas, tromboflebitas, hemorojus 5. Žymi išvarža, enteroptozė, lytinių ir kitų organų nusileidimas
5.2.4. Darbo poza	Periodiškai būnant nepatogioje, fiksuotoje priverstinėje padėtyje, taip pat stovint	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Neurologas	Bendras kraujo tyrimas, EKG	1. Skeleto – raumenų ligos su funkcijos sutrikimais 2. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos

	(nėra galimybės keisti įvairių kūno dalių padėtį -ant kelių, pasistiebus, pasilenkus į priekį, gulint, stovint, būnant keltuve) daugiau kaip 25% pamainos laiko					3. Obliteruojamasis endarterijitas, Reino liga 4. Žymus kojų venų varikozinis išsiplėtimas, tromboflebitas, hemorojus 5. Žymi išvarža, enteroptozė, lytinių ir kitų organų nusileidimas
5.2.5. Liemens palenkimai (kartai per pamainą)	Darbai, susiję su periodišku pasilenkimu virš 30° daugiau kaip 100 kartų per pamainą	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Neurologas	Bendras kraujo tyrimas, EKG	1. Skeleto – raumenų sistemos ligos su funkcijos sutrikimais 2. Lėtinės periferinės nervų sistemos ligos 3. Obliteruojamasis endarterijitas, Reino liga 4. Žymus kojų venų varikozinis išsiplėtimas, tromboflebitas, hemorojus 5. Žymi išvarža, enteroptozė ir kita

5.3. Darbo įtampa						
5.3.1. Analizatoriai						
5.3.1.1. Padidėjusi regėjimo įtampa, stebimo objekto dydis	Visos darbo rūšys, susijusios su regėjimo įtampa a) I° (su objektu iki 0,15 mm) ir II° (su objektu nuo 0,15 iki 0,3 mm) preciziniai darbai b) III ir IV laipsnio tikslumo (0.5-1 mm) darbai	1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Oftalmologas Oftalmologas	Regėjimo aštrumo, akispūdžio nustatymas	1. Regėjimas su korekcija: išankstinio tikrinimo metu mažiau kaip 1,0, periodinių tikrinimų metu – mažiau kaip 0,8 viena ir 0,5 kita akimi 2. Refrakcijos anomalijos: išankstinio tikrinimo metu – miopija daugiau kaip 0,2 D, hipermetropija – daugiau kaip 1,5 D, astigmatizmas – daugiau kaip 0,5 D, periodiškų tikrinimų metu: miopija – daugiau kaip 6,0 D, hipermetropija –

	įtempus regėjimą: informacijos sekimas displėjaus ekrane ir pan.					daugiau kaip 4,0 D, astigmatizmas – daugiau kaip 2,0 D 3. Akomodacijos susilpnėjimas ne pagal amžių 4. Lagoftalmas 5. Lėtinės priekinės akių dalies (vokų, junginės, ragenos, ašarų takų) ligos 6. Regos nervo ir tinklainės ligos 7. Glaukoma
					Regėjimo aštrumo, akispūdžio, binokulinio regėjimo tyrimas	1. Regėjimas su korekcija ne silpnėjęs kaip 0,5 D viena ir 0,2 D – kita akimi 2. Refrakcijos: miopija daugiau kaip 6,0 D, hipermetropija – daugiau kaip 4,0 D, astigmatizmas – daugiau kaip 2,0 D 3. Binokulinio regėjimo nebuvimas 4. Akomodacijos susilpnėjimas ne pagal amžių 5. Lagoftalmas 6. Lėtinės akių ligos 7. Regos nervo ir tinklainės ligos 8. Glaukoma
5.3.1.2. Klausos (darbo procesui) būtinai aiškiai suprantami žodžiai ir signalai		1 kartą per 2 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	Otorinolaringologas	Klausos tyrimas	Įvairios etiologijos vienos ar abiejų ausų klausos susilpnėjimas (šnabždesys girdimas ne toliau kaip per 3m)
5.3.2. Monotonija	Iki 4 elementų besikartojančioje operacijoje ar besikartojančios operacijos atlikimo trukmė iki 20s	1 kartą per 3 metus	Bendrosios praktikos gydytojas Terapeutas	pagal indikacijas		

1. IKFT – išorinio kvėpavimo funkcijos tyrimai, kuriuos atliekant būtina nustatyti:

- GPT (gyvybinį plaučių tūrį);
- maksimalaus įkvėpimo ir iškvėpimo greitį;
- forsuoto iškvėpimo tūrį per 1 sekundę – pagal indikacijas, bet ne rečiau kaip kas 3-5 metus (pradedant tirti turinčius 5 metų darbo stažą).

2. (A) ženklų pažymėti cheminiai junginiai ir medžiagos, pasižyminčios alergiškomis savybėmis. Tikrinant su jais dirbančių arba kontaktuojančių asmenų sveikatą, privaloma atlikti išsamų klinikinį kraujo tyrimą; laiku nukreipti pas dermatologą, otorinolaringologą, alergologą ir kitus specialistus

(pagal indikacijas) dėl ankstyvos alerginių ligų ir kitų pakenkimų diagnostikos, (C) – kancerogeninės medžiagos.

3. Teritorinių visuomenės sveikatos centrų specialistai pateikia patikslinimus dėl pateiktų kenksmingų veiksnių ekspozicijų pobūdžio ir trukmės, užpildydami nustatytos formos pažymą.

13 priedas

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m..... įsakymu Nr.

V. PROTOKOLAS

2000 m..... mėn..... d.

Įstaigos (įmonės) pavadinimas	
Adresas	
Tel.	faks.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymu (1996 m. spalio 3 d. Nr. I-1562), visa informacija apie paciento sveikatos būklę, diagnozę, prognozę ir gydymą turi būti konfidenciali, ja galima naudotis tik dėl darbdavio ir dirbančiojo interesų, gerbiant pastarojo asmens privatumą

Dėl asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis, sveikatos tikrinimo

.....
(pirminės sveikatos priežiūros įstaigos pavadinimas)
privalomojo sveikatos tikrinimo komisija, vadovaujama bendrosios praktikos gydytojo ar apylinkės terapeuto (gyd. vardas, pavardė),

pasitelkusi sveikatos apsaugos ministro 2000 m. įsakymo Nr.... prieduose nurodytų specialybių gydytojus, dalyvaujant darbo higienos gydytojui (gyd. vardas, pavardė),

vadovaudamasi įstaigos vadovo 2000 m. įsakymu Nr.... atliko privalomąjį dirbančiųjų sveikatos tikrinimą.

1. Įmonės (įstaigos) darbo sąlygos (cheminiai, fizikiniai, biologiniai, fiziniai veiksniai):

Kenksmingi veiksniai	Pavojingi darbai

2. Privalomojo sveikatos tikrinimo duomenys:

Tikrinimo duomenys					Vyrai	Moterys	Iš viso
Reikia ištirti							
Ištirta							
Nepasitikrino sveikatos							
Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Gim. m.	Profesija	Kenksmingas veiksnys			

3. Tikrinimo metu atlikta:

Eil. Nr.	Tyrimai	Skaičius
1.	Klinikiniai kraujo tyrimai (Hb, leukocitai, ENG)	
2.	Šlapimo tyrimai	

3.	Plaučių rentgenogramos	
4.	Biocheminiai kraujo tyrimai	
5.	Mikroprecipitacijos reakcijos	
6.	Audiogramos	
7.	EKG	
8.	Tyrimai ultragarsu	
9.	Kiti tyrimai	
Išduota vairuotojų pažymų		

4. Pateiktos išvados:

4.1. Dėl asmenų, kuriems leidžiama dirbti su apribojimais:

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Gim. m.	Profesija	Kenksmingas veiksnys	Apribojimai	Rekomendacijos

4.2. Dėl asmenų, kuriems įtariama profesinė liga:

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Gim. m.	Profesija	Kenksmingas veiksnys	Įtariama diagnozė	Rekomendacijos
1.						
2.						

4.3. Dėl asmenų, kuriems išimties tvarka, po darbo medicinos gydytojo konsultacijos ir išvados, suderinus su darbovietės administracija, leidžiama dirbti pagal profesiją, tačiau ne ilgiau kaip 1 metus:

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Gim. m.	Profesija	Kenksmingas veiksnys	Rekomendacijos
1.					
2.					

4.4. Dėl asmenų, kuriems dėl sveikatos būklės būtina pakeisti darbą į nesusijusį su sveikatai kenksmingais veiksniais ar pavojingomis darbo sąlygomis:

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Gim. m.	Profesija	Kenksmingas veiksnys	Rekomendacijos
1.					
2.					
3.					
4.					

4.5. Dėl asmenų, kuriems diagnozuoti bei patvirtinti anksčiau buvę bendri susirgimai, reikalinga papildoma specialistų konsultacija bei tyrimai, ambulatorinis, stacionarinis, kitas gydymas:

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Gim. m.	Profesija	Kenksmingas veiksnys	Rekomendacijos
1.					
2.					

Aktas pateikiamas trimis egzemplioriais

Komisijos pirmininkas – bendrosios praktikos gydytojas (apylinkės terapeutas)

Visuomenės sveikatos
centro gydytojas – higienistas

VI. SPECIALIZUOTOS PIRMINĖS DARBO MEDICINOS PASLAUGOS, ATLIEKAMOS SVEIKATOS TIKRINIMŲ METU

14. Oftalmologiniai tyrimai:
akipločio ištyrimas,
akių dugno,
binokulinio matymo,
refrakcijos,
spalvinio jutimo nustatymas.
 15. Audiologiniai tyrimai:
klausos ištyrimas kamertonu,
audiograma.
 16. Vestibulinės funkcijos ištyrimas
 17. Klinikinės fiziologijos tyrimai:
plaučių funkciniai mėginiai,
elektrokardiograma,
širdies echoskopija,
elektroencefalograma,
adaptacijos tamsai ištyrimas.
 18. Endoskopiniai tyrimai:
cistoskopija,
kolposkopija.
 19. Rentgenologiniai tyrimai:
plaučių rentgenologinis ištyrimas,
rankų kaulų rentgenograma.
 20. Citologiniai tyrimai:
onkocitologinis gimdos kaklelio ištyrimas.
 21. Bakteriologiniai tyrimai:
urogenitalinių išskyrų,
skreplių ištyrimas dėl tuberkuliozės bakterijų.
 22. Klinikiniai kraujo tyrimai:
retikuliocitų,
eritrocitų su bazofiliniu grūdėtumu nustatymas.
 23. Serologiniai kraujo tyrimai:
dėl ŽIV,
dėl sifilio.
 24. Metalų nustatymas biologinėse terpėse:
gyvsidabrio,
švino,
kitų sunkiųjų metalų.
 25. Kiti tyrimai (šalčio mėginys).
-

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

14 priedas

**ASMENŲ, KURIEMS LEIDŽIAMA DIRBTI TIK IŠ ANKSTO PASITIKRINUS IR
VĖLIAU PERIODIŠKAI BESITIKRINANTIEMS SVEIKATĄ DĖL UŽKREČIAMŲJŲ
LIGŲ, SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA**

Darbo ir veiklos srities pavadinimas	Tikrinimų periodiškumas	Tikrina specialistai		Tyrimai	Kontraindikacijos
		Pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros gydytojai	Antrinio lygio gydytojų specialistų konsultacijos		
I. VISOS MAISTO GAMYBOS IR REALIZAVIMO SRITYS, IŠSKYRUS DRUSKOS, CUKRAUS IR SPIRITO GAMYBĄ	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas arba terapeutas, akušeris ginekologas	Pagal indikacijas	Plaučių rentgenologinis ištyrimas įsidarbinant, vėliau – pagal indikacijas	1. Aktyvi tuberkuliozė
1. Maisto pusgaminių, produktų ir patiekalų gamyba					
2. Maisto pusgaminių, produktų ir patiekalų saugojimas					
(sandėliavimas)					
3. Maisto pusgaminių, produktų ir patiekalų transportavimas,					
taip pat jų krovimas					
4. Maisto pusgaminių, produktų ir patiekalų realizavimas					
(didmeninė ir mažmeninė prekyba)					
5. Žmonių maitinimas viešose vietose ar uždarose įmonėse,					
įstaigose ir organizacijose, taip pat transporto priemonėse					
6. Maisto pusgaminių, produktų ir patiekalų įpakavimo					
medžiagų ir taros gamyba, kai tos medžiagos ir tara vėliau					
tiesiogiai liečiasi su maisto produktais					
7. Maisto produktų gamybai ir realizavimui naudojamų					
įrengimų, inventoriaus ir indų (talpyklų) techninė priežiūra,					
remontas ir plovimas					
II. SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLA IR DARBAI	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas arba terapeutas	Pagal indikacijas	Plaučių rentgenologinis ištyrimas įsidarbinant	1. Aktyvi tuberkuliozė 2. Užkrečiamos venerinės ligos iki pasveikimo
8. Akušerinė pagalba, gimdyvių, naujagimių ir vaikų slaugymas					
bei priežiūra asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir namuose					
9. Reanimacijos, intensyviosios terapijos, chirurginė ir stomatologinė					
				per metus, tyri-	
				mai dėl veneri-	

Darbo ir veiklos srities pavadinimas	Tikrinimų periodiškumas	Tikrina specialistai		Tyrimai	Kontraindikacijos
		Pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros gydytojai	Antrinio lygio gydytojų specialistų konsultacijos		
pagalba					
10. Kitų medicinos darbuotojų veikla, susijusi su tiesioginiu pacientų aptarnavimu				nių ligų pagal	
				indikacijas	
III. VAIKŲ IR JAUNUOLIŲ MOKYMAS, AUKLĖJIMAS IR	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas	Pagal indikacijas	Plaučių rentgenologinis	1. Aktyvi tuberkuliozė
JIEMS SKIRTOS PASLAUGOS		arba terapeutas,		ištyrimas	2. Užkrečiamos venerinės
		akušeris-ginekologas		įsidarbinant,	ligos iki pasveikimo
11. Vaikų ir jaunuolių (iki 18 metų) mokymas, ugdymas ir auklėjimas				vėliau – pagal	
				indikacijas, tyrimai dėl venerinių ligų pagal indikacijas	
12. Žaislų vaikams gamyba ir pardavimas	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas	Pagal indikacijas	Plaučių rentgenologinis	1. Aktyvi tuberkuliozė
		arba terapeutas,		ištyrimas	2. Užkrečiamos odos
		akušeris-ginekologas		įsidarbinant,	grybelinės ligos iki
				vėliau – pagal	pasveikimo
				parodymus,	
				tyrimai dėl odos	
				grybelinių ligų pagal indikacijas	
IV. PASLAUGOS GYVENTOJAMS	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas	Pagal indikacijas	Plaučių rentgenologinis	1. Aktyvi tuberkuliozė
				įsidarbinant	2. Užkrečiamos odos
13. Žmonių laikinose gyvenamosiose vietose, globos namuose,		arba terapeutas,		vėliau -	grybelinės ir venerinės
prieglaudose, nakvynės namuose, pensionuose, bendrabučiuose,		akušeris-		pagal parody-	ligos iki pasveikimo
sanatorijose, poilsio namuose, reabilitacijos įstaigose ir		ginekologas		mus, tyrimai dėl	
gydyklose, viešbučiuose, moteliuose, keleiviniuose laivuose,				odos grybelinių	
traukiniuose ir autobusuose aptarnavimas				ir venerinių ligų	
14. Pirčių, saunų, baseinų, maudyklų ir soliariumų paslaugos				pagal indikacijas	
15. Kirpimo, skutimo, manikiūro, pedikiūro ir kūno	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas	Pagal indikacijas	Plaučių rentgenologinis	1. Aktyvi tuberkuliozė
kosmetinės paslaugos		arba terapeutas,		įsidarbi-	2. Užkrečiamos odos
		akušeris-ginekologas		nant, vėliau -	grybelinės ligos iki
				pagal indikacijas	pasveikimo
				tyrimai dėl	
				odos grybelinių ligų pagal	
				indikacijas	
V. KITOS VEIKLOS SRITYS	1 kartą per metus	Bendrosios praktikos gydytojas	Pagal indikacijas	Plaučių rentgenologinis	Aktyvi tuberkuliozė
		arba terapeutas		ištyrimas	
16. Visų rūšių galvijų, auginamų mėsai ar pienui, priežiūra, melžimas ir pieno tiekimas				įsidarbinant,	
				vėliau – pagal	
17. Paukščių priežiūra paukštynuose				indikacijas	

Ši tvarka reglamentuoja asmenų, kuriems leidžiama dirbti tik iš anksto patikrinusiems ir

vėliau periodiškai besitikrinantiems sveikatą dėl užkrečiamų ligų tikrinimo, medicininius kontraindikacijas.

1. Jeigu nuo paskutinio rentgenologinio tyrimo dar nepraėjo vieneri metai, jei nėra medicininių indikacijų, galima jo nekartoti.

2. Asmenims, kontaktuojantiems su sergančiais aktyvia tuberkulioze, sergančių AIDS ar ŽIV nešiotojų, rentgenologinis ištyrimas atliekamas kartą per metus.

3. Sergantieji aktyvia tuberkulioze yra asmenys, kuriems tuberkuliozė yra naujai išaiškinta ir jiems reikalingas gydymas specifiniais prieštuberkulioziniais vaistais, bei asmenys, sergantieji lėtine tuberkulioze ir skiriantys mikobakterijas.

4. Asmenų, dirbančių šio sąrašo I, II, ir IV skyriuose nurodytus darbus, sveikata gali būti tikrinama papildomai (atliekamas neeilinis tikrinimas), jeigu yra epidemiologiškai būtina. Sprendimą dėl papildomo neeilinio sveikatos tikrinimo priima savivaldybės taryba, suderinusi su apskrities vyriausioju valstybiniu gydytoju higienistu.

5. Apie tai, ar asmenis, dirbančius šio sąrašo I ir II skyriuose nurodytus darbus, reikia dėl užkrečiamųjų ligų tirti laboratoriskai, ar būtina konsultuotis su specialistais, sprendžia sveikatą tikrinantis bendrosios praktikos gydytojas ar apylinkės terapeutas, įvertinęs medicininių ir epidemiologinių tyrimų rezultatus.

6. Vadovaudamasis savo, konsultantų ir laboratorinių tyrimų duomenimis, gydytojas sprendžia, ar pacientas gali dirbti tam tikrą darbą, užsiimti tam tikra veikla, ir apie tai įrašo paciento asmens medicininėje knygelėje (F 048/a), patvirtindamas įrašą asmeniniu antspaudu.

7. Sveikatos tikrinimo ir tyrimų duomenys įrašomi paciento ambulatorinėje kortelėje (F 025/a), kuri saugoma nustatyta tvarka. Pacientas turi įsigyti Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtinto pavyzdžio asmens medicininę knygelę (F 048/a). Joje įrašus apie leidimą dirbti daro tik bendrosios praktikos gydytojas ar apylinkės terapeutas. Asmens medicininės knygelės įrašus turi teisę tikrinti darbdavys (ar jo įgaliotas asmuo) ir Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos pareigūnai.

8. Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos pareigūnai, peržiūrėdami įmonių darbuotojų asmens medicininės knygelės įrašus, kontroliuoja, kaip tikrinama jų sveikata. Darbdavys privalo užtikrinti, kad įmonėje dirbtų tik laiku sveikatą pasitikrinę asmenys.

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

15 priedas

GYDYTOJŲ, NORINČIŲ GAUTI LICENCIJĄ GYDYTOJO VEIKLAI, SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

Sveikatos tikrintojas		Sveikatos tikrinimą reglamentuojantys teisės aktai	Bendros kontraindikacijos
Pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros gydytojai	Privalomos antrinio lygio gydytojų specialistų konsultacijos		
Bendrosios praktikos gydytojas(pagal normą MN 14) arba terapeutas	Pagal indikacijas	Vadovautis LR Vyriausybės 1999 m. nutarimu Nr. 544 „Dėl darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti asmenims, tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems sveikatą dėl užkrečiamųjų ligų sąrašo ir šių asmenų tikrinimo tvarkos“ (Žin., 1999, Nr. 41-1294)	1. Bet kurios lokalizacijos tuberkuliozė, kai išskiriamos mikobakterijos 2. Ūmios infekcinės ligos 3. Psichikos ir elgesio sutrikimai: 3.1. žymūs ir ilgai trunkantys organiniai psichikos bei asmenybės ir elgesio sutrikimai dėl galvos smegenų ligos, pažeidimo ar disfunkcijos (esant ribinio lygio sutrikimų, klausimas sprendžiamas individualiai); 3.2. šizofrenija, esant trumpų, nekokybiškų remisių bei rezistentiškai gydymui simptomatikai; epilepsija su dažniais paroksizmais ir charakterio bei intelekto pakitimais, epilepsinės psichozės; 3.3. persistuojamieji kliesdiniai sutrikimai, lydimi elgesio pakitimų ir adaptacijos sunkumų; 3.4. vidutinio sunkumo afektiniai sutrikimai su rezistentiška gydymui simptomatika bei sutrikusia adaptacija; 3.5. žymūs asmenybės ir elgesio sutrikimai, lydimi sutrikusios adaptacijos

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

16 priedas

ASMENŲ, NORINČIŲ BŪTI ADVOKATAIS, SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

Sveikatos tikrintojas		Bendros kontraindikacijos
Pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros gydytojai	Privalomos antrinio lygio gydytojų specialistų konsultacijos	
Bendrosios praktikos gydytojas (pagal MN 14) psichiatras Terapeutas psichiatras	Pagal indikacijas	1. Bet kurios lokalizacijos tuberkuliozė, kai išskiriamos mikobakterijos 2. Ūmios infekcinės ligos 3. Psichikos ir elgesio sutrikimai: 3.1. žymūs ir ilgai trunkantys organiniai psichikos bei asmenybės ir elgesio sutrikimai dėl galvos smegenų ligos, pažeidimo ar disfunkcijos (esant ribinio lygio sutrikimų, klausimas sprendžiamas individualiai); 3.2. šizofrenija, esant trumpų, nekokybiškų remisijų bei rezistentiškai gydymui simptomatikai; epilepsija su dažnais paroksizmais ir charakterio bei intelekto pakitimais, epilepsinės psichozės; 3.3. persistuojamieji kliesdesiniai sutrikimai, lydimi elgesio pakitimų ir adaptacijos sunkumų; 3.4. vidutinio sunkumo afektiniai sutrikimai su rezistentiška gydymui simptomatika bei sutrikusia adaptacija; 3.5. žymūs asmenybės ir elgesio sutrikimai, lydimi sutrikusios adaptacijos

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

17 priedas

ASMENŲ, NORINČIŲ SUSITUOKTI, SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

Sveikatos tikrintojas		Tyrimai
Pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros gydytojai	Privalomos antrinio lygio gydytojų specialistų konsultacijos	
Bendrosios praktikos gydytojas (pagal normą MN 14) arba terapeutas	Pagal indikacijas Akušeris-ginekologas, kiti specialistai – pagal indikacijas	Atvykusių savo noru profilaktinių sveikatos tikrinimų (1.13.3 punktas), jei teisės aktai nenumato kitaip, periodiškumą, siuntimą atlikti tyrimus ir konsultuotis nustato pirminės sveikatos priežiūros paslaugas teikiantis gydytojas (bendrosios praktikos gydytojas ar apylinkės terapeutas, pediatras).

1. Informacija apie tyrimų rezultatus yra konfidenciali, pateikiama tik sveikatą pasitikrinusiam asmeniui.

2. Civilinės metrikacijos biurui pateikiama pažyma (F 046/a), informuojanti apie atliktą sveikatos pasitikrinimą (nepateikiant ligos diagnozės ir kitų išvadų).

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301

18 priedas

PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS TIKRINIMŲ KAINOS

I. PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS TIKRINIMŲ, UŽ KURIUOS MOKA PATS DARBUOTOJAS, DARBDAVYS AR KITI FIZINIAI AR JURIDINIAI ASMENYS, KAINOS

Eil. Nr.	Profilaktinių sveikatos tikrinimų rūšys	Kaina (Lt)	
		įsidarbinant	dirbant
1	Vairuotojų profesionalų	35,00	40,00
2	Civilinės aviacijos darbuotojų	160,00	209,00/95,00*
3	Laivyno darbuotojų	59,00	89,00
4	Geležinkelio darbuotojų	11,00	27,00
5	Darbuotojų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (sveikatai kenksmingų veiksnių poveikyje ar pavojingus darbus):		
5.1	Darbuotojų, dirbančių profesinės rizikos sąlygomis	13,00	22,00
5.2	Darbuotojų, dirbančių kenksmingų cheminių veiksnių įtakoje	4,00	19,00
5.3	Darbuotojų, dirbančių kenksmingų biologinių veiksnių įtakoje	0,00	14,00
5.4	Darbuotojų, dirbančių kenksmingų pramoninių aerozolių įtakoje	11,00	23,00
5.5	Darbuotojų, dirbančių kenksmingų fizikinių veiksnių įtakoje	5,00	15,00
5.6	Darbuotojų, dirbančių kenksmingą fizinių perkrovimų darbą	6,00	15,00
6	Darbuotojų, kuriems leidžiama dirbti tik iš anksto patikrinus ir vėliau periodiškai besitikrinantiems sveikatą dėl užkrečiamųjų ligų	7,00	5,00

2. PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS TIKRINIMŲ, APMOKAMŲ IŠ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO, KAINOS

Profilaktinių sveikatos tikrinimų rūšys	Kaina (balais)
Gydytojo specialisto profilaktinio tikrinimo kaina	11,00

* Civilinės aviacijos darbuotojams, atliekant visapusišką medicinos ekspertizę, jos kaina – 209,00 Lt.
Atliekant dalinę medicinos ekspertizę, jos kaina – 95,00 Lt.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. 342, 2000-06-21, Žin., 2000, Nr. 52-1509 (2000-06-28), i. k. 1002250ISAK00000342

Dėl sveikatos apsaugos ministro 2000 05 31 įsakymo Nr. 301 "Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose" dalinio sustabdymo ir pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. 305, 2001-05-28, Žin., 2001, Nr. 47-1643 (2001-06-01), i. k. 1012250ISAK00000305

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 05 31 įsakymo Nr.301 "Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose" 11 priedo "Laivyno darbuotojų sveikatos tikrinimo tvarka" dalinio pakeitimo ir papildymo

3.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. 381, 2001-07-12, Žin., 2001, Nr. 63-2294 (2001-07-19), i. k. 1012250ISAK00000381

Dėl sveikatos apsaugos ministro 2000-05-31 įsakymo Nr. 301 "Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose" 13 priedo I dalies "Tikrinimo tvarka" 3 punkto pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [16](#), 2002-01-14, Žin., 2002, Nr. 9-328 (2002-01-26), i. k. 1022250ISAK00000016

Dėl sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymo Nr. 301 "Dėl Profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose 13 priedo I dalies "Tikrinimo tvarka" 3 punkto dalinio pakeitimo